

Wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z języka polskiego w klasie szóstej wynikające z realizowanego programu nauczania

Tytuł programu: Nowe słowa na start

Autor programu: Marlena Derlukiewicz

zagadnienia	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca) Uczeń:	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna) Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą oraz:	Wymagania rozszerzające (ocena dobra) Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną oraz:	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra) Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą oraz:	Wymagania wykraczające (ocena celująca) Uczeń: potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą oraz:
Kształcenie literackie i kulturowe: wiersz	<ul style="list-style-type: none"> • odtwarza najważniejsze fakty, sądy i opinie • referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki • wskazuje podmiot liryczny i adresata lirycznego • wyjaśnia pojęcie: <i>wyrazy dźwiękonaśladowcze, anafora, motto, apostrofa, środki stylistyczne (poetyckie)</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje najważniejsze konteksty • wskazuje środki stylistyczne • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego i adresata lirycznego • określa nastrój utworu • wymienia etapy, na które można podzielić <i>Koncert Wojckiego</i> • omawia sytuację liryczną 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciąga wnioski • określa własne stanowisko • określa problematykę utworu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • określa znaczenia dosłowne i przenośne w wierszu • charakteryzuje język fragmentu • omawia funkcję środków stylistycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretuje wymagany materiał • właściwie argumentuje • uogólnia, podsumowuje i porównuje • wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje znaczenie puenty utworu • interpretuje wiersz • wymienia cechy wpływające na melodyjność fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje bogate konteksty • formułuje i rozwiązuje problemy badawcze • podejmuje dyskusję na temat poruszony w utworze (sytuacja ludzi starych, zagrożenia, jakie dla relacji międzyludzkich niesie ze sobą rozwój technologii, wartości nadających życiu sens itp.) • omawia inne teksty kultury prezentujące przedstawiony problem
Kształcenie literackie i kulturowe: Bajki Ignacego Krasickiego	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat Ignacego Krasickiego • wyjaśnia pojęcia: <i>bajka, moral, epika, uosobienie</i> • relacjonuje treść bajek 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje uosobienia w bajkach i określa ich funkcję • wskazuje w utworach cechy gatunkowe 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje i omawia moral w bajkach • wskazuje wartości o których mowa w utworach 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę bajek do własnych doświadczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia kontekst historyczny twórczości Ignacego Krasickiego
Kształcenie literackie i kulturowe: Aleksander	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia: <i>bajka, moral, uosobienie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje uosobienie w bajce i określa jego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje i omawia moral w bajce 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w dyskusji na temat problemu

Fredro - bajki	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść bajki 	<p>funkcję</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia cechy bajki • podaje różnice pomiędzy bajką a baśnią 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia wartości, o których mowa w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • odnosi problematykę bajki do własnych doświadczeń 	<p>zaprezentowanego w bajce</p> <ul style="list-style-type: none"> • redaguje bajkę
Kształcenie literackie i kulturowe: proza	<ul style="list-style-type: none"> • odtwarza najważniejsze fakty, sądy i opinie • relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wyjaśnia pojęcie: <i>stereotyp, akcja, wątek, fabuła jednowątkowa, fabuła wielowątkowa, narrator, związek frazeologiczny narrator, powieść, świat przedstawiony, powieść fantastycznonaukowa, uchodźca, patriotyzm, narracja pierwszoosobowa, narracja trzecioosobowa, pytanie retoryczne, powieść detektywistyczna, szyfr, teatr, komiks, fikcja literacka, powieść obyczajowa, pamiętnik, powieść przygodowa, scenariusz filmowy, podtytuł, opowiadanie twórcze</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje najważniejsze konteksty • wskazuje funkcję rodzaju narracji • określa tematykę fragmentu • omawia specyfikę miejsca akcji • charakteryzuje bohaterów fragmentu • nazywa uczucia, których doświadczają bohaterowie 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciąga wnioski • określa własne stanowisko • określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń, porównuje • omawia funkcję specyficznego języka, którym posługuje się narrator • wyjaśnia sformułowania metaforyczne użyte w tekście • wskazuje elementy fantastyczne i realistyczne, określa ich funkcję w utworze • wskazuje elementy komizmu 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretuje wymagany materiał • właściwie argumentuje • uogólnia, podsumowuje i porównuje • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów • interpretuje metaforyczne wypowiedzi bohaterów • określa temat i główną myśl tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje bogate konteksty • formułuje i rozwiązuje problemy badawcze • przedstawia informacje na temat jednej z religii wymienionych we fragmencie • podejmuje dyskusję na tematy poruszane w tekstach: tolerancji (np. religijnej) i wyobcowania, stereotypowego postrzegania innych ludzi, sposobu traktowania osób z niepełnosprawnością, przyczyn wykluczania niektórych osób, priorytetów, którymi kieruje się człowiek, zwłaszcza w sytuacji zagrożenia itp. • przedstawia wybrany stereotyp, przygotowuje prezentację • przedstawia wybraną powieść detektywistyczną • redaguje opowiadanie z wątkiem detektywistycznym
Kształcenie literackie i kulturowe: Rafał Kosik,	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść lektury, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje wątek główny i wątki poboczne • rozróżnia elementy 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę utworu • nazywa uczucia, których 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • wskazuje wartości w 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat rozwoju techniki i jej wpływu na życie

<p><i>Felix, Net i Nika oraz Gang Niewidzialnych ludzi (5 lekcji)</i></p>	<p>przedstawionego</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje narratora • wyjaśnia pojęcie: <i>powieść fantastycznonaukowa (science fiction)</i> 	<p>realistyczne i fantastyczne w utworze</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje bohaterów pierwszoplanowych • określa tematykę utworu • nazywa wrażenia, które wzbudza w nim czytany tekst 	<p>doświadczają bohaterowie</p> <ul style="list-style-type: none"> • określa doświadczenia głównych bohaterów i porównuje je z własnymi 	<p>utworze i określa wartości ważne dla bohaterów</p>	<p>codzienne, wskazuje wady i zalety</p> <ul style="list-style-type: none"> • podejmuje dyskusję na temat sztucznej inteligencji • tworzy opowiadanie w konwencji <i>science-fiction</i>
<p>Kształcenie literackie i kulturowe: <i>W pustyni i w puszczy</i> Henryka Sienkiewicza (5 lekcji)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat Henryka Sienkiewicza • relacjonuje treść lektury, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora • wyjaśnia pojęcie: <i>powieść przygodowa</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje wątek główny i wątki poboczne • charakteryzuje bohaterów pierwszoplanowych oraz drugoplanowych • wskazuje funkcję rodzaju narracji • nazywa uczucia, których doświadczają bohaterowie 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę utworu • wskazuje cechy powieści przygodowej w utworze • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia tło historyczne powieści • wskazuje elementy zgodne z prawdą historyczną oraz te, które jej przeczą
<p>Kształcenie literackie i kulturowe: John Ronald Reuel Tolkien, <i>Hobbit, czyli tam i z powrotem</i> (5 lekcji)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść lektury, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • charakteryzuje narratora • wyjaśnia pojęcie: <i>powieść fantasy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje wątek główny i wątki poboczne • rozróżnia elementy realistyczne i fantastyczne w utworze • charakteryzuje bohaterów pierwszoplanowych • określa tematykę utworu • nazywa wrażenia, które wzbudza w nim czytany tekst 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę utworu • wskazuje cechy powieści <i>fantasy</i> w utworze • nazywa uczucia, których doświadczają bohaterowie • wskazuje wartości w utworze i określa wartości ważne dla bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • określa doświadczenia głównych bohaterów i porównuje je z własnymi 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia inny tekst kultury w konwencji <i>fantasy</i> • porównuje książkę z filmem Petera Jacksona
<p>Kształcenie literackie i kulturowe: Biblia</p>	<ul style="list-style-type: none"> • porządkuje informacje zaprezentowane w tekście • wyjaśnia pojęcia: <i>Biblia, Księga Rodzaju</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia relacje pomiędzy Bogiem a człowiekiem we fragmencie 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat sposobu przedstawienia Boga • wyjaśnia funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje znaczenie wyrażeń niedosłownych • odnajduje motywy biblijne w tekstach kultury 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje sposób ukazania stworzenia świata w Biblii i w mitologii

	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść fragmentu • wyjaśnia pojęcia: <i>raj, Eden, związek frazeologiczny</i> • wymienia motywy biblijne obecne w kulturze • relacjonuje treść przypowieści • wyjaśnia pojęcia: <i>przypowieść, talent</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • odnosi opis Anny Kamieńskiej do pierwowzoru biblijnego • omawia pochodzenie wskazanych motywów biblijnych • wymienia związki frazeologiczne pochodzące z Biblii • wskazuje w tekście cechy gatunkowe • omawia sposób, w jaki fragmenty tekstu odnoszą się do Biblii 	<p>powtórzeń w tekście</p> <ul style="list-style-type: none"> • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • omawia sposób przedstawienia Boga w wierszu i fragmencie • wyjaśnia znaczenie oraz pochodzenie oraz znaczenie związków frazeologicznych pochodzących z Biblii • wyjaśnia metaforyczne znaczenie przypowieści • wskazuje wartości zaprezentowane w przypowieści • formułuje przesłanie przypowieści 	<ul style="list-style-type: none"> • odnosi wydarzenie opisane we fragmencie do własnych doświadczeń • wyraża własny sąd o tekście • odnosi sposób przedstawienia Adama i Ewy do stereotypów dotyczących płci 	<ul style="list-style-type: none"> • w kontekście przeczytanego fragmentu omawia obraz Erastusa Salisburyskiego • przygotowuje prezentację na temat wybranego motywu biblijnego • uczestniczy w dyskusji na temat przyczyn dla których Jezus z Nazaretu posługiwał się przypowieściami oraz na tematy poruszane w przypowieściach • omawia obraz Vincenta van Gogha w kontekście omawianej przypowieści
Kształcenie literackie i kulturowe: mity	<p><i>Mit o Orfeuszu i Eurydyce</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść mitu • wyjaśnia pojęcia: <i>mit, mitologia, Tartar</i> <p>Leopold Staff, <i>Odys</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść wiersza • wskazuje adresata lirycznego • wymienia najważniejsze postacie z mitologii • relacjonuje treść mitu • wyjaśnia pojęcia: <i>mit, mitologia, Olimp, Prometeusz, Zeus</i> 	<p><i>Mit o Orfeuszu i Eurydyce</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje bohaterów fragmentu • określa tematykę mitu • wskazuje cechy mitu w podanym fragmencie <p>Leopold Staff, <i>Odys</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • określa temat wiersza • wskazuje środki stylistyczne • opisuje najważniejsze postacie z mitologii • charakteryzuje bohatera fragmentu • określa tematykę fragmentu • podaje cechy mitu w 	<p><i>Mit o Orfeuszu i Eurydyce</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę mitu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim tekst <p>Leopold Staff, <i>Odys</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę wiersza • omawia funkcję środków stylistycznych • określa nastrój wiersza • wskazuje teksty kultury współczesnej, w której obecne są motywy mitologiczne • określa problematykę fragmentu 	<p><i>Mit o Orfeuszu i Eurydyce</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach Leopolda Staffa, <i>Odys</i> • wyraża własny sąd na temat wiersza • wypowiada się na temat Odyseusza • interpretuje utwór • omawia przyczyny wpływu mitologii na kulturę wieków późniejszych • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • porównuje początki ludzkości przedstawione 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w dyskusji na temat tez postawionych w wierszu Leopolda Staffa • przedstawia wybrany tekst kultury zawierający odwołania do mitologii • wypowiada się na temat najważniejszych bogów greckich

		<p>podanym fragmencie</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje elementy realistyczne i fantastyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim tekst 	w Biblii i w mitologii	
Kształcenie literackie i kulturowe: formy wypowiedzi - charakterystyka	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje różnice pomiędzy charakterystyką a opisem postaci 	<ul style="list-style-type: none"> • odnajduje w tekście przykłady ilustrujące wskazane cechy charakteru • przygotowuje materiały do napisania charakterystyki 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy plan charakterystyki wskazanego bohatera literackiego 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy charakterystykę wskazanego bohatera literackiego • stosuje zasady budowania akapitów 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy charakterystykę wybranego bohatera zgodnie z zasadami tej formy wypowiedzi, posługując się piękną, poprawną polszczyzną
Kształcenie literackie i kulturowe: formy wypowiedzi - opis przeżyć wewnętrznych, sytuacji i dzieła sztuki	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia cechy opisu przeżyć wewnętrznych • wyjaśnia pojęcia: <i>opis sytuacji, opis przeżyć wewnętrznych, opis dzieła sztuki</i> • wymienia elementy składające się na opis sytuacji, opis przeżyć wewnętrznych i opis dzieła sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotowuje materiały do opisu przeżyć wewnętrznych • omawia sytuacje przedstawione na ilustracjach • opisuje emocje postaci, przedstawionych na ilustracjach 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje plan opisu przeżyć wewnętrznych • redaguje opis sytuacji na podstawie podanego planu • opisuje uczucia i stany wewnętrzne bohaterów podanej sytuacji • odnajduje w dowolnych źródłach symboliczne znaczenia wskazanych elementów, występujących na obrazach 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje pełny, spójny i poprawny opis przeżyć wewnętrznych • stosuje zasady budowania akapitów • redaguje dobrze zorganizowany, jasny i zrozumiały opis sytuacji • tworzy pogłębiony opis przeżyć wewnętrznych, trafnie nazywając uczucia oraz stany psychiczne, posługując się bogatym słownictwem • przy opisie dzieła sztuki wnikliwie przedstawia elementy charakterystyczne, w sposób kompetentny omawia cechy arcyzmu, ocenia i interpretuje dzieło sztuki, ujawniając wrażliwość 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy opis zgodnie z zasadami tej formy wypowiedzi, posługując się piękną, poprawną polszczyzną
Nauka o języku: odmienne części mowy	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje i wskazuje odmienne części mowy • wyjaśnia pojęcia: <i>czasowniki dokonane,</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnia części mowy odmienne od nieodmiennych • wymienia kategorie 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje formę wskazanej części mowy • tworzy czasowniki dokonane od 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje właściwe formy odmiennych części mowy w kontekście • stosuje czasowniki 	swobodnie i bezbłędnie posługuje się wiedzą gramatyczną w praktyce

	<p><i>czasowniki niedokonane</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia: <i>strona czynna, strona bierna, czasowniki przechodnie, czasowniki nieprzechodnie</i> • wyjaśnia pojęcie: <i>bezokolicznik</i> • wymienia rodzaje zaimków • podaje zasady używania dłuższych i krótszych form zaimków 	<p>gramatyczne poszczególne części mowy</p> <ul style="list-style-type: none"> • uzupełnia zdania właściwymi formami czasowników • wskazuje formy dokonane w tekście • wskazuje zdania, w których podmiot nie jest wykonawcą czynności • przekształca czasowniki ze strony czynnej na bierną i z biernej na czynną • wskazuje różnice w wymowie i pisowni podanych bezokoliczników • wyjaśnia zasady pisowni końcówek bezokoliczników • używa zaimków w odpowiednim kontekście • zastępuje różne wyrazy zaimkami 	<p>niedokonanych</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje czasowniki nieprzechodnie • tworzy formy osobowe do podanych bezokoliczników • zapisuje bezokoliczniki od podanych form osobowych • tworzy odpowiednie formy zaimków • wskazuje jakie części mowy zastępują podane zaimki 	<p>dokonane i niedokonane w odpowiednim kontekście</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia sytuacje, w których używa się strony biernej i wyjaśnia dlaczego • używa trudnych form czasowników w dłuższym tekście • używa dłuższych i krótszych form zaimków w odpowiednich kontekstach 	
<p>Kształcenie literackie i kulturowe: telewizja, film</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia profesje związane z telewizją • wymienia programy telewizyjne • wyjaśnia pojęcie: <i>scenariusz filmowy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje zadania osób zaangażowanych przy tworzeniu programów telewizyjnych • podaje przykłady programów telewizyjnych i klasyfikuje je do właściwych kategorii 	<ul style="list-style-type: none"> • nazywa cechy, którymi powinni się charakteryzować przedstawiciele poszczególnych profesji • wymienia cechy programów telewizyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia specyfikę telewizji jako medium • redaguje tekst informacyjny • redaguje scenariusz filmowy na podstawie podanego tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje reklamę • redaguje oryginalny scenariusz filmowy na podstawie własnego pomysłu
<p>Kształcenie literackie i kulturowe: artykuł</p>	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść artykułu • wyjaśnia pojęcia: 	<ul style="list-style-type: none"> • określa temat i główną myśl tekstu • wymienia cechy 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje cechy artykułu prasowego we fragmencie • określa główną myśl 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnia informacje o faktach od opinii • wyraża własny sąd o 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w dyskusji na tematy aktualne poruszane w artykule, np.

	<i>artykuł, e-higienizm, fonoholizm</i>	artykułu prasowego	tekstu <ul style="list-style-type: none"> • odróżnia wskazane informacje o faktach od opinii • wskazuje i nazywa wartości opisane w artykule 	temacie artykułu	sposobu traktowania zwierząt przez ludzi, różnic w odbiorze rzeczywistości, wpływu cywilizacji na człowieka i świat
Kształcenie literackie i kulturowe: formy wypowiedzi - opis obrazu	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje obraz • określa miejsce, w którym znajdują się przedstawione postacie • nazywa barwy użyte przez malarza 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia kompozycję obrazu • charakteryzuje postacie przedstawione na obrazie • wypowiada się na temat sposobu przedstawienia postaci 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia funkcję tła • wskazuje problem przedstawiony na obrazie • nazywa wrażenia oraz skojarzenia, jakie wzbudza w nim obraz 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje fakt umieszczenia na obrazie znaczących elementów • formułuje problem przedstawiony na obrazie • wyraża własny sąd o obrazie • interpretuje funkcję barw • interpretuje tytuł obrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w dyskusji na temat problemu przedstawionego na obrazie • porównuje obraz z innymi tekstami kultury podejmującymi podobną problematykę • uczestniczy w dyskusji na temat sztuki w przestrzeni publicznej
Samokształcenie, korzystanie ze słowników	<ul style="list-style-type: none"> • odnajduje żądane hasło w słowniku terminów literackich • odnajduje hasło w słowniku poprawnej polszczyzny • wymienia sposoby zapisywania wyrazów obcego pochodzenia • wyjaśnia pojęcia: <i>wyrazy neutralne, wyrazy nacechowane emocjonalnie, zdrobnienia, zgrubienia</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • przy redagowaniu tekstów korzysta ze słownika terminów literackich • wyszukuje w słowniku potrzebne informacje • uzupełnia podany tekst odpowiednią formą wyrazu obcego 	<ul style="list-style-type: none"> • określa swoistość definicji słownikowych • wykorzystuje słownik poprawnej polszczyzny przy tworzeniu tekstów • uzupełnia podany tekst właściwie zapisanymi słowami obcego pochodzenia 	<ul style="list-style-type: none"> • krytycznie ocenia pozyskane informacje • przygotowuje wyjaśnienia, które pomagają zrozumieć przyczynę danej formy zapisu • stosuje oryginalną oraz spolszczoną wersję zapisu wyrazów obcych 	<ul style="list-style-type: none"> • swobodnie korzysta z różnych źródeł informacji
Kształcenie literackie i kulturowe: formy wypowiedzi - wypowiedź o charakterze argumentacyjnym	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia: <i>dyskusja, teza, hipoteza, argument, przykład</i> • podaje różnice pomiędzy tezą a hipotezą, 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje tezę bądź hipotezę do podanego problemu • formułuje tezę do podanych argumentów 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje argumentację do podanej tezy • wskazuje w podanym tekście argumenty odwołujące się do faktów 	<ul style="list-style-type: none"> • rozróżnia argumenty odnoszące się do faktów i logiki oraz odwołujące się do emocji • aktywnie uczestniczy w 	<ul style="list-style-type: none"> • aktywnie uczestniczy w dyskusji, w sposób przemyślany i logiczny posługując się właściwymi argumentami

	argumentem a przykładem	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia różnice pomiędzy argumentami odwołującymi się do faktów i logiki a argumentami emocjonalnymi • wskazuje w podanym tekście argumenty oraz przykłady 	i logiki oraz argumenty emocjonalne	<p>dyskusji</p> <ul style="list-style-type: none"> • tworzy argumentację potwierdzającą podaną tezę oraz zaprzeczającą jej 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy krótkie wypowiedzi o charakterze argumentacyjnym na zadany temat
Nauka o języku: nieodmienne części mowy	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia nieodmienne części mowy • wyjaśnia pojęcia: <i>wykrzyknik i partykuła</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia cechy nieodmiennych części mowy • odróżnia nieodmienne części mowy od odmiennych • wymienia cechy nieodmiennych części mowy: wykrzyknika i partykuły • odróżnia nieodmienne części mowy od odmiennych 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy przysłowki od podanych przymiotników • rozpoznaje nieodmienne części mowy w tekście • wskazuje w tekście partykuły i wykrzykniki 	<ul style="list-style-type: none"> • używa przysłówków w tekście • posługuje się przyimkami i spójnikami w tekście • używa partykuł i wykrzykników w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • swobodnie i bezbłędnie posługuje się wiedzą gramatyczną w praktyce
Nauka o języku: ortografia	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje zasady pisowni zakończeń - <i>dztwo</i>, -<i>dzki</i> oraz -<i>ctwo</i>, -<i>cki</i> • relacjonuje zasady łącznej i rozdzielnej pisowni partykuły <i>nie</i> • wymienia zasady pisowni <i>ó</i> i <i>u</i>, <i>rz</i> i <i>ż</i> oraz <i>ch</i> i <i>h</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia przyczyny zapisu podanych wyrazów • odnajduje w tekście błędne zapisy <i>nie</i> z różnymi częściami mowy • uzupełnia podane słowa odpowiednimi literami 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje właściwe formy wyrazów • uzasadnia pisownię <i>nie</i> z różnymi częściami mowy w podanych przykładach • podaje wyrazy pokrewne uzasadniające pisownię • poprawnie zapisuje podane słowa 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy poprawne przymiotniki od podanych rzeczowników • stosuje zasady poprawnej pisowni <i>nie</i> z różnymi częściami mowy we własnym tekście • tworzy tekst, w którym stosuje poprawną pisownię wyrazów z <i>ó</i>, <i>u</i>, <i>rz</i>, <i>ż</i>, <i>ch</i>, <i>h</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • swobodnie i bezbłędnie posługuje się stosując wiedzę w praktyce
Nauka o języku: interpunkcja	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje zasady używania dwukropka • wymienia zasady stosowania interpunkcji w 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje w tekście, gdzie należy postawić dwukropek • wskazuje miejsca, w 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia użycie dwukropka w podanych przykładach • rozpoznaje, jakich 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje dwukropek we własnych tekstach • tworzy dialog stosując zasady interpunkcyjne 	<ul style="list-style-type: none"> • swobodnie i bezbłędnie posługuje się stosując wiedzę w praktyce

	<p>dialogach</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia zasady pisowni wielką i małą literą wymienia zasady pisowni <i>q, ę oraz om, on, em, en</i> wymienia zasady stosowania przecinka w zdaniu pojedynczym relacjonuje zasady używania nawiasu wyjaśnia, do czego służy średnik w wypowiedziach 	<p>których należy postawić myślnik</p> <ul style="list-style-type: none"> zapisuje prawnie podane wyrazy uzupełnia wypowiedź podanymi czasownikami w odpowiednich formach w zdaniu wskazuje miejsca, w których powinien być przecinek wyjaśnia, dlaczego w podanym tekście zastosowano nawiasy wyjaśnia, w jakim celu został użyty średnik we wskazanym tekście 	<p>znaków brakuje w podanym tekście</p> <ul style="list-style-type: none"> uzasadnia pisownię podanych słów wyjaśnia przyczyny zapisu podanych wyrazów koryguje zdania pojedyncze pod kątem interpunkcji uzupełnia podany tekst o nawiasy uzupełnia podany tekst średnikami 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy tekst, w którym stosuje pisownię wyrazów wielką i małą literą tworzy tekst z użyciem poprawnych form tworzy teksty poprawnie stosując przecinki redaguje tekst z użyciem nawiasów układa tekst z zastosowaniem średników 	
Kształcenie literackie i kulturowe: muzea	<ul style="list-style-type: none"> wymienia rodzaje muzeów 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje specyfikę poszczególnych muzeów 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia znane sobie muzea i przypisuje je do podanych kategorii 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje wybrane muzeum 	<ul style="list-style-type: none"> przygotowuje prezentację o różnych rodzajach muzeów
Sztuka posługiwania się językiem: perswazja, opinia, poprawność językowa	<ul style="list-style-type: none"> wylicza rodzaje perswazji definiuje perswazję posługuje się terminami i pojęciami: <i>wyrażanie oczekiwań (perswazja)</i>, wymienia cechy języka potocznego wymienia elementy składające się na etykietę językową 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje poszczególne rodzaje perswazji wyjaśnia, w jakich sytuacjach używa się oficjalnej a w jakich – nieoficjalnej odmiany języka 	<ul style="list-style-type: none"> przyporządkowuje sposób wyrażania oczekiwań do sytuacji oraz osoby wskazuje różnice pomiędzy językiem mówionym a językiem pisanym 	<ul style="list-style-type: none"> formułuje różne sposoby wyrażania oczekiwań posługuje się różnymi odmianami języka stosownie do sytuacji 	<ul style="list-style-type: none"> formułuje wypowiedź perswazyjną na zadany temat, prezentuje różne sposoby wyrażania oczekiwań
Kształcenie literackie i kulturowe: muzyka	<ul style="list-style-type: none"> wymienia profesje związane z muzyką 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje zadania osób zaangażowanych przy tworzeniu muzyki 	<ul style="list-style-type: none"> nazywa cechy, którymi powinni się charakteryzować przedstawiciele poszczególnych profesji 	<ul style="list-style-type: none"> omawia specyfikę muzyki jako dziedziny sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> przygotowuje prezentację na temat wybranego nurtu muzyki
Kształcenie literackie i kulturowe: formy	<ul style="list-style-type: none"> definiuje wypowiedź twórczą 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje dialog urozmaicający akcję 	<ul style="list-style-type: none"> wzbogaca podany tekst o elementy urozmaicające 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje wypowiedź twórczą zawierającą 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy opowiadanie zgodnie z zasadami tej

wypowiedzi - opowiadanie twórcze na podstawie baśni, legendy, mitu, przypowieści	<ul style="list-style-type: none"> wymienia elementy urozmaicając wypowiedź twórczą definiuje opowiadanie twórcze na podstawie baśni czy legendy zdefiniuje opowiadanie twórcze na podstawie mitu czy przypowieści 	<p>podanego tekstu</p> <ul style="list-style-type: none"> proponuje alternatywne zakończenie wybranej legendy lub baśni proponuje alternatywne zakończenie wybranego mitu lub przypowieści 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy plan wydarzeń opowiadania twórczego redaguje plan wydarzeń opowiadania twórczego 	<p>elementy urozmaicające</p> <ul style="list-style-type: none"> tworzy opowiadanie twórcze na podstawie baśni czy legendy redaguje opowiadanie twórcze na podstawie mitu czy przypowieści 	<p>formy wypowiedzi, posługując się piękną, poprawną polszczyzną</p>
Nauka o języku: wypowiedzenie a zdanie	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia podział wypowiedzeń wymienia rodzaje związków wyrazowych wymienia części zdania 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje typy wypowiedzeń w tekstach przekształca równoważniki zdań w zdania definiuje rodzaje związków wyrazowych charakteryzuje poszczególne części zdania 	<ul style="list-style-type: none"> łączy wypowiedzenia tak, aby powstały zdania złożone w zdaniu wskazuje wyrazy, które tworzą związki wyrazowe wskazuje wyrazy poza związkami w zdaniu wskazuje w podanych zdaniach poszczególne części 	<ul style="list-style-type: none"> zdania pojedyncze nierozwinięte przekształca w zdanie pojedyncze rozwinięte klasyfikuje związki wyrazowe przekształca zdania tak, aby zastosuje inny rodzaj podmiotu 	<p>swobodnie i bezbłędnie posługuje się wiedzą gramatyczną w praktyce</p>
Nauka o języku: zdanie złożone	<ul style="list-style-type: none"> definiuje zdanie złożone wymienia cechy zdań złożonych współrzędnie i zdań złożonych podrzędnie wymienia cechy różnych typów zdań współrzędnych posługuje się terminami i pojęciami: <i>zdanie złożone, zdanie złożone podrzędnie, zdania złożone współrzędnie (łączne, rozłączne, przeciwstawne, wynikowe)</i> 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje zdania złożone współrzędnie rozpoznaje zdania złożone współrzędnie rozpoznaje poszczególne typy zdań złożonych współrzędnie 	<ul style="list-style-type: none"> nazywa rodzaje zdań złożonych tworzy i zapisuje zdania złożone współrzędnie 	<ul style="list-style-type: none"> wykonuje wykresy zdań 	<p>swobodnie i bezbłędnie posługuje się wiedzą gramatyczną w praktyce</p>
Kształcenie literackie i kulturowe: formy	<ul style="list-style-type: none"> definiuje list oficjalny 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia części, z których składa się list 	<ul style="list-style-type: none"> przekształca podaną wiadomość w list 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje list oficjalny 	<ul style="list-style-type: none"> pisze list zgodnie z zasadami tej formy

wypowiedzi - list oficjalny		oficjalny • wybiera argumenty adekwatne do określonego listu oficjalnego	oficjalny • koryguje podany przykład listu oficjalnego		wypowiedzi, posługując się dobrze dobranymi argumentami oraz poprawną polszczyzną
Nauka o języku: fonetyka	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnia głoski od liter • dzieli głoski na samogłoski i spółgłoski • wymienia cechy głosek dźwięcznych i bezdźwięcznych • wymienia cechy głosek ustnych i nosowych <ul style="list-style-type: none"> • wymienia sytuacje, kiedy akcentujemy wyrazy na trzecią i na czwartą sylabę od końca • definiuje słowo: <i>intonacja</i> • posługuje się terminami i pojęciami: <i>głoski (spółgłoski miękkie i twarde, funkcje litery i, głoski dźwięczne i bezdźwięczne, głoski ustne i nosowe), wymowa (zasady akcentowania, zasady intonacji)</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • definiuje głoski, sylaby i litery • wskazuje głoski dźwięczne i bezdźwięczne w podanych wyrazach • wskazuje głoski ustne i nosowe w podanych wyrazach • identyfikować akcent paroksytoniczny jako dominujący w języku polskim 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnia spółgłoski miękkie od twardych • odróżnia głoski dźwięczne od bezdźwięcznych oraz ustne od nosowych • wskazuje akcent w podanych wyrazach 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje słowa, w których litera <i>i</i> oznacza tylko miękkość głoski, w których – tworzy sylabę • wskazuje głoski dźwięczne i bezdźwięczne, ustne i nosowe w tekście • czyta podany tekst poprawnie akcentując wszystkie wyrazy 	swobodnie i bezbłędnie posługuje się wiedzą gramatyczną w praktyce

Ocenę niedostateczną śródroczną/roczną otrzymuje uczeń, który nie opanował niezbędnych wiadomości i umiejętności określonych wymaganiami na ocenę dopuszczającą.

Wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z języka angielskiego w klasie szóstej wynikające z realizowanego programu nauczania.

Tytuł programu: Program nauczania języka angielskiego dla klas IV-VIII

Autor programu: Joanna Stefańska

English Class A2+, rozdział 1: Time for culture					
OCENA	DOPUSZCZAJĄCA	DOSTATECZNA	DOBRA	BARDZO DOBRA	CELUJĄCA
WIEDZA: Znajomość środków językowych	Uczeń zna i stosuje bardzo ograniczony zakres środków językowych w znacznym stopniu uniemożliwiający realizację poleceń bez pomocy nauczyciela lub kolegów.	Uczeń zna i stosuje ograniczony zakres środków językowych; głównie środki językowe o wysokim stopniu pospolitości i dotyczące bezpośrednio jego osoby.	Zna i stosuje większość poznanych wyrazów oraz zwrotów, oprócz środków językowych o wysokim stopniu pospolitości w wypowiedzi występuje kilka precyzyjnych sformułowań.	Zna i stosuje wszystkie poznane wyrazy oraz zwroty (str. 6 -17).	Zna i bezbłędnie stosuje wszystkie poznane wyrazy oraz zwroty (str. 6 -17). Używa dodatkowych zwrotów podanych na lekcji.
	Uczeń w niewielkim stopniu stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych. Popęnia liczne błędy.	Częściowo poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.	W większości poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach. Błędy nie zakłócają komunikacji.	Poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.	Wybitnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.
	<ol style="list-style-type: none"> 1. członkowie rodziny 2. formy spędzania czasu wolnego 3. przedmioty nauczania 4. umiejętności i zainteresowania 5. uczucia i emocje 6. popularne zawody 7. dziedziny kultury 8. twórcy i ich dzieła 9. czynności życia codziennego 10. media 11. korzystanie z urządzeń technicznych i technologii informacyjno-komunikacyjnych 12. dane personalne 13. życie prywatne 14. czas <i>Present Simple</i> 15. przysłowki częstotliwości struktura <i>gerund</i>				
UMIĘJĘTNOŚCI	Rozumie w tekście czytanim pojedyncze słowa: łatwe, krótkie, pospolite, internacjonalizmy. Częściowo poprawnie rozwiązuje zadania na	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • częściowo poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie, 	Rozumie większość tekstu i komunikatów słownych na bazie poznanego słownictwa. W większości	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie, • wykonuje i wydaje instrukcje i polecenia, • przedstawia siebie i inne osoby ze swojego otoczenia, podaje szczegóły na ich temat, 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • wspaniale rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie, • wykonuje i wydaje instrukcje i polecenia,

	<p>czytanie. Zadania na rozumienie ze słuchu sprawiają mu trudność. Z pomocą nauczyciela wykazuje się w stopniu minimalnym umiejętnościami na ocenę dostateczną: naśladuje, odczytuje, wykonuje zadania z pomocą innych osób.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • reaguje adekwatnie na zadawane pytania, reaguje na polecenia i rozumie instrukcje, • udziela podstawowych informacji o sobie i ludziach ze swojego otoczenia • wita się i żegna używając bardzo podstawowych zwrotów, • używając prostych zwrotów opisuje swoje upodobania i zainteresowania oraz formy spędzania czasu wolnego, • pyta o dane rozmówcy oraz odpowiada na pytania o swoje dane personalne, • korzysta z podręcznika, aby formułować pytania i wypowiedzi, • zapisuje i przekazuje ustnie część informacji z przeczytanych i wysłuchanych tekstów, • zazwyczaj stosuje poprawny styl wypowiedzi. 	<p>poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie. Wykazuje się umiejętnościami na wyższym poziomie od wymaganych na ocenę dostateczną, ale nie spełnia wymagań na ocenę bardzo dobrą. Zachowuje poprawność językową na poziomie umożliwiającym dobrą komunikację.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wita się i żegna używając wszystkich poznanych zwrotów, swobodnie prowadzi i podtrzymuje rozmowę, • używając poznanych zwrotów opisuje swoje upodobania i zainteresowania oraz formy spędzania czasu wolnego, • szczegółowo i bezbłędnie odpowiada na pytania o swoje dane personalne, udziela szczegółowych informacji o sobie, uzyskuje i udziela informacji o innych osobach, • stosuje właściwy styl wypowiedzi • samodzielnie zadaje pytania w celu uzyskania informacji, • wyczerpująco odpowiada na zadawane pytania, • zapisuje i przekazuje ustnie informacje z przeczytanych i wysłuchanych tekstów. 	<ul style="list-style-type: none"> • bogato przedstawia siebie i inne osoby ze swojego otoczenia, podaje szczegóły na ich temat, • wita się i żegna używając wszystkich poznanych zwrotów, swobodnie prowadzi i podtrzymuje rozmowę, używa struktur wykraczających poza zakres materiału • używając poznanych zwrotów płynnie i barwnie opisuje swoje upodobania i zainteresowania oraz formy spędzania czasu wolnego, • szczegółowo i bezbłędnie odpowiada na pytania o swoje dane personalne, udziela szczegółowych informacji o sobie, uzyskuje i udziela informacji o innych osobach, • stosuje wybitny styl wypowiedzi • samodzielnie zadaje pytania w celu uzyskania informacji, • wyczerpująco odpowiada na zadawane pytania, • bezbłędnie zapisuje i przekazuje ustnie informacje z przeczytanych i wysłuchanych tekstów.
--	---	--	--	--	---

Uczeń rozwiązuje test sprawdzający wiadomości i umiejętności z rozdziału 1 (e-Panel).

English Class A2+, rozdział 2: Friends and family

OCENA	DOPUSZCZAJĄCA	DOSTATECZNA	DOBRA	BARDZO DOBRA	CELUJĄCA
--------------	----------------------	--------------------	--------------	---------------------	-----------------

WIEDZA: Znajomość środków językowych	Uczeń zna i stosuje bardzo ograniczony zakres środków językowych w znacznym stopniu uniemożliwiający realizację poleceń bez pomocy nauczyciela lub kolegów.	Uczeń zna i stosuje ograniczony zakres środków językowych; głównie środki językowe o wysokim stopniu pospolitości i dotyczące bezpośrednio jego osoby.	Zna i stosuje większość poznanych wyrazów oraz zwrotów, oprócz środków językowych o wysokim stopniu pospolitości w wypowiedzi występuje kilka precyzyjnych sformułowań.	Zna i stosuje wszystkie poznane wyrazy oraz zwroty (str. 18 - 29).	Zna i stosuje wszystkie poznane wyrazy oraz zwroty (str. 18 - 29). Używa dodatkowych zwrotów wykraczających poza zakres materiału.
	Uczeń w niewielkim stopniu stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych. Popelnia liczne błędy.	Częściowo poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.	W większości poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach. Błędy nie zakłócają komunikacji.	Poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.	Wybitnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.
	<ol style="list-style-type: none"> 1. wygląd zewnętrzny 2. rzeczy osobiste 3. czynności życia codziennego 4. uczucia i emocje 5. rodzina 6. konflikty i problemy 7. cechy charakteru 8. znajomi i przyjaciele 9. umiejętności i zainteresowania 10. formy spędzania czasu wolnego 11. czas <i>Present Simple</i> 12. czas <i>Present Continuous</i> 13. przymiotniki zakończone na <i>-ing</i> i <i>-ed</i> przyimki związane z czasem				
UMIĘJĘTNOŚCI	Rozumie w tekście czytany pojedyncze słowa: łatwe, krótkie, pospolite, internacjonalizmy. Częściowo poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie. Zadania na rozumienie ze słuchu sprawiają mu trudność. Z pomocą nauczyciela wykazuje się	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • częściowo poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie, • przedstawia siebie i inne osoby, opisuje ludzi używając prostych struktur, 	Rozumie większość tekstu i komunikatów słownych na bazie poznanego słownictwa. W większości poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie. Wykazuje się umiejętnościami na	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie, • wykonuje i wydaje instrukcje i polecenia, • szczegółowo przedstawia siebie i inne osoby ze swojego otoczenia, podaje szczegóły na ich temat, • swobodnie prowadzi i podtrzymuje rozmowę, • szczegółowo i swobodnie, używając poznanych zwrotów opisuje swoje 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • wspaniale rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie, • wykonuje i wydaje instrukcje i polecenia, • bardzo szczegółowo i bogato przedstawia siebie i inne osoby ze swojego otoczenia, podaje szczegóły na ich temat,

	w stopniu minimalnym umiejętnościami na ocenę dostateczną: naśladuje, odczytuje, wykonuje zadania z pomocą innych osób.	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje swoje upodobania używając prostych struktur, • wzorując się na podręczniku i używając bardzo podstawowych zwrotów opowiada o wykonywanych czynnościach, • wyraża opinie, uczucia i emocje używając prostych konstrukcji, • udziela prostych informacji o sobie, • zapisuje i przekazuje ustnie część informacji z przeczytanych i wysłuchanych tekstów. 	wyższym poziomie od wymaganych na ocenę dostateczną, ale nie spełnia wymagań na ocenę bardzo dobrą. Zachowuje poprawność językową na poziomie umożliwiającym dobrą komunikację.	<p>upodobania i zainteresowania oraz wykonywane czynności,</p> <ul style="list-style-type: none"> • udziela szczegółowych informacji o sobie, uzyskuje i udziela informacji o innych osobach, • stosuje właściwy styl wypowiedzi, • wyczerpująco odpowiada na pytania, • zapisuje i przekazuje ustnie informacje z przeczytanych i wysłuchanych tekstów. 	<ul style="list-style-type: none"> • swobodnie prowadzi i podtrzymuje rozmowę, • szczegółowo i swobodnie, używając poznanych zwrotów opisuje swoje upodobania i zainteresowania oraz wykonywane czynności, • udziela szczegółowych informacji o sobie, uzyskuje i udziela informacji o innych osobach, wzbogaca wypowiedź dodatkowymi informacjami wykraczającymi poza materiał • stosuje właściwy styl wypowiedzi, • wyczerpująco odpowiada na pytania, • bezbłędnie zapisuje i przekazuje ustnie informacje z
--	---	---	---	--	---

Uczeń rozwiązuje test sprawdzający wiadomości i umiejętności z rozdziału 2 (e-Panel).

English Class A2+, rozdział 3: Animal magic

OCENA	DOPUSZCZAJĄCA	DOSTATECZNA	DOBRA	BARDZO DOBRA	CELUJĄCA
WIEDZA: Znajomość środków językowych	Uczeń zna i stosuje bardzo ograniczony zakres środków językowych w znacznym stopniu uniemożliwiający realizację poleceń bez pomocy nauczyciela lub kolegów.	Uczeń zna i stosuje ograniczony zakres środków językowych; głównie środki językowe o wysokim stopniu pospolitości i dotyczące bezpośrednio jego osoby.	Zna i stosuje większość poznanych wyrazów oraz zwrotów, oprócz środków językowych o wysokim stopniu pospolitości w wypowiedzi występuje kilka precyzyjnych sformułowań.	Zna i stosuje wszystkie poznane wyrazy oraz zwroty (str. 30 - 43).	Zna i stosuje wszystkie poznane wyrazy oraz zwroty (str. 30 - 43). Używa dodatkowych zwrotów wykraczających poza zakres materiału.

	Uczeń w niewielkim stopniu stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych. Popelnia liczne błędy.	Częściowo poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.	W większości poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach. Błędy nie zakłócają komunikacji.	Poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.	Wybitnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.
	<ol style="list-style-type: none"> 1. zwierzęta 2. formy spędzania czasu wolnego 3. okresy życia 4. cechy charakteru 5. życie prywatne 6. problemy 7. zawody i czynności z nimi związane 8. styl życia 9. książki 10. świat przyrody 11. czas <i>Past Simple</i> dla czasownika 'to be' oraz czasowników regularnych <p>czas <i>Present Simple</i> do opisu stanów i doświadczeń</p>				
UMIEJĘTNOŚCI	Rozumie w tekście czytany pojedyncze słowa: łatwe, krótkie, pospolite, internacjonalizmy. Częściowo poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie. Zadania na rozumienie ze słuchu sprawiają mu trudność. Z pomocą nauczyciela wykazuje się w stopniu minimalnym umiejętnościami na ocenę dostateczną: naśladuje, odczytuje, wykonuje zadania z pomocą innych osób.	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • częściowo poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie, • w prostych zdaniach opisuje zwierzęta, • wzorując się na podręczniku w prostych zdaniach opowiada o wydarzeniach z przeszłości, • wzorując się na podręczniku i używając poznanych zwrotów prowadzi krótką rozmowę, • opisuje cechy charakteru używając prostych struktur, 	Rozumie większość tekstu i komunikatów słownych na bazie poznanego słownictwa. W większości poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie. Wykazuje się umiejętnościami na wyższym poziomie od wymaganych na ocenę dostateczną, ale nie spełnia wymagań na ocenę bardzo dobrą. Zachowuje poprawność językową na poziomie umożliwiającym dobrą komunikację.	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie, • wykonuje i wydaje instrukcje i polecenia, samodzielnie udziela szczegółowych informacji na temat zwierząt posługując się poznany słownictwem i konstrukcjami, • szczegółowo, opowiada o wydarzeniach z przeszłości stosuje właściwy styl wypowiedzi i poznane słownictwo, • swobodnie prowadzi i podtrzymuje rozmowę, przekazuje i uzyskuje informacje od swojego rozmówcy, • używając poznanych zwrotów opisuje cechy charakteru i popiera je konkretnymi przykładami, • swobodnie wyraża opinie, uczucia i emocje używając poznanych konstrukcji, • przedstawia osoby ze swojego otoczenia, podaje szczegóły na ich temat, • zapisuje i przekazuje ustnie informacje z przeczytanych i wysłuchanych tekstów. 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • wspaniale rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie, • wykonuje i wydaje instrukcje i polecenia, • bardzo szczegółowo i bogato udziela informacji na temat zwierząt posługując się poznany słownictwem i konstrukcjami, • szczegółowo opowiada o wydarzeniach z przeszłości stosuje właściwy styl wypowiedzi i poznane słownictwo, dodaje elementy wypowiedzi od siebie • swobodnie prowadzi i podtrzymuje rozmowę, przekazuje i uzyskuje informacje od swojego rozmówcy, • używając poznanych zwrotów opisuje cechy

		<ul style="list-style-type: none"> wyraża opinie, uczucia i emocje używając prostych konstrukcji z podręcznika, udziela bardzo prostych informacji o innych ludziach, zapisuje i przekazuje ustnie część informacji z przeczytanych i wysłuchanych tekstów. 			charakteru i popiera je konkretnymi przykładami, wprowadza nowe zwroty wykraczające poza materiał <ul style="list-style-type: none"> swobodnie wyraża opinie, uczucia i emocje używając poznanych konstrukcji, przedstawia osoby ze swojego otoczenia, podaje szczegóły na ich temat, bezbłędnie zapisuje i przekazuje ustnie informacje z przeczytanych i wysłuchanych tekstów.
--	--	--	--	--	---

Uczeń rozwiązuje test sprawdzający wiadomości i umiejętności z rozdziału 3 (e-Panel).

English Class A2+, rozdział 4: New technology

OCENA	DOPUSZCZAJĄCA	DOSTATECZNA	DOBRA	BARDZO DOBRA	CELUJĄCA
WIEDZA: Znajomość środków językowych	Uczeń zna i stosuje bardzo ograniczony zakres środków językowych w znacznym stopniu uniemożliwiający realizację poleceń bez pomocy nauczyciela lub kolegów.	Uczeń zna i stosuje ograniczony zakres środków językowych; głównie środki językowe o wysokim stopniu pospolitości i dotyczące bezpośrednio jego osoby.	Zna i stosuje większość poznanych wyrazów oraz zwrotów, oprócz środków językowych o wysokim stopniu pospolitości w wypowiedzi występuje kilka precyzyjnych sformułowań.	Zna i stosuje wszystkie poznane wyrazy oraz zwroty (str. 44 - 55).	Zna i stosuje bezbłędnie wszystkie poznane wyrazy oraz zwroty (str. 44 - 55). Dodaje zwroty wykraczające poza materiał.
	Uczeń w niewielkim stopniu stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych. Popelnia liczne błędy.	Częściowo poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.	W większości poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach. Błędy nie zakłócają komunikacji.	Poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.	Wybitnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.

	<ol style="list-style-type: none"> 1. formy spędzania czasu wolnego 2. korzystanie z podstawowych urządzeń technicznych i technologii informacyjno-komunikacyjnych 3. konflikty i problemy 4. wynalazki, 5. czas <i>Past simple</i> z czasownikami nieregularnymi 6. różne formy czasowników <p>zdania przydawkowe</p>				
UMIEJĘTNOŚCI	<p>Rozumie w tekście czytanim pojedyncze słowa: łatwe, krótkie, pospolite, internacjonalizmy. Częściowo poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie. Zadania na rozumienie ze słuchu sprawiają mu trudność. Z pomocą nauczyciela wykazuje się w stopniu minimalnym umiejętnościami na ocenę dostateczną: naśladuje, odczytuje, wykonuje zadania z pomocą innych osób.</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • częściowo poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie, • w prostych zdaniach opisuje swoje upodobania korzystając z tekstu w podręczniku, • krótko opowiada o zjawiskach i doświadczeniach używając prostych struktur, • wzorując się na podręczniku w prostej formie opisuje swoje upodobania, • udziela prostych informacji na temat wydarzeń z przeszłości, • wyraża opinie, uczucia i emocje używając bardzo prostych konstrukcji, • w prostych zdaniach, wzorując się na podręczniku opisuje wybranych ludzi, • w bardzo prostych zdaniach opisuje najnowsze rozwiązania 	<p>Rozumie większość tekstu i komunikatów słownych na bazie poznanego słownictwa. W większości poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie. Wykazuje się umiejętnościami na wyższym poziomie od wymaganych na ocenę dostateczną, ale nie spełnia wymagań na ocenę bardzo dobrą. Zachowuje poprawność językową na poziomie umożliwiającym dobrą komunikację.</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie, • wykonuje i wydaje instrukcje i polecenia • szczegółowo opisuje swoje upodobania i zainteresowania oraz wykonywane czynności stosując poznane słownictwo i właściwe zwroty, • szczegółowo opisuje zjawiska i doświadczenia, stosuje właściwe słownictwo, • podaje szczegóły na temat wydarzeń i faktów z przeszłości, • szczegółowo i swobodnie wyraża opinie, uczucia i emocje używając poznanych konstrukcji, • swobodnie prowadzi i podtrzymuje rozmowę, • udziela szczegółowych informacji o innych osobach, • szczegółowo opisuje najnowsze rozwiązania technologiczne oraz problemy z nimi związane, • stosuje właściwy styl wypowiedzi, • zapisuje i przekazuje ustnie informacje z przeczytanych i wysłuchanych tekstów. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wspaniale rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie, • wykonuje i płynnie wydaje instrukcje i polecenia • szczegółowo i niezwykle bogato opisuje swoje upodobania i zainteresowania oraz wykonywane czynności stosując poznane słownictwo i właściwe zwrot, dodaje zwroty wykraczające poza materiał • szczegółowo opisuje zjawiska i doświadczenia, stosuje właściwe słownictwo, dodaje elementy od siebie • podaje szczegóły na temat wydarzeń i faktów z przeszłości, • szczegółowo i swobodnie wyraża opinie, uczucia i emocje używając poznanych konstrukcji, • swobodnie prowadzi i podtrzymuje rozmowę, • udziela szczegółowych informacji o innych osobach, • wybitnie opisuje najnowsze rozwiązania technologiczne oraz problemy z nimi związane, • stosuje właściwy styl wypowiedzi, • bezbłędnie zapisuje i przekazuje ustnie

		<ul style="list-style-type: none"> technologiczne, zapisuje i przekazuje ustnie część informacji z przeczytanych i wysłuchanych tekstów. 			informacje z przeczytanych i wysłuchanych tekstów.
Uczeń rozwiązuje test sprawdzający wiadomości i umiejętności z rozdziału 4 (e-Panel).					
Uczeń rozwiązuje test sprawdzający wiadomości i umiejętności z pierwszego semestru					
English Class A2+, rozdział 5: My home, my town					
OCENA	DOPUSZCZAJĄCA	DOSTATECZNA	DOBRA	BARDZO DOBRA	CELUJĄCA
WIEDZA: Znajomość środków językowych	Uczeń zna i stosuje bardzo ograniczony zakres środków językowych w znacznym stopniu uniemożliwiający realizację poleceń bez pomocy nauczyciela lub kolegów.	Uczeń zna i stosuje ograniczony zakres środków językowych; głównie środki językowe o wysokim stopniu pospolitości i dotyczące bezpośrednio jego osoby.	Zna i stosuje większość poznanych wyrazów oraz zwrotów, oprócz środków językowych o wysokim stopniu pospolitości w wypowiedzi występuje kilka precyzyjnych sformułowań.	Zna i stosuje wszystkie poznane wyrazy oraz zwroty (str. 56 - 67).	Zna i stosuje wszystkie poznane wyrazy oraz zwroty (str. 56 - 67). Dodaje zwroty wykraczające poza materiał.
	Uczeń w niewielkim stopniu stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych. Popelnia liczne błędy.	Częściowo poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.	W większości poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach. Błędy nie zakłócają komunikacji.	Poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.	Wybitnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.
	<ol style="list-style-type: none"> 1. pomieszczenia i wyposażenie domu 2. obowiązki domowe 3. konflikty i problemy 4. uczucia i emocje 5. zwiedzanie 6. miejsca w mieście 7. podróżowanie 8. miejsca zamieszkania, 9. czas <i>Present Simple</i> do opisu miejsc oraz swoich obowiązków 10. czasowniki modalne 'can', 'have to' i 'must' <p>przysłówki sposobu</p>				
UMIĘJĘTNOŚCI	Rozumie w tekście czytanim	Uczeń:	Rozumie większość	Uczeń:	Uczeń:

	<p>pojedyncze słowa: łatwe, krótkie, pospolite, internacjonalizmy. Częściowo poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie. Zadania na rozumienie ze słuchu sprawiają mu trudność. Z pomocą nauczyciela wykazuje się w stopniu minimalnym umiejętnościami na ocenę dostateczną: naśladuje, odczytuje, wykonuje zadania z pomocą innych osób.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • częściowo poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie, • w prostych zdaniach opisuje miejsca, zadaje proste pytania dotyczące ciekawych miejscowości, popełnia liczne błędy, • w prostych zdaniach udziela prostych informacji o swoich obowiązkach, • proponuje, przyjmuje i odrzuca propozycje używając prostych konstrukcji, • prosi o radę i udziela rady używając bardzo prostych konstrukcji, • nawiązuje kontakty towarzyskie stosując proste zwroty grzecznościowe wzorując się na podręczniku, • zapisuje i przekazuje ustnie część informacji z przeczytanych i wysłuchanych tekstów. 	<p>tekstu i komunikatów słownych na bazie poznanego słownictwa. W większości poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie. Wykazuje się umiejętnościami na wyższym poziomie od wymaganych na ocenę dostateczną, ale nie spełnia wymagań na ocenę bardzo dobrą. Zachowuje poprawność językową na poziomie umożliwiającym dobrą komunikację.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie, • wykonuje i wydaje instrukcje i polecenia, • samodzielnie i szczegółowo opisuje miejsca, zadaje szczegółowe pytania na temat ciekawostek turystycznych, • używając poznanego słownictwa udziela szczegółowych informacji o swoich obowiązkach, uzyskuje i udziela informacji na temat innych osób, • proponuje, przyjmuje i odrzuca propozycje, prowadzi proste negocjacje używając bogatego słownictwa, • prosi o radę i udziela rady, • swobodnie prowadzi i podtrzymuje rozmowę, nawiązuje kontakty towarzyskie, • stosuje właściwy styl wypowiedzi, • zapisuje i przekazuje ustnie informacje z przeczytanych i wysłuchanych tekstów. 	<ul style="list-style-type: none"> • bezbłędnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie, • płynnie wykonuje i wydaje instrukcje i polecenia, • samodzielnie i bardzo szczegółowo opisuje miejsca, zadaje szczegółowe pytania na temat ciekawostek turystycznych, dodaje informacje od siebie • używając poznanego i dodatkowego słownictwa udziela szczegółowych informacji o swoich obowiązkach, uzyskuje i udziela informacji na temat innych osób, • bezbłędnie proponuje, przyjmuje i odrzuca propozycje, prowadzi proste negocjacje używając bogatego słownictwa, • płynnie prosi o radę i udziela rady, • swobodnie prowadzi i podtrzymuje rozmowę, nawiązuje kontakty towarzyskie, • stosuje właściwy styl wypowiedzi, • bezbłędnie zapisuje i przekazuje ustnie informacje z przeczytanych i wysłuchanych tekstów.
<p>Uczeń rozwiązuje test sprawdzający wiadomości i umiejętności z rozdziału 5 (e-Panel).</p>					

English Class A2+, rozdział 6: Take care					
OCENA	DOPUSZCZAJĄCA	DOSTATECZNA	DOBRA	BARDZO DOBRA	CELUJĄCA
WIEDZA: Znajomość środków językowych	Uczeń zna i stosuje bardzo ograniczony zakres środków językowych w znacznym stopniu uniemożliwiający realizację poleceń bez pomocy nauczyciela lub kolegów.	Uczeń zna i stosuje ograniczony zakres środków językowych; głównie środki językowe o wysokim stopniu pospolitości i dotyczące bezpośrednio jego osoby.	Zna i stosuje większość poznanych wyrazów oraz zwrotów, oprócz środków językowych o wysokim stopniu pospolitości w wypowiedzi występuje kilka precyzyjnych sformułowań.	Zna i stosuje wszystkie poznane wyrazy oraz zwroty (str. 68 - 81).	Zna i stosuje wszystkie poznane wyrazy oraz zwroty (str. 68 - 81). Dodaje zwroty wykraczające poza materiał.
	Uczeń w niewielkim stopniu stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych. Popelnia liczne błędy.	Częściowo poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.	W większości poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach. Błędy nie zakłócają komunikacji.	Poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.	Wybitnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.
	<ol style="list-style-type: none"> 1. części ciała 2. choroby i urazy 3. artykuły spożywcze 4. zdrowie 5. posiłki i ich przygotowanie 6. nawyki żywieniowe 7. miejsce zamieszkania 8. czasy <i>Present Simple</i> i <i>Past Simple</i> i używa ich do opisywania doświadczeń 9. rzeczowniki policzalne i niepoliczalne i określenia ilości 10. czas <i>Past Continuous</i> <p>czasowniki frazowe</p>				
UMIĘTNOŚCI	Rozumie w tekście czytany pojedyncze słowa: łatwe, krótkie, pospolite, internacjonalizmy. Częściowo poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie. Zadania na rozumienie ze słuchu sprawiają mu trudność. Z pomocą nauczyciela wykazuje się	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • częściowo poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie, • w prostych zdaniach, wzorując się na podręczniku opisuje swoje upodobania i 	Rozumie większość tekstu i komunikatów słownych na bazie poznanego słownictwa. W większości poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie. Wykazuje się umiejętnościami na	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie, • wykonuje i wydaje instrukcje i polecenia, • przekazuje wyczerpujące i szczegółowe informacje na temat swoich upodobań i nawyków żywieniowych oraz opisuje właściwy styl życia, • samodzielnie i szczegółowo opisuje swoje doświadczenia związane z urazami i wypadkami oraz zadaje szczegółowe 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • bezbłędnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie, • płynnie wykonuje i wydaje instrukcje i polecenia, • przekazuje wyczerpujące i szczegółowe informacje na temat swoich upodobań i nawyków żywieniowych oraz opisuje właściwy styl życia,

	w stopniu minimalnym umiejętnościami na ocenę dostateczną: naśladowuje, odczytuje, wykonuje zadania z pomocą innych osób.	<ul style="list-style-type: none"> • nawyki żywieniowe, korzystając z podręcznika opowiada o swoich doświadczeniach związanych z urazami i wypadkami, • prostymi zdaniami i korzystając z podręcznika udziela prostych informacji o swoich dolegliwościach i chorobach, • prostymi zdaniami odpowiada na pytania dotyczące samopoczucia i stanu zdrowia, • korzystając z tekstu w podręczniku, używając prostych zwrotów pisze ofertę pracy, • zapisuje i przekazuje ustnie część informacji z przeczytanych i wysłuchanych tekstów. 	wyższym poziomie od wymaganych na ocenę dostateczną, ale nie spełnia wymagań na ocenę bardzo dobrą. Zachowuje poprawność językową na poziomie umożliwiającym dobrą komunikację.	<ul style="list-style-type: none"> • pytania na temat doświadczeń innych osób udziela szczegółowych informacji o swoich dolegliwościach i chorobach, • swobodnie prowadzi i podtrzymuje rozmowę dotyczącą samopoczucia i stanu zdrowia, • stosuje właściwy styl wypowiedzi, • zapisuje i przekazuje ustnie informacje z przeczytanych i wysłuchanych tekstów. 	<p>• dodaje informacje od siebie</p> <ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie, barwnie i szczegółowo opisuje swoje doświadczenia związane z urazami i wypadkami oraz zadaje szczegółowe pytania na temat doświadczeń innych osób • udziela szczegółowych informacji o swoich dolegliwościach i chorobach, • swobodnie prowadzi i podtrzymuje rozmowę dotyczącą samopoczucia i stanu zdrowia, • stosuje właściwy styl wypowiedzi, • bezbłędnie zapisuje i przekazuje ustnie informacje z przeczytanych i wysłuchanych tekstów.
--	---	---	---	---	---

Uczeń rozwiązuje test sprawdzający wiadomości i umiejętności z rozdziału 6 (e-Panel).

English Class A2+, rozdział 7: Shopping around

OCENA	DOPUSZCZAJĄCA	DOSTATECZNA	DOBRA	BARDZO DOBRA	CELUJĄCA
WIEDZA: Znajomość środków językowych	Uczeń zna i stosuje bardzo ograniczony zakres środków językowych w znacznym stopniu uniemożliwiający realizację poleceń bez pomocy nauczyciela lub kolegów.	Uczeń zna i stosuje ograniczony zakres środków językowych; głównie środki językowe o wysokim stopniu pospolitości i dotyczące bezpośrednio jego osoby.	Zna i stosuje większość poznanych wyrazów oraz zwrotów, oprócz środków językowych o wysokim stopniu pospolitości w wypowiedzi występuje kilka	Zna i stosuje wszystkie poznane wyrazy oraz zwroty (str. 82 – 93).	Zna i stosuje wszystkie poznane wyrazy oraz zwroty (str. 82 - 93). Dodaje zwroty wykraczające poza materiał.

			precyzyjnych sformułowań.		
	Uczeń w niewielkim stopniu stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych. Popołnia liczne błędy.	Częściowo poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.	W większości poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach. Błędy nie zakłócają komunikacji.	Poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.	Wybitnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.
	<ol style="list-style-type: none"> 1. zakupy i usługi 2. rodzaje sklepów 3. towary i ich cechy 4. formy spędzania czasu wolnego 5. środki płatnicze 6. miejsca w mieście 7. czas <i>Present Simple</i> do opisu sklepów i produktów 8. czas <i>Present Continuous</i> i konstrukcję <i>going to</i> do wyrażania planów i intencji 9. czas <i>Past Simple</i> do przedstawienia wydarzeń <p>stopniowanie przymiotników</p>				
UMIĘJĘTNOŚCI	Rozumie w tekście czytany pojedyncze słowa: łatwe, krótkie, pospolite, internacjonalizmy. Częściowo poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie. Zadania na rozumienie ze słuchu sprawiają mu trudność. Z pomocą nauczyciela wykazuje się w stopniu minimalnym umiejętnościami na ocenę dostateczną: naśladuje, odczytuje, wykonuje zadania z pomocą innych osób.	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • częściowo poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie, • w prostych zdaniach opisuje sklepy, zadaje proste pytania dotyczące produktów, • krótko opisuje produkty, • prostymi zdaniami opisuje centra handlowe w swojej okolicy, • korzystając z podręcznika opisuje zagadnienia związane z kieszonkowym, 	Rozumie większość tekstu i komunikatów słownych na bazie poznanego słownictwa. W większości poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie. Wykazuje się umiejętnościami na wyższym poziomie od wymaganych na ocenę dostateczną, ale nie spełnia wymagań na ocenę bardzo dobrą. Zachowuje poprawność językową na poziomie umożliwiającym dobrą komunikację.	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie, • wykonuje i wydaje instrukcje i polecenia, • samodzielnie i szczegółowo opisuje sklepy i zadaje szczegółowe pytania na temat produktów dostępnych w danym sklepie, • szczegółowo opisuje produkty i porównuje je ze sobą, • swobodnie i szczegółowo opisuje swoje ulubione centra handlowe, porównuje je ze sobą i wyraża opinie na ich temat, • udziela szczegółowych informacji na temat zagadnień związanych z kieszonkowym, • wyraża i uzasadnia swoje opinie na temat kieszonkowego, pyta o opinie innych osób, • proponuje, przyjmuje propozycje, prowadzi proste negocjacje stosując poznane zwroty, • zaprasza i odpowiada na zaproszenie stosując właściwy styl wypowiedzi, • zapisuje i przekazuje ustnie informacje z przeczytanych i wysłuchanych tekstów. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • bezbłędnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie, • płynnie wykonuje i wydaje instrukcje i polecenia, • samodzielnie, barwnie i szczegółowo opisuje sklepy i zadaje szczegółowe pytania na temat produktów dostępnych w danym sklepie, wykorzystuje zwroty wykraczające poza materiał • szczegółowo opisuje produkty i porównuje je ze sobą, dodaje informacje od siebie • swobodnie i szczegółowo opisuje swoje ulubione centra handlowe, porównuje je ze sobą i wyraża opinie na ich temat, • płynnie udziela szczegółowych informacji na

		<ul style="list-style-type: none"> • prostymi zdaniami wyraża swoje opinie na temat kieszonkowego, • korzystając z podręcznika, w bardzo prostych zdaniach proponuje i przyjmuje propozycje, • wzorując się na podręczniku zaprasza, przyjmuje lub odrzuca zaproszenie, • zapisuje i przekazuje ustnie część informacji z przeczytanych i wysłuchanych tekstów. 			<p>temat zagadnień związanych z kieszonkowym,</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyraża i uzasadnia swoje opinie na temat kieszonkowego, pyta o opinie innych osób, • proponuje, przyjmuje propozycje, prowadzi proste negocjacje stosując poznane zwroty, • zaprasza i odpowiada na zaproszenie stosując właściwy styl wypowiedzi, • bezbłędnie zapisuje i przekazuje ustnie informacje z przeczytanych i wysłuchanych tekstów.
--	--	---	--	--	--

Uczeń rozwiązuje test sprawdzający wiadomości i umiejętności z rozdziału 7 (e-Panel).

English Class A2+, rozdział 8: Learning to work

OCENA	DOPUSZCZAJĄCA	DOSTATECZNA	DOBRA	BARDZO DOBRA	CELUJĄCA
WIEDZA: Znajomość środków językowych	Uczeń zna i stosuje bardzo ograniczony zakres środków językowych w znacznym stopniu uniemożliwiający realizację poleceń bez pomocy nauczyciela lub kolegów.	Uczeń zna i stosuje ograniczony zakres środków językowych; głównie środki językowe o wysokim stopniu pospolitości i dotyczące bezpośrednio jego osoby.	Zna i stosuje większość poznanych wyrazów oraz zwrotów, oprócz środków językowych o wysokim stopniu pospolitości w wypowiedzi występuje kilka precyzyjnych sformułowań.	Zna i stosuje wszystkie poznane wyrazy oraz zwroty (str. 94 - 105).	Zna i stosuje wszystkie poznane wyrazy oraz zwroty (str. 94 - 105). Dodaje zwroty wykraczające poza materiał.

	Uczeń w niewielkim stopniu stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych. Popelnia liczne błędy.	Częściowo poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.	W większości poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach. Błędy nie zakłócają komunikacji.	Poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.	Wybitnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.
	<ol style="list-style-type: none"> 1. popularne zawody i związane z nimi czynności i obowiązki 2. wybór zawodu 3. uczenie się 4. edukacja, szkoła 5. oceny szkolne 6. uczucia i emocje 7. rodzina 8. praca 9. zakupy i usługi 10. czas <i>Present Simple</i> do opisu czynności związane z wykonywaniem konkretnych zawodów 11. czas <i>Future Simple</i> do wyrażania przewidywań na przyszłość 12. czas <i>Past Simple</i> do przedstawiania wydarzeń 13. pierwszy tryb warunkowy 14. związki przymiotników z przyimkami <p>różne konstrukcje służące do wyrażania przyszłości</p>				
UMIĘJĘTNOŚCI	Rozumie w tekście czytany pojedyncze słowa: łatwe, krótkie, pospolite, internacjonalizmy. Częściowo poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie. Zadania na rozumienie ze słuchu sprawiają mu trudność. Z pomocą nauczyciela wykazuje się w stopniu minimalnym umiejętnościami na ocenę dostateczną: naśladuje, odczytuje, wykonuje zadania z pomocą innych osób.	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • częściowo poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie, • w prostych zdaniach udziela informacji na temat poznanych zawodów oraz krótko opisuje czynności z nimi związane, • korzystając ze zwrotów z podręcznika przedstawia swoje plany zawodowe, • w prostych zdaniach wyraża przewidywania na 	Rozumie większość tekstu i komunikatów słownych na bazie poznanego słownictwa. W większości poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie. Wykazuje się umiejętnościami na wyższym poziomie od wymaganych na ocenę dostateczną, ale nie spełnia wymagań na ocenę bardzo dobrą. Zachowuje poprawność językową na poziomie umożliwiającym	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie, • wykonuje i wydaje instrukcje i polecenia, • udziela szczegółowych informacji o zawodach i czynnościach z nimi związanych, uzyskuje i udziela informacji o preferencjach zawodowych innych osób, • udziela szczegółowych informacji na temat swoich planów zawodowych stosując właściwe zwroty i poznane słownictwo, • wyraża plany i przewidywania na przyszłość, uzasadnia swoje wypowiedzi korzystając z poznanych zwrotów, • swobodnie prowadzi i podtrzymuje rozmowę dotyczącą zagadnień związanych ze szkołą, • wyraża upodobania, opinie, uczucia i emocje stosując właściwe zwroty i podając uzasadnienia, • prosi o radę i udziela rady używając właściwych zwrotów, 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • bezbłędnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie, • płynnie wykonuje i wydaje instrukcje i polecenia, • udziela bardzo szczegółowych informacji o zawodach i czynnościach z nimi związanych, uzyskuje i udziela informacji o preferencjach zawodowych innych osób, wykazuje się wiedzą dodatkową • bezbłędnie udziela szczegółowych informacji na temat swoich planów zawodowych stosując właściwe zwroty i poznane słownictwo, • wyraża plany i przewidywania na

		<ul style="list-style-type: none"> przyszłość, opisuje zagadnienia związane ze szkołą używając bardzo prostych zwrotów, korzystając z podręcznika i używając bardzo prostych zwrotów wyraża upodobania, opinie, uczucia i emocje, korzystając z podręcznika i używając bardzo prostych zwrotów prosi o radę i udziela rady, korzystając z podręcznika i używając bardzo prostych zwrotów zaprasza, przyjmuje lub odrzuca zaproszenie, zapisuje i przekazuje ustnie część informacji z przeczytanych i wysłuchanych tekstów. 	dobrą komunikację.	<ul style="list-style-type: none"> zaprasza i odpowiada na zaproszenie stosując właściwy styl wypowiedzi, zapisuje i przekazuje ustnie informacje z przeczytanych i wysłuchanych tekstów. 	<p>przyszłość, uzasadnia swoje wypowiedzi korzystając z poznanych i nowych zwrotów,</p> <ul style="list-style-type: none"> swobodnie prowadzi i podtrzymuje rozmowę dotyczącą zagadnień związanych ze szkołą, wyraża upodobania, opinie, uczucia i emocje stosując właściwe zwroty i podając uzasadnienia, prosi o radę i udziela rady używając właściwych zwrotów, zaprasza i odpowiada na zaproszenie stosując właściwy styl wypowiedzi, bezbłędnie zapisuje i przekazuje ustnie informacje z przeczytanych i wysłuchanych tekstów.
--	--	--	--------------------	---	--

Uczeń rozwiązuje test sprawdzający wiadomości i umiejętności z rozdziału 8 (e-Panel).

English Class A2+, rozdział 9: Close to nature

OCENA	DOPUSZCZAJĄCA	DOSTATECZNA	DOBRA	BARDZO DOBRA	CELUJĄCA
--------------	----------------------	--------------------	--------------	---------------------	-----------------

WIEDZA: Znajomość środków językowych	Uczeń zna i stosuje bardzo ograniczony zakres środków językowych w znacznym stopniu uniemożliwiający realizację poleceń bez pomocy nauczyciela lub kolegów.	Uczeń zna i stosuje ograniczony zakres środków językowych; głównie środki językowe o wysokim stopniu pospolitości i dotyczące bezpośrednio jego osoby.	Zna i stosuje większość poznanych wyrazów oraz zwrotów, oprócz środków językowych o wysokim stopniu pospolitości w wypowiedzi występuje kilka precyzyjnych sformułowań.	Zna i stosuje wszystkie poznane wyrazy oraz zwroty (str. 106 – 121).	Zna i stosuje wszystkie poznane wyrazy oraz zwroty (str. 106 - 121). Dodaje zwroty wykraczające poza materiał.
	Uczeń w niewielkim stopniu stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych. Popelnia liczne błędy.	Częściowo poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.	W większości poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach. Błędy nie zakłócają komunikacji.	Poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.	Wybitnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.
	<ol style="list-style-type: none"> 1. świat przyrody 2. podróżowanie i turystyka 3. krajobrazy 4. dyscypliny sportowe 5. sprzęt sportowy i uprawianie sportu 6. wydarzenia 7. czas <i>Present Simple</i> do opisu miejsc 8. czas <i>Past Simple</i> do opisu doświadczeń 9. czas <i>Present Perfect</i> do przekazywania informacji o ostatnich wydarzeniach <p>różnica w użyciu czasu <i>Past Simple</i> i <i>Present Perfect</i></p>				
UMIĘJĘTNOŚCI	Rozumie w tekście czytany pojedyncze słowa: łatwe, krótkie, pospolite, internacjonalizmy. Częściowo poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie. Zadania na rozumienie ze słuchu sprawiają mu trudność. Z pomocą nauczyciela wykazuje się w stopniu minimalnym umiejętnościami na ocenę dostateczną: naśladuje, odczytuje, wykonuje zadania z pomocą innych	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • częściowo poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie, • w prostych zdaniach opisuje miejsca ciekawe turystycznie, • prostymi zdaniami opowiada o swoich doświadczeniach związanych z podróżowaniem, • używając prostych 	Rozumie większość tekstu i komunikatów słownych na bazie poznanego słownictwa. W większości poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie. Wykazuje się umiejętnościami na wyższym poziomie od wymaganych na ocenę dostateczną, ale nie spełnia wymagań na ocenę	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie, • wykonuje i wydaje instrukcje i polecenia, • szczegółowo opisuje miejsca ciekawe turystycznie, uzasadnia swój wybór, • udziela szczegółowych informacji na temat swoich doświadczeń związanych z podróżowaniem, używając poznane słownictwo i właściwe konstrukcje, • swobodnie i szczegółowo opowiada o wydarzeniach z przeszłości, • wyraża szczegółowe opinie, uczucia i emocje, pyta o opinie innych, • pyta o pozwolenie, udziela i odmawia pozwolenia podając powód swojej decyzji, 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • bezbłędnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie, • płynnie wykonuje i wydaje instrukcje i polecenia, • szczegółowo i bardzo barwnie opisuje miejsca ciekawe turystycznie, uzasadnia swój wybór, • udziela szczegółowych informacji na temat swoich doświadczeń związanych z podróżowaniem, używając poznane i nowe słownictwo i właściwe konstrukcje,

	osób.	<p>zdań opowiada o wydarzeniach z przeszłości,</p> <ul style="list-style-type: none"> • używając bardzo prostego języka wyraża opinie, uczucia i emocje używając prostych konstrukcji, • wzorując się na tekście z podręcznika pyta o pozwolenie, • korzystając z podręcznika i używając bardzo prostego języka wyraża prośby, • opisuje swoje upodobania, uczucia i emocje używając bardzo prostych struktur, • zapisuje i przekazuje ustnie część informacji z przeczytanych i wysłuchanych tekstów. <p>– udziela prostych informacji o problemach związanych z ochroną środowiska</p>	bardzo dobrą. Zachowuje poprawność językową na poziomie umożliwiającym dobrą komunikację.	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża prośby, zgodę lub odmowę spełnienia prośby, • używając poznanych zwrotów opisuje swoje upodobania, uczucia i emocje, • podaje szczegóły na temat problemów związanych z ochroną środowiska, • swobodnie prowadzi i podtrzymuje rozmowę, • zapisuje i przekazuje ustnie informacje z przeczytanych i wysłuchanych tekstów. 	<ul style="list-style-type: none"> • swobodnie i szczegółowo opowiada o wydarzeniach z przeszłości, • wyraża szczegółowe opinie, uczucia i emocje, pyta o opinie innych, dodaje informacje od siebie • swobodnie pyta o pozwolenie, udziela i odmawia pozwolenia podając powód swojej decyzji, • wyraża prośby, zgodę lub odmowę spełnienia prośby, • używając poznanych i nowych zwrotów opisuje swoje upodobania, uczucia i emocje, • podaje szczegóły na temat problemów związanych z ochroną środowiska, • swobodnie prowadzi i podtrzymuje rozmowę, • bezbłędnie zapisuje i przekazuje ustnie informacje z przeczytanych i wysłuchanych tekstów.
--	-------	---	---	--	---

Ocenę niedostateczną śródroczną i roczną otrzymuje uczeń, który nie opanował niezbędnych wiadomości i umiejętności określonych wymaganiami na ocenę dopuszczającą.

Wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z muzyki w **klasie szóstej** wynikające z realizowanego programu nauczania

Tytuł programu: **Program nauczania ogólnego muzyki w klasach 4-7 szkoły podstawowej "Lekcja muzyki"**

Autor programu: **Monika Gromek, Grażyna Kilbach**

Uczeń otrzymuje ocenę celującą, jeśli:

- posiada wiedzę i umiejętności przekraczające poziom wymagań na ocenę bardzo dobrą,
- prawidłowo i całkowicie samodzielnie śpiewa piosenki z podręcznika oraz z repertuaru dodatkowego,
- prawidłowo gra na różnych instrumentach melodycznych
melodie z podręcznika oraz z repertuaru dodatkowego,
- bierze czynny udział w pracach szkolnego zespołu muzycznego lub chóru,
- uczestniczy w pozaszkolnych zajęciach muzycznych oraz konkursach
- wykonuje różne zadania twórcze, np. układa melodię do
wiersza, akompaniament perkusyjny do piosenki,
- jest zawsze przygotowany do zajęć,
- jest aktywny na lekcjach,

Uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą, jeśli:

- prawidłowo i samodzielnie śpiewa większość piosenek

przewidzianych w programie nauczania,

- prawidłowo i samodzielnie gra na instrumentach melodycznych

większość melodii przewidzianych w programie nauczania,

- umie bezbłędnie wykonywać rytmy – gestodźwiękami i na instrumentach perkusyjnych,

- rozumie zapis nutowy i potrafi się nim posługiwać,

- zna podstawowe terminy muzyczne z programu danej klasy i wie co oznaczają,

- ma szeroką wiedzę na temat omawianych epok z historii muzyki oraz twórczości kompozytorów,

- zna cechy charakterystyczne i potrafi rozpoznać poznane tańce ludowe,

- ma bardzo dobrą wiedzę na temat omawianej grupy instrumentów,

- jest aktywny na lekcjach,

- jest zawsze przygotowany do zajęć,

Uczeń otrzymuje ocenę dobrą, jeśli:

- poprawnie i z niewielką pomocą nauczyciela śpiewa pieśni

i piosenki jednogłosowe,

- poprawnie i z niewielką pomocą nauczyciela gra kilka melodii oraz akompaniamentów do piosenek na używanym na lekcjach instrumencie melodycznym,

- wykonuje proste rytmy – gestodźwiękami i na instrumentach perkusyjnych niemelodycznych,

- zna podstawowe terminy muzyczne z programu danej klasy i wie, co one oznaczają,

- zna najważniejsze informacje na temat omawianych epok z historii muzyki oraz twórczości kompozytorów,

- zna większość cech charakterystycznych poznanych tańców ludowych i z niewielką pomocą nauczyciela potrafi je rozpoznać,
- zna najważniejsze informacje na temat omawianej grupy instrumentów,
- jest aktywny i zazwyczaj przygotowany do zajęć,

Uczeń otrzymuje ocenę dostateczną, jeśli:

- niezbyt poprawnie i z dużą pomocą nauczyciela śpiewa niektóre piosenki przewidziane w programie nauczania,
- niezbyt poprawnie i z dużą pomocą nauczyciela gra na używanym na lekcjach instrumencie melodycznym niektóre melodie przewidziane w programie nauczania,
- wykonuje najprostsze ćwiczenia rytmiczne – gestodźwiękami i na instrumentach perkusyjnych niemelodycznych,
- zna tylko niektóre terminy i pojęcia muzyczne,
- ma minimalną wiedzę na temat omawianej grupy instrumentów,
- ma minimalną wiedzę na temat omawianych epok z historii muzyki, poznanych tańców ludowych oraz twórczości kompozytorów,

Uczeń otrzymuje ocenę dopuszczającą, jeśli:

- niedbale, nie starając się poprawić błędów, śpiewa kilka najprostszych piosenek przewidzianych w programie nauczania,
- niedbale, nie starając się poprawić błędów, gra na instrumencie

melodycznym gamę i kilka najprostszych utworów przewidzianych w programie nauczania,

- niechętnie podejmuje działania muzyczne,
- myli terminy i pojęcia muzyczne,
- dysponuje tylko fragmentaryczną wiedzą na temat omawianych epok z historii muzyki, poznanych tańców ludowych oraz twórczości kompozytorów,
- dysponuje tylko fragmentaryczną wiedzą na temat omawianej grupy instrumentów muzycznych,
- najprostsze polecenia wykonuje z pomocą nauczyciela,

Ocenę niedostateczną śródroczną i roczną otrzymuje uczeń, który nie opanował niezbędnych wiadomości i umiejętności określonych wymaganiami na ocenę dopuszczającą.

Wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z historii w klasie szóstej wynikające z realizowanego programu nauczania
 Tytuł programu: „Wczoraj i dziś” program nauczania historii w klasach 4–8 szkoły podstawowej
 Autor programu: dr Tomasz Maćkowski

TEMAT LEKCJI	WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY				
	ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
1. Wielkie odkrycia geograficzne	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • datę: 1492, • postać: Krzysztofa Kolumba, • przykłady roślin i zwierząt sprowadzonych z Ameryki do Europy i odwrotnie. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcie: Indianie, • na czym polega znaczenie odkrycia Ameryki oraz drogi morskiej do Indii. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, dlaczego Europejczycy dążyli do znalezienia drogi morskiej do Indii, • wyjaśnić, na czym polega różnica między celem wyprawy Kolumba a jej ostatecznym efektem. 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • daty: 1498, 1519–1522, • postacie: Vasco da Gama, Ferdynanda Magellana. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcie: kolonia, • znaczenie przypraw korzennych dla Europejczyków. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, dlaczego Europejczycy handlowali z Indiami, • wskazać na mapie szlaki wypraw odkrywczych na przełomie XV i XVI w., • na czym polega znaczenie wyprawy Ferdynanda Magellana, • wskazać na mapie terytoria opanowane przez Hiszpanów i Portugalczyków. 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nazwy cywilizacji amerykańskich podbitych przez Europejczyków. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcia: przyprawy korzenne, karawela, karaka, • wpływ pojawienia się Turków osmańskich na handel Europy z Indiami. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dostrzec trudności, jakie musieli pokonać Europejczycy, aby doprowadzić do wypraw oceanicznych, • opisać odkrycia dokonane przez Krzysztofa Kolumba i Vasco da Gamę, • wymienić najważniejsze skutki wielkich odkryć geograficznych z perspektywy Europejczyków i mieszkańców innych kontynentów. 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • datę: 1453, • wynalazki, które umożliwiły odbywanie podróży oceanicznych. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcie: Daleki Wschód, • z czego mogą wynikać różnice w podejściu do znaczenia odkrycia Ameryki. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić, w jaki sposób zmiany w nauce i technice umożliwiły organizację wypraw oceanicznych, • opisać przebieg wyprawy Ferdynanda Magellana. 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcie: ludobójstwo. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisać wygląd azteckiej stolicy, • uzasadnić twierdzenie, że Aztekowie stworzyli zaawansowaną cywilizację, • dostrzec tragedię rdzennych mieszkańców Ameryki po przybyciu Europejczyków na kontynent, • formułować argumenty w debacie.

<p>2. Renesans w Europie</p>	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • postać: Leonarda da Vinci. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcie: odrodzenie (renesans), • znaczenie wynależenia druku. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, za pośrednictwem jakich środków w średniowieczu przekazywano informacje. 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • postacie: Michała Anioła, Rafała, Erazma z Rotterdamu, Jana Gutenberga, Mikołaja Kopernika, Galileusza. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcie: humaniści. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym się zajmowali humaniści, • przedstawić dokonania wybitnych przedstawicieli renesansu, • wskazać cechy charakterystyczne sztuki renesansu. 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • datę: ok. 1450. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcia: człowiek renesansu, teleskop. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienić czynniki, które zadecydowały o narodzeniu się humanizmu we Włoszech, • dokonać charakterystyki wzorca osobowego człowieka renesansu, • scharakteryzować stosunek humanistów do człowieka i religii. 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ramy chronologiczne epoki odrodzenia (renesansu). <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcia: teoria geocentryczna, teoria heliocentryczna, • istotę odkrycia dokonanego przez Kopernika. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dostrzec różnice w sposobie widzenia człowieka i świata w epoce średniowiecznej i w renesansie, • porównać średniowieczne i nowożytne poglądy na temat budowy wszechświata. 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dostrzec związek między rozwojem renesansu a końcem średniowiecznego uniwersalizmu, • argumentować w dyskusji dotyczącej znaczenia zmian, jakie zaszły w Europie w XV i XVI w.
--	--	---	--	---	--

<p>3. Reformacja w Europie</p>	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • datę: 1517, • postać: Marcina Lutra. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcia: luteranizm (Kościół luterski), reformacja, kalwinizm (Kościół kalwiński), anglikanizm, <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać obszary, na których rozwinęły się główne wyznania reformowane. 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • postacie: Jana Kalwina, Henryka VIII. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dlaczego ruch zapoczątkowany przez Lutra został nazwany reformacją. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • określić zasięg reformacji w Europie. 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • daty: 1534, 1555, • główne różnice między katolicyzmem a luteranizmem, • postanowienie pokoju w Augsburgu. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcie: protestanci, • przyczyny sukcesu luteranizmu w Niemczech. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dostrzec rolę druku w rozpowszechnianiu informacji o poglądach Lutra, przedstawić okoliczności, w jakich doszło do powstania anglikanizmu 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • datę: 1536, • główne założenia kalwinizmu i anglikanizmu. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcia: nepotyzm, kaznodzieja, Rzesza, • związek między założeniami kalwinizmu a sytuacją materialną jego wyznawców. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić okoliczności, w jakich doszło do reformacji, • scharakteryzować poglądy Marcina Lutra i Jana Kalwina, • przedstawić wpływ reformacji na sytuację w Niemczech. 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić sytuację panującą w Kościele katolickim na przełomie XV i XVI w., • ocenić sposób zakończenia wojen religijnych w Niemczech, • sformułować wniosek na temat możliwych reakcji Kościoła katolickiego na reformację, • wyjaśnić, jakie ludzkie słabości sprawiły, że próba zreformowania • Kościoła doprowadziła do wojen i przelewu krwi.
--	---	--	---	---	---

<p>4. Reforma Kościoła katolickiego</p>	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • postanowienia soboru trydenckiego. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcia: sobór trydencki, kontrreformacja, • przyczyny zwołania soboru trydenckiego. 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • postać: Ignacego Loyoli, • cele istnienia zakonu jezuitów. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcia: jezuita (Towarzystwo Jezusowe), <i>Indeks ksiąg zakazanych</i>. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać przykłady dzieł, które znalazły się na <i>Indeksie ksiąg zakazanych</i>. 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • datę: 1534, 1542, 1545–1563, 1559. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcia: Tradycja, Święte Oficjum, inkwizycja, kolegia jezuickie, • na czym polega dwojakość znaczenia pojęcia kontrreformacja. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, dlaczego niektóre dzieła znalazły się na <i>Indeksie ksiąg zakazanych</i>, • opisać okoliczności powstania zakonu jezuitów, • przedstawić działalność jezuitów. 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • postać: Giordana Bruna, • przyczyny końca średniowiecznego uniwersalizmu. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dlaczego humanizm i reformacja stały w sprzeczności ze średniowiecznym uniwersalizmem. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić działalność Świętego Oficjum, • opisać przypadek Giordana Bruna i Galileusza, • określić, w jakim stopniu sobór trydencki i inkwizycja zrealizowały cel, jakim było powstrzymanie reformacji. 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenić dokonania soboru trydenckiego, • ustosunkować się do argumentów dotyczących niesprawiedliwej oceny działalności inkwizycji, • ocenić działalność inkwizycji oraz jezuitów, • argumentować w dyskusji o sukcesie lub porażce działalności kontrreformacyjnej Kościoła katolickiego.
<p>Początki epoki nowożytnej (lekcja powtórzeniowa)</p>					
<p>Sprawdzian wiadomości</p>					

<p>5. Czasy zygmuntowskie</p>	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • datę: 1572, • postaci: Zygmunta I Starego, Zygmunta II Augusta, Bony, • ramy chronologiczne czasów zygmunto-wskich i złotego wieku. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • znaczenie pojęcia: złoty wiek. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, w czym przejawiał się złoty wiek w dziejach państwa polsko-litewskiego. 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • datę: 1525, • postać: Albrechta Hohenzollerna. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcie: hołd pruski. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić okoliczności, w jakich wygasła dynastia Jagiellonów, • wymienić państwa rywalizujące o Inflanty. 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • postać: Barbary Radziwiłłówny <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcie: Inflanty. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisać działalność królowej Bony, • scharakteryzować politykę prowadzoną przez Zygmunta I Starego, • wskazać na mapie najważniejsze wydarzenia związane z polityką prowadzoną przez Zygmunta I Starego i Zygmunta II Augusta. 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • daty: 1561, 1563–1570. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcie: zakon kawalerów mieczowych, • znaczenie hołdu pruskiego dla państwa polsko-litewskiego. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić okoliczność i wznowienia konfliktu między Polską a zakonem krzyżackim, • opisać przebieg wojny polsko-krzyżackiej, • przedstawić okoliczności wybuchu pierwszej wojny północnej, • wyjaśnić, jak zakończyła się pierwsza wojna północna. 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować symbolikę obrazu <i>Hołd pruski</i>, • opisać politykę Zygmunta I Starego wobec Imperium Osmańskiego i Mazowsza, • zinterpretować obraz <i>Śmierć Zygmunta Augusta w Knyszynie</i>, • ocenić politykę prowadzoną przez Zygmunta I Starego i Zygmunta II Augusta, • uzasadnić, że okres panowania dwóch ostatnich Jagiellonów jest słusznie zaliczany do złotego wieku Polski i Litwy.
---------------------------------------	---	--	---	---	---

<p>6. Tolerancja religijna w Polsce</p>	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • znaczenie zdania: „Nie jestem królem waszych sumień”. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, co oznacza stwierdzenie: „państwo bez stosów”. 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • główne narodowości, religie i wyznania obecne na ziemiach Polski i Litwy w XV i XVI w. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcie: tolerancja religijna, arianie (bracia polscy). <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić postawy polskiej szlachty i duchowieństwa wobec reformacji. 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcie: kolegia jezuickie, jidysz, • przyczyny, które skłaniały mieszkańców Polski i Litwy do zmiany wyznania na luterzańskie i kalwińskie. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dostrzec negatywne postawy wobec protestantów i katolików, przedstawić działalność zakonu jezuitów na ziemiach polskich, • wymienić skutki działalności zakonu jezuitów na ziemiach polskich. 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • datę: 1564. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcie: Sejm Czterech Ziem. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, jaki wpływ na sytuację religijną Polski i Litwy miało wystąpienie Marcina Lutera, • scharakteryzować politykę wyznaniową prowadzoną przez Zygmunta Starego i Zygmunta Augusta. 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić dzieje społeczności żydowskiej na ziemiach polskich, • przedstawić dzieje innych narodowości i wyznań obecnych na ziemiach polskich w XVI w.
---	--	---	--	---	---

<p>7. Gospodarka dawnej Polski</p>	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przykłady towarów importowanych do Polski i eksportowanych z kraju. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcia: import, eksport, folwark, pańszczyzna, spichlerz, • dlaczego Polskę nazywano spichlerzem Europy. 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podziały społeczne wewnątrz stanu szlacheckiego. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać najważniejsze różnice w rozwoju gospodarczym Europy Zachodniej i Europy Wschodniej. 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sposoby, za pomocą których szlachta powiększała folwarki. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • co spowodowało różnice w rozwoju gospodarczym między Wschodem i Zachodem Europy, • motywy, którymi kierowała się szlachta powiększając folwarki, • z czego wynikała rola i znaczenie Gdańska w państwie polsko-litewskim. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dostrzec wpływ odzyskania przez Polskę Pomorza Gdańskiego i Gdańska na rozwój gospodarczy państwa, • analizować dane statystyczne. 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • datę: 1520. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcia: spław zboża, flisacy, system folwarczno-pańszczyźniany, • znaczenie prowadzenia badań historycznych dla poznawania przeszłości. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować gospodarkę państwa polsko-litewskiego, • wyjaśnić, jaki wpływ na działania szlachty miało zjawisko drożnienia żywności, • przedstawić relacje między szlachtą a chłopami, • opisać los chłopów w XV i XVI w., • opisać, jak spławiano zboże do Gdańska. 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenić postępowanie szlachty wobec chłopów w XV i XVI w., • analizować symbolikę obrazu i wyciągać z niej wnioski na temat roli i pozycji Gdańska w państwie polsko-litewskim, • dostrzec mocne i słabe strony Gdańska jako miasta portowego, • wskazać mocne i słabe strony gospodarki państwa polsko-litewskiego w XV i XVI w.
--	--	--	--	---	--

<p>8. Renesans w Polsce</p>	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • największe zabytki polskiego renesansu, w tym we własnym regionie, • najważniejsze uczelnie na ziemiach polskich w epoce renesansu. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcie: włoszczyzna. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić stosunek polskiej szlachty do warzyw. 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • postacie: Stańczyka, Mikołaja Reja, Jana Kochanowskiego, Andrzeja Frycza Modrzewskiego, • główne postulaty zawarte w dziele <i>O poprawie Rzeczypospolitej</i>. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisać wygląd kaplicy Zygmuntońskiej i ratusza w Poznaniu. 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcie: Akademia Zamojska, arras. • wpływ królowej Bony na rozwój renesansu na ziemiach polskich. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy charakterystyczne architektury renesansu na przykładzie ratusza w Poznaniu, • przedstawić dokonania największych polskich twórców literatury pięknej epoki renesansu. 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • najważniejsze zmiany dokonane na Wawelu w okresie rządów Zygmunta Starego i Zygmunta Augusta. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • związek między pojawieniem się renesansu na ziemiach polskich a rozwojem literackiej polszczyzny. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować system edukacji na ziemiach polskich w okresie renesansu. 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • na czym polegał rewolucyjny charakter dzieła <i>O poprawie Rzeczypospolitej</i>. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, w jakim celu powstało dzieło <i>O poprawie Rzeczypospolitej</i>.
-------------------------------------	---	---	--	---	---

<p>9. Unia lubelska</p>	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • datę: 1569, • ramy chronologiczne istnienia pierwszej Rzeczypospolitej. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcia: Korona, Rzeczypospolita <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać na mapie ziemie wcielone przez Zygmunta Augusta do Polski i obszar Rzeczypospolitej po unii lubelskiej. 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • postanowienia unii lubelskiej. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcia: unia realna, Rzeczypospolita Obojga Narodów. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, dlaczego Polacy dążyli do zawarcia ściślejszej unii z Litwą, • wymienić elementy wspólne i odrębne dla Polski i Litwy. 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przyczyny konfliktu między Polakami i Litwinami dotyczącego realizacji postanowień unii z 1386 r. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować stanowisko polskiej i litewskiej szlachty oraz litewskich magnatów wobec nowej unii, • wskazać korzyści nowej unii dla Polaków i Litwinów. 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • okoliczności zwołania polsko-litewskiego sejmu do Lublina. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcie: polonizacja. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić przebieg obrad sejmu w Lublinie, • scharakteryzować funkcjonowanie nowej unii łączącej Polskę i Litwę. 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • z czego wynikają różnice w ocenie unii lubelskiej przez Polaków i Litwinów. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokonać oceny unii lubelskiej.
<p>10. Bezkrólewie i wolna elekcja</p>	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • postać: Henryka Walezego. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcia: wolna elekcja, absolutyzm, artykuły henrykowskie. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić zasady, na jakich przeprowadzano wolną elekcję. 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • główne narodowości zamieszkujące Rzeczypospolitą w XVI w., • postanowienia konfederacji warszawskiej i artykułów henrykowskich. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcia: konfederacja warszawska, <i>pacta conventa</i>. <p>Uczeń potrafi:</p>	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • daty: 1573, 1574. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcia: konfederacje wojewódzkie, interreks. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, z czego wynikała uprzywilejowana pozycja stanu szlacheckiego, • przedstawić organizację państwa w okresie bezkrólewia. 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ znaczenie aktu konfederacji warszawskiej. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ scharakteryzować Rzeczypospolitą w drugiej połowie XVI w., ☐ opisać przebieg pierwszej wolnej elekcji, ☐ wyjaśnić, dlaczego każdy władca zobowiązywał się do przestrzegania 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, z czego wynikały obawy szlachty przed nowo wybranym władcą, • omówić panowanie Henryka Walezego, • dokonać bilansu korzyści i strat wynikających z funkcjonowania wolnej elekcji.

		<ul style="list-style-type: none"> wskazać różnice między artykułami henrykowskimi i <i>pacta conventa</i>. 		artykułów henrykowskich.	
11. Panowanie Stefana Batorego	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> postacie: Stefana Batorego, Jana Zamoyskiego. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić przyczyny konfliktu między Litwą a Moskwą. 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> datę: 1576, postać: Anny Jagiellonki. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> zagrożenia dla państwa polsko-litewskiego wynikające z podwójnej elekcji. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> dostrzec rolę, jaką za panowania Batorego odgrywał Jan Zamoyski, przedstawić główny cel polityki zagranicznej Moskwy za panowania Iwana IV Groźnego. 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> daty: 1577–1582, 1582. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> opisać sytuację panującą w Rzeczypospolitej po ucieczce Henryka Walezego, scharakteryzować Stefana Batorego, przedstawić przebieg wojny z Moskwą, wskazać na mapie najważniejsze wydarzenia związane z przebiegiem wojny z Moskwą. 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> postacie: Iwana IV Groźnego, Maksymiliana II, <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> pojęcia: piechota wybraniecka, car, „trzeci Rzym”. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawić najważniejsze dokonania Stefana Batorego w polityce wewnętrznej, omówić działalność Jana Zamoyskiego, ocenić postać i dokonania Stefana Batorego. 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawić dzieje Rusi do XVI w., scharakteryzować państwo moskiewskie w okresie rządów Iwana IV Groźnego, zanalizować obraz <i>Batory pod Pskowem</i>.
Złoty wiek (lekcja powtórzeniowa)					
Sprawdzian wiadomości					

<p>12. Wojny ze Szwecją i z Moskwą</p>	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • postać: Zygmunta III Wazy, • lata panowania dynastii Wazów w Polsce. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dlaczego elekcja z 1587 r. zakończyła się wojną domową. 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcie: hetman, • motywy, które kierowały polską szlachtą i polskim władcą podczas konfliktu z Moskwą. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić najważniejsze wydarzenia konfliktu polsko-szwedzkiego i polsko-moskiewskiego, • zlokalizować na mapie wydarzenia i miejsca związane z wojną polsko-szwedzką i polsko-moskiewską. 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • daty: 1600–1611, 1605, 1609, 1610, 1618. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opowiedzieć o przebiegu elekcji po śmierci Stefana Batorego, wyjaśnić przyczyny wybuchu wojny Rzeczypospolitej ze Szwecją, • wyjaśnić, co zadecydowało o polskim zwycięstwie pod Kircholmem. 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • postać: Dymitra Samozwańca <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcia: wielka smuta, dymitriada. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować politykę władców Szwecji, • dostrzec wpływ konfliktu Rzeczypospolitej z Moskwą na relacje między mieszkańcami obu państw. 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować sytuację w państwie moskiewskim po śmierci Iwana IV Groźnego, • ocenić postępowanie Polaków na terenie państwa moskiewskiego, • zanalizować obraz i na jego podstawie przedstawić przebieg bitwy pod Kłuszynem.
--	---	---	--	--	---

<p>13. Konflikty z Turcją i ze Szwecją</p>	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, kim byli Kozacy, • dostrzec przesłanki, które wskazywały, że zakończył się złoty wiek. 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcia: Zaporozże, srebrny wiek. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić najważniejsze wydarzenia konfliktu polsko-tureckiego oraz konfliktu polsko-szwedzkiego w latach 1626–1629, • zlokalizować na mapie wydarzenia i miejsca związane z wojną polsko-turecką oraz z konfliktem polsko-szwedzkim 1626–1629. 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • daty: 1620, 1621, 1626, 1627, 1629, • postać: Gustawa V Adolfa, • warunki pokoju kończącego wojnę z Turcją i rozejmu ze Szwecją zawartego w 1629 r. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować relacje między Rzeczpospolitą i Turcją w XVI w., • wyjaśnić, co oznaczały warunki rozejmu podpisanego w 1629 r. 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • postać: Stanisława Koniecpolskiego. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • czynniki, które zadecydowały o sukcesach Szwedów. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić okoliczności, w których doszło do wybuchu wojny z Turcją, • określić, jaki wpływ na sytuację Rzeczpospolitej miały konflikty, w których uczestniczyła w pierwszej połowie XVII w. 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zanalizować obrazy i na tej podstawie zaprezentować przebieg bitwy pod Cecorą i Chocimiem, • ocenić postać i dokonania Zygmunta III Wazy.
<p>14. Powstanie Chmielnickiego</p>	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • datę: 1648, • postacie: Bohdana Chmielnickiego, 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • bezpośrednią przyczynę wybuchu powstania na Ukrainie. 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • daty: 1635, 1649, 1651, 1654, • postać: Jeremiego 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • warunki ugody Zborowskiej i postanowienia ugody 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, dlaczego ugoda zborowska nie zakończyła konfliktu

	<p>Władysława IV Wazy, Jana II Kazimierza.</p> <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przyczyny niechęci mieszkańców Ukrainy do Polaków. 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić plany polityczne Władysława IV Wazy, • wyjaśnić przyczyny klęski Polaków w pierwszej fazie powstania na Ukrainie. 	<p>Wiśniowieckiego,</p> <ul style="list-style-type: none"> • warunki rozejmu ze Szwecją z 1635 r., • główne żądania szlachty ukraińskiej w okresie rządów Władysława IV Wazy. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić skutki przyłączenia Ukrainy do Polski, • dostrzec przyczyny niezadowolenia Kozaków nierejestrowych. 	<p>w Perejaślawiu.</p> <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcie: rejestr Kozaków, • związek między przebiegiem powstania a żądaniami Chmielnickiego, • dlaczego do konfliktu między Polakami a Kozakami włączyła się Moskwa. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić najważniejsze wydarzenia powstania na Ukrainie, • zlokalizować na mapie wydarzenia i miejsca związane z powstaniem na Ukrainie. 	<p>polsko-ukraińskiego,</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie ugody w Perejaślawiu dla polskiej polityki na Ukrainie, • wyjaśnić, dlaczego Polacy i Kozacy doprowadzili do wybuchu powstania.
--	--	---	---	--	---

<p>15. Potop</p>	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • daty: 1655–1660, • postaci: Stefana Czarnieckiego, Augustyna Kordeckiego. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcia: potop, wojna szarpana, • dlaczego oblężenie Jasnej Góry stało się punktem zwrotnym wojny ze Szwecją. 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uczestników i przyczyny konfliktu o panowanie nad Morzem Bałtyckim. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić okoliczności, w jakich doszło do szwedzkiego ataku na Rzeczpospolitą w 1655 r., • zlokalizować na mapie wydarzenia i miejsca związane z wojną polsko-szwedzką. 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • warunki pokoju w Oliwie, ugody hadziackiej i rozejmu w Andruszowie. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcie: śluby lwowskie, • przyczyny, które skłoniły polską szlachtę do popierania króla szwedzkiego. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić postawy polskiej szlachty w pierwszym etapie wojny ze Szwecją, • przedstawić przebieg oblężenia Jasnej Góry, • dostrzec wpływ postawy wojsk szwedzkich na zmianę stosunku polskiego społeczeństwa do Szwedów. 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • daty: 1654–1667, 1656, 1657, 1658, 1660, 1667, • postaci: Karola X Gustawa, Janusza Radziwiłła. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • związek między zawarciem ugody w Perejasławiu a wybuchem wojny Rzeczpospolitej z Moskwą. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić najważniejsze wydarzenia konfliktu polsko-moskiewskiego, • przedstawić okoliczności, w jakich doszło do wznowienia wojny z Moskwą. 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dlaczego ugoda hadziacka nie mogła spełnić pokładanych w niej nadziei. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • znaczenie decyzji podjętej przez Jana Kazimierza wobec elektora brandenburskiego , • ocenić wpływ wojen prowadzonych ze Szwecją i Moskwą na dalsze losy Rzeczpospolitej.
----------------------	---	---	--	--	--

<p>16. Kryzys Rzeczypospolitej</p>	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcia: magnateria, <i>liberum veto</i>. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienić główne przyczyny słabości Rzeczypospolitej. 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • datę: 1668, • główne postulaty programu reform Jana Kazimierza. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcie: „złota wolność”. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić wpływ, jaki miało na państwo nadużywanie <i>liberum veto</i>, • wyjaśnić, komu służyło zrywanie sejmów. 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • okoliczności, w jakich doszło do użycia po raz pierwszy zasady <i>liberum veto</i>. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcia: dewaluacja, zasada jednomyślności (jednogodności), zasada jedności, rokosz, • jakie czynniki doprowadziły do wzrostu znaczenia magnaterii. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dostrzec wpływ wojen w XVII w. na odejście szlachty od przestrzegania zasad tolerancji religijnej, • scharakteryzować polską magnaterię w XVII w., • wyjaśnić, z czego wynikała zasada jednomyślności. 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • daty: 1652, 1658, 1665, 1666, • postać: Jerzego Lubomirskiego. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić najważniejsze skutki wojen prowadzonych przez Rzeczpospolitą w latach 1648–1667, • wyjaśnić, z czego wynikały różne postawy magnaterii w XVII w., • dostrzec związek między wzrostem znaczenia magnaterii a paraliżem pracy sejmu. 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować działalność polskiego sejmu w XVII i XVIII w., • przedstawić reakcję szlachty na projekt reform państwa zaproponowany przez Jana Kazimierza, • ocenić sytuację Rzeczypospolitej w drugiej połowie XVII w.
<p>17. Wojny z Turcją</p>	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • daty: 1674, 1683, • postać: Jana III Sobieskiego. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • co zadecydowało o wyborze Jana Sobieskiego na króla Rzeczypospolitej. 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • postać: Michała Korybuta Wiśniowieckiego. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcie: odsiecz Wiednia. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dostrzec wpływ <i>liberum veto</i> na sytuację Rzeczypospolitej w czasie konfliktu z Turcją. 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • daty: 1669, 1672, 1673, 1699, • warunki pokoju w Buczaczu, rozejmu w Żurawnie i pokoju w Karłowicach. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcie: jasyr, • co oznaczało dla Rzeczypospolitej 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • postać: Kara Mustafy. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcie: wielki wezyr. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić okoliczności elekcji z 1669 r., • przedstawić przebieg działań zbrojnych prowadzonych przez 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisać organizację państwa tureckiego, • opisać sytuację Rzeczypospolitej pod rządami Michała Korybuta Wiśniowieckiego, • dostrzec znaczenie tej bitwy dla dalszego przebiegu konfliktu

			<p>podpisanie pokoju w Buczaczu,</p> <ul style="list-style-type: none"> • dlaczego doszło do wznowienia wojny z Turcją. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić okoliczności, w jakich doszło do wybuchu wojny z Turcją, • opisać reakcję polskiej szlachty na warunki pokoju w Buczaczu, • przedstawić przebieg odsieczy Wiednia. 	<p>Turcję w 1683 r.,</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić sytuację wewnętrzną Rzeczypospolitej w okresie rządów Jana III Sobieskiego. 	<p>z Turcją,</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenić postać i dokonania Jana III Sobieskiego.
18. Barok i sarmatyzm	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • główne przyczyny słabości Rzeczypospolitej w XVII w. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcie: sarmatyzm. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienić główne cechy ideologii sarmackiej. 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcie: barok. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podać przykłady budowli barokowych na ziemiach polskich, w tym we własnym regionie. 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • datę: 1568, • ramy chronologiczne epoki baroku. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcia: lęk przed pustką, światłocien. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować architekturę, rzeźbę i literaturę baroku, • scharakteryzować polskie malarstwo barokowe, • dostrzec wpływ sarmatyzmu na 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • postacie: Giovanniego Lorenza Berniniego, Rembrandta, Jana Andrzeja Morsztyna. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • związek między wzrostem religijności Europejczyków a pojawieniem się baroku. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować sytuację w Europie w XVII w. 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • okoliczności, w jakich doszło do narodzin baroku. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, dlaczego na przełomie XVI i XVII w. zakończył się renesans.

			postawę polskiej szlachty wobec sytuacji wewnętrznej Rzeczypospolitej w XVII w.		
Rzeczpospolita w XVII wieku (lekcja powtórzeniowa)					
Sprawdzian wiadomości					

<p>19. Absolutyzm we Francji</p>	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • postać: Ludwika XIV. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcie: absolutyzm. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, jaką rolę w absolutyzmie odgrywał monarcha. 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcia: monarchia absolutna. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejsze skutki rządów Ludwika XIV. 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • daty: 1572, 1598, • postaci: Henryka IV, Richelieu, • postanowienia edyktu nantejskiego. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcia: hugenoci, edykt nantejski, noc św. Bartłomieja. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować sytuację religijną we Francji w drugiej połowie XVI w., • opisać wygląd pałacu w Wersalu. 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • daty: 1661, 1685, • postaci: Jeana Baptiste'a Colberta, Moliera, • cele polityki Richelieu. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcie: racja stanu, • czym charakteryzowała się polityka gospodarcza Francji w okresie rządów Ludwika XIV. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić działania polityczne podjęte przez kardynała Richelieu, • scharakteryzować absolutyzm Ludwika XIV, • omówić politykę zagraniczną Francji epoki Ludwika XIV, • przedstawić dokonania kultury francuskiej epoki Ludwika XIV. 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zanalizować obraz <i>Okropności nocy św. Bartłomieja</i>, • ocenić, kto osiągnąłby korzyść z celów, do których realizacji dążył kardynał Richelieu (PP), • przedstawić dokonania Francji Ludwika XIV w dziedzinie wojskowości, • określić wpływ na państwo decyzji o odwołaniu edyktu nantejskiego, • dokonać bilansu rządów Ludwika XIV.
--	--	---	--	--	--

<p>20. Monarchia parlamentarna w Anglii</p>	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • postać: Karola I Stuarta, • ramy chronologiczne rewolucji angielskiej. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcie: monarchia parlamentarna, <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym charakteryzowała się 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • postać: Olivera Cromwella, • organizację parlamentu angielskiego, • cele polityki Karola I Stuarta. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcia: Izba Lordów, Izba Gmin, • przyczyny konfliktu 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • daty: 1649, 1660. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcia: purytanie, chwalebna rewolucja. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, z czego wynikały trudności Karola I Stuarta w realizacji jego celów politycznych, • przedstawić okoliczności, 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • daty: 1588, 1689, • postacie: Karola I Stuarta, Wilhelma III Orańskiego, • okoliczności, w jakich doszło do restauracji monarchii w Anglii, • najważniejsze postanowienia zawarte w Deklaracji praw. 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • postacie: Elżbiety I Wielkiej, Williama Shakespeare'a. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcia: czasy elżbietańskie, Wielka Armada. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować czasy elżbietańskie,
---	--	---	--	--	--

	angielska monarchia parlamentarna.	między królem i parlamentem.	w jakich doszło do wybuchu rewolucji w Anglii, <ul style="list-style-type: none"> wymienić najważniejsze wydarzenia związane z przebiegiem rewolucji w Anglii, wskazać na mapie najważniejsze wydarzenia związane z walką między królem i parlamentem. 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> pojęcia: Armia Nowego Wzoru, lord protektor, Deklaracja praw, przyczyny, które doprowadziły do restauracji monarchii w Anglii. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić okoliczności, w jakich doszło do aresztowania i skazania Karola I Stuarta na śmierć, scharakteryzować rządy Olivera Cromwella. 	<ul style="list-style-type: none"> porównać i ocenić absolutyzm oraz monarchię parlamentarną na przykładzie Francji Ludwika XIV i Anglii po 1689 r.
21. Oświecenie w Europie	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> postacie: Jeana-Jacques'a Rousseau, Monteskiusza, najważniejsze odkrycia i wynalazki XVIII w. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> pojęcia: oświecenie, umowa społeczna, trójpodział władzy. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, na czym polegała 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> elementy starego ładu. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> pojęcie: stary ład. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, które grupy społeczne mogły się sprzeciwiać staremu ładowi, wyjaśnić, na czym opierała się nowożytna nauka. 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> postacie: Beniamina Franklina, braci Montgolfier, Denisa Diderota, Woltera, ramy chronologiczne epoki oświecenia. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> pojęcia: filozofowie, deizm. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować sytuację polityczną i 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> pojęcia: <i>Wielka encyklopedia francuska</i>, powiastki filozoficzne, klasycyzm. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, w jakim celu powstała <i>Wielka encyklopedia francuska</i>, przedstawić najważniejsze osiągnięcia epoki oświecenia 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> ocenić wpływ nauki na życie i sposób myślenia ludzi żyjących w XVIII w.

	idea umowy społecznej i trójpodziału władzy.		społeczną Europy starego ładu, • przedstawić najważniejsze poglądy filozofów oświecenia.	w literaturze, architekturze i sztuce.	
22. Nowe potęgi w Europie	Uczeń rozumie: • pojęcie: absolutyzm oświecony. Uczeń potrafi: • wskazać na mapie położenie Rosji,	Uczeń zna: • postać: Katarzyny II Wielkiej. Uczeń potrafi: • wymienić główne działania cara	Uczeń rozumie: • pojęcia: manufaktura, Królestwo Prus, • dlaczego Piotra I nazwano Wielkim. Uczeń potrafi:	Uczeń zna: • daty: 1689, 1701, • postacie: Piotra I Wielkiego, Fryderyka II Wielkiego, Marii Teresy, Józefa II.	Uczeń potrafi: • opisać okoliczności powstania Sankt Petersburga, • przedstawić uzbrojenie i umundurowanie

	Prus i Austrii.	<p>zmierzające do unowocześnienia Rosji,</p> <ul style="list-style-type: none"> wskazać na mapie obszary, o które Rosja, Prusy i Austria powiększyły się w ciągu XVIII w. 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, jak doszło do uniezależnienia się Prus Książęcych od Polski. 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> pojęcie: militarizm, zagrożenia dla Rzeczypospolitej związane z reformami państw sąsiednich prowadzonych w duchu oświeconego absolutyzmu. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, na czym polegało zacofanie Rosji na początku rządów Piotra I, przedstawić główne reformy Katarzyny II Wielkiej, Fryderyka II Wielkiego, Marii Teresy i Józefa II. 	<p>żołnierzy armii pruskiej,</p> <ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować politykę dynastyczną Habsburgów, ocenić, w czym interesie władcy Rosji, Prus i Austrii prowadzili reformy w duchu oświeconego absolutyzmu.
--	-----------------	--	--	---	---

<p>23. Powstanie Stanów Zjednoczonych</p>	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • postacie: Tadeusza Kościuszki, Kazimierza Pułaskiego. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcia: Indianie, Deklaracja niepodległości. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać idee oświecenia, na które powołali się autorzy Deklaracji niepodległości i Konstytucji Stanów Zjednoczonych. 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • datę: 4 lipca 1776, • postać: Jerzego Waszyngtona. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić polski wkład w walkę o niepodległość Stanów Zjednoczonych. 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • datę: 1783, 1787, 1791, • główne zasady polityki prowadzonej przez rząd brytyjski wobec kolonii, • ramy chronologiczne amerykańskiej wojny o niepodległość. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcia: Korona Brytyjska, bostońska „herbatka”. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić okoliczności, w jakich doszło do wybuchu amerykańskiej wojny o niepodległość, • wymienić czynniki, które umożliwiły Amerykanom odniesienie zwycięstwa, 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • daty: 1773, 1781, • przykładowe prawa zapisane w Karcie praw. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcia: Kongres, Karta praw. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, jak doszło do powstania kolonii angielskich w Ameryce Północnej, • wymienić najważniejsze etapy konfliktu między rządem brytyjskim a kolonistami, • wymienić najważniejsze wydarzenia amerykańskiej wojny 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • na czym polega system prezydencki. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie Deklaracji niepodległości, • scharakteryzować ustrój Stanów Zjednoczonych, • ocenić wpływ idei oświecenia na powstanie państwa amerykańskiego oraz na jego ustrój polityczny.
---	---	--	---	---	---

			<ul style="list-style-type: none"> wskazać na mapie najważniejsze miejsca związane z amerykańską wojną o niepodległość. 	o niepodległość.	
24. Początek rewolucji francuskiej	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> datę: 14 lipca 1789, postać: Ludwika XVI, prawa zagwarantowane w Deklaracji praw człowieka i obywatela. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> pojęcia: rewolucja francuska, Deklaracja praw człowieka i obywatela, prawa człowieka. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> dostrzec wpływ idei oświeceniowych na Deklarację praw człowieka i obywatela. 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> ramy chronologiczne rewolucji francuskiej. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> pojęcie: burżuazja. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić przyczyny niezadowolenia społecznego we Francji. 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> pojęcia: Stany Generalne, Zgromadzenie Narodowe, Bastylia. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, dlaczego stan trzeci ogłosił się Zgromadzeniem Narodowym, opisać okoliczności, w jakich doszło do zburzenia Bastylii. 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> pojęcie: wielka trwoga. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować strukturę społeczną Francji w XVIII w., przedstawić sytuację panującą we Francji przed wybuchem rewolucji, opisać wydarzenia wielkiej trwogi. 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> zanalizować Deklarację praw człowieka i obywatela pod kątem zawartych w niej zasad dotyczących organizacji państwa i społeczeństwa, ocenić znaczenie Deklaracji praw człowieka i obywatela.

<p>25. Od monarchii konstytucyjnej do republiki</p>	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> postać: Maksymiliana Robespierre’a. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> pojęcia: jakobini, wielki terror. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, jak funkcjonowała Francja w okresie wielkiego terroru. 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> przesłanie hasła „wolność, równość, braterstwo”. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, w jakich okolicznościach Francja stała się republiką. 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> daty: 1790, 1791, 1792, 1793, 1794. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> pojęcia: prawica, lewica, centrum, Komitet Ocalenia Publicznego, trybunał rewolucyjny, Ustawa o duchowieństwie, monarchia konstytucyjna. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawić najważniejsze wydarzenia związane z przebiegiem rewolucji francuskiej, wyjaśnić, na czym polegał 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> najważniejsze zasady zawarte w konstytucji francuskiej. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> pojęcia: powstanie w Wandei. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawić organizację państwa francuskiego po uchwaleniu konstytucji, omówić okoliczności wybuchu wojny między Francją a Prusami i Austrią, 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować ewolucję stosunku rewolucjonistów do Kościoła katolickiego, wyjaśnić, co zawierała Ustawa o duchowieństwie, zanalizować XVIII-wieczne rysunki propagandowe związane z rewolucją francuską, dostrzec jednostronność oceny osiągnięć rewolucji zawartą w tych rysunkach,
---	---	--	---	--	---

			<p>podział w parlamencie francuskim po 1791 r.,</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić skutki egzekucji Ludwika XVI, • dostrzec przyczyny popularności jakobinów. 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić sytuację polityczną i militarną Francji w okresie istnienia republiki. 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenić dokonania rewolucji francuskiej.
Europa i Ameryka w XVII i XVIII wieku (lekcja powtórzeniowa)					
Sprawdzian wiadomości					

<p>26. Czasy saskie</p>	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • daty: 1697, 1733, • postaci: Augusta II Sasa, Stanisława Leszczyńskiego, Augusta III Sasa, • ramy chronologiczne czasów saskich. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcia: czasy saskie. 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • postać: Stanisława Konarskiego, • tytuły rozpraw politycznych dotyczących reform państwa polskiego. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić plany polityczne władcy Saksonii po elekcji na króla Rzeczypospolitej, • wyjaśnić przyczyny konfliktu między szlachtą a królem Augustem II. 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • datę: 1717, • postanowienia sejmu niemego. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcie: sejm niemy. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polegała szkodliwość działań podejmowanych w czasie trzeciej wojny północnej przez Augusta II i Stanisława Leszczyńskiego, • scharakteryzować projekty reform ustrojowych Stanisława Leszczyńskiego i Stanisława Konarskiego. 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • daty: 1700, 1709, • postać: Karola XII. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcie: Collegium Nobilium, • w jaki sposób Rzeczypospolita stała się państwem zależnym od Rosji. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić przebieg elekcji w 1697 r., • scharakteryzować Saksonię pod panowaniem Sasów, • przedstawić przebieg elekcji w 1733 r., • wyjaśnić, w jakim celu powstało Collegium Nobilium. 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcie: pijarzy. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić okoliczności wybuchu trzeciej wojny północnej i przedstawić przebieg konfliktu, • przedstawić skutki trzeciej wojny północnej dla Rzeczypospolitej, • scharakteryzować sytuację polityczną, gospodarczą, społeczną i kulturalną Rzeczypospolitej w czasach Augusta III, • ocenić czasy saskie.
-----------------------------	---	---	--	--	--

<p>27. Ostatni król Polski</p>	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • datę: 1772, • postać: Stanisława Augusta Poniatońskiego, • państwa uczestniczące w I rozbiórce Polski. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać na mapie tereny odebrane Rzeczypospolitej w trakcie I rozbiórki. 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • daty: 1764, 1768, • żądania konfederatów barskich. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przyczyny I rozbiórki Polski. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienić główne reformy dokonane przez króla krótko po elekcji, • wyjaśnić przyczyny wybuchu konfederacji barskiej. 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • daty: 1765, 1767, • uchwały sejmu podjęte w 1768 r. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcia: Familia (Czartoryscy), prawa kardynalne, Szkoła Rycerska, <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, do czego dążyła rodzina Czartoryskich, • wyjaśnić, w jakim celu została założona Szkoła Rycerska, • przedstawić przebieg sejmu w 1767 r., • wyjaśnić, w jaki sposób zaborcy uzasadniali I rozbiór Polski. 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • postać: Nikołaja Repnina, <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • do czego dążyła Katarzyna II, doprowadzając do utworzenia trzech konfederacji. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać różnice w dążeniach Familii i władczyni Rosji, • scharakteryzować obszary odebrane Rzeczypospolitej w wyniku I rozbiórki. 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić przebieg konfederacji barskiej, • zanalizować symboliczną wymowę ryciny ukazującej Rzeczypospolitą jako kołacz królewski.
--	---	---	---	--	--

<p>28. Czasy stanisławowskie</p>	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> ramy chronologiczne czasów stanisławowskich, <ul style="list-style-type: none"> cele istnienia KEN. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> pojęcie: Komisja Edukacji Narodowej (KEN). 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> pojęcie: obiady czwartkowe, czasy stanisławowskie. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienić zabytki architektury oświecenia w Polsce, w tym we własnym regionie, opisać wygląd pałacu Na Wodzie w Łazienkach Królewskich. 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> daty: 1765, 1773, postacie: Tadeusza Rejtana, Hugo Kołłątaja. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> pojęcie: Rada Nieustająca, przyczyny, które doprowadziły do utworzenia KEN. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawić okoliczności zwołania sejmu rozbiorowego, scharakteryzować system edukacji w Rzeczypospolitej przed utworzeniem KEN, scharakteryzować zmiany 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> postacie: Juliana Ursyna Niemcewicza, Ignacego Krasickiego, Marcello Bacciarellego, Canaletta. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> pojęcia: klasycyzm. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawić najważniejsze dokonania polskiego teatru, literatury, architektury, malarstwa i rzeźby w epoce oświecenia, na przykładzie pałacu Na Wodzie wskazać główne cechy 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> zanalizować symboliczną wymowę obrazu <i>Rejtan – upadek Polski</i>, scharakteryzować sytuację gospodarczą Rzeczypospolitej w czasach stanisławowskich, ocenić czasy stanisławowskie.
--	--	--	---	--	--

			wprowadzone w systemie edukacji przez KEN.	architektury klasycystycznej.	
29. Konstytucja 3 maja	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • datę: 3 maja 1791, • najważniejsze postanowienia Konstytucji 3 maja. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcia: Sejm Wielki (Czteroletni), Ustawa rządowa. 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • programy stronnictw politycznych istniejących w Rzeczypospolitej. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcia: stronnictwo królewskie, stronnictwo magnackie, stronnictwo patriotyczne, Straż Praw. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, jakie zmiany wprowadziła Konstytucja 3 maja. 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • daty: 1788, 1788–1792, 1790, • postaci: Stanisława Staszica, Stanisława Małachowskiego, • najważniejsze reformy Sejmu Wielkiego. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić okoliczności zwołania sejmu walnego, • przedstawić okoliczności, w jakich doszło do uchwalenia Ustawy rządowej. 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować sytuację polityczną Rzeczypospolitej w przededniu Sejmu Wielkiego, • scharakteryzować stosunek Rosji i Prus do Rzeczypospolitej, • porównać ustrój Rzeczypospolitej przed 3 maja 1791 i po tej dacie. 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opowiedzieć o przebiegu obrad Sejmu Wielkiego, • ocenić znaczenie Konstytucji 3 maja jako próby ratowania Rzeczypospolitej.

<p>30. II rozbiór Polski</p>	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • datę: 1793, • postać: Tadeusza Kościuszki, • państwa uczestniczące w II rozbiórce Polski. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • znaczenie pojęcia: targowica. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać na mapie ziemie odebrane Rzeczypospolitej w II rozbiórce. 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • postać: Józefa Poniatowskiego, • miejsca głównych bitew w czasie wojny w obronie Konstytucji 3 maja. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcie: konfederacja targowicka (targowica). <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić reakcje na uchwalenie Konstytucji 3 maja, • przedstawić najważniejsze wydarzenia związane z przebiegiem wojny w obronie Konstytucji 3 maja. 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • datę: 1792, • postać: Ksawerego Branickiego. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić okoliczności wybuchu wojny w obronie Konstytucji 3 maja, • porównać stosunek sił między armią polską a rosyjską, • wyjaśnić, dlaczego król przeszedł do obozu konfederatów targowickich. 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcie: Order Virtuti Militari, • dlaczego część magnatów oraz Katarzyna II dążyli do obalenia Konstytucji 3 maja. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić okoliczności, w jakich doszło do ogłoszenia konfederacji targowickiej, • scharakteryzować obszary odebrane Rzeczypospolitej w II rozbiórce. 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenić postawę magnatów, którzy ogłosili konfederację targowicką, • przedstawić okoliczności zwołania i przebieg sejmku w Grodnie, • ocenić postawę i działalność króla Stanisława Augusta Poniatowskiego.
--	--	---	--	--	---

<p>31. Upadek Rzeczpospolitej</p>	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • daty: 1794, 1795, • państwa uczestniczące w III rozbiore Polski, • główne przyczyny upadku Rzeczpospolitej. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcia: Naczelnik powstania, insurekcja kościuszkowska (powstanie kościuszkowskie), kosynierzy. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać na mapie ziemie odebrane Rzeczpospolitej w wyniku III rozbioru. 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • bezpośrednio przyczynę wybuchu powstania kościuszkowskiego. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • znaczenie polskiego zwycięstwa pod Raławicami, • dlaczego Rzeczpospolita upadła. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić najważniejsze wydarzenia związane z przebiegiem powstania kościuszkowskiego, • wskazać na mapie miejsca związane z przebiegiem powstania kościuszkowskiego. 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • postanowienia Uniwersału połanieckiego. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcie: Uniwersał połaniecki. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić plany patriotów polskich, • dostrzec przyczyny, które zadecydowały o klęsce masowego poboru do wojska. 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • postać: Antoniego Madalińskiego. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dostrzec przyczyny klęski powstania kościuszkowskiego, • scharakteryzować obszary odebrane Rzeczpospolitej w wyniku III rozbioru. 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować sytuację w Polsce po II rozbiore, • rozróżniać wewnętrzne i zewnętrzne przyczyny upadku Rzeczpospolitej.
<p>Ostatnie stulecie I Rzeczpospolitej (lekcja powtórzeniowa)</p>					
<p>Sprawdzian wiadomości</p>					

<p>32. Podboje Napoleona</p>	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • postać: Napoleona Bonapartego, • cele polityczne Napoleona. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, w jaki sposób 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • datę: 1804, • ramy chronologiczne wojen napoleońskich. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcie: blokada kontynentalna, 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcia: dyrektoriat, konsulat, konkordat, Kodeks Napoleona. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić okoliczności, w jakich dyrektoriat 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • postanowienia konstytucji francuskiej z 1795 r., • cel powstania Kodeksu Napoleona. <p>Uczeń rozumie:</p>	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • daty: 1795, 1796, 1799, 1801, 1805, 1806, 1807, • postanowienia pokoju w Tylży. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • związek między planami
--------------------------------------	--	---	---	--	---

	<p>Napoleon przejął władzę we Francji,</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać na mapie zasięg podbojów dokonanych przez Napoleona. 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać na mapie miejsca najważniejszych bitew wojen napoleońskich, • przedstawić wpływ wojen napoleońskich na pozycję Francji w Europie. 	<p>przejął władzę we Francji,</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić działalność Napoleona w okresie konsulatu. 	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcie: kampania włoska, • znaczenie Kodeksu Napoleona dla rozwoju prawa. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować rządu dyktatoratu, • opisać działalność Napoleona we Włoszech, • określić, jak zmieniło się nastawienie części społeczeństwa francuskiego do polityki podbojów Napoleona, • wyjaśnić, z czego wynikało negatywne nastawienie do Napoleona wśród innych narodów europejskich. 	<p>Napoleona a relacjami między Francją a innymi krajami Europy.</p> <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić przebieg wojen napoleońskich, • dostrzec zmiany w Europie zachodzącej pod wpływem podbojów Napoleona, • przedstawić stosunek sił austriacko-rosyjskich i francuskich przed bitwą pod Austerlitz, • opowiedzieć o przebiegu bitwy pod Austerlitz, • ocenić działania polityczne i wojskowe Napoleona.
--	---	---	--	---	--

<p>33. Po III rozbiornie Polski</p>	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • datę: 1797, • postaci: Jana Henryka Dąbrowskiego, Józefa Wybickiego. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcie: <i>Mazurek Dąbrowskiego</i>. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić działalność Jana Henryka Dąbrowskiego. 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • na czym polegała tragedia Legionów Polskich. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, w jaki sposób sąsiedzi Rzeczypospolitej usprawiedliwiali swój udział w zaborach, • wyjaśnić okoliczności utworzenia Legionów Polskich we Włoszech. 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować sytuację panującą w poszczególnych zaborach, • dostrzec przyczyny zaufania, którym Polacy obdarzyli Napoleona. 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić sytuację poszczególnych grup społeczeństwa byłej Rzeczypospolitej pod zaborem rosyjskim, pruskim i austriackim, • opisać losy Legionów Polskich. 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować stosunek Napoleona do sprawy polskiej, • przedstawić okoliczności wkroczenia wojsk francuskich na ziemię polskie.
---	---	--	---	--	--

<p>34. Księstwo Warszawskie</p>	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • daty: 1807, 1815, • postać: Józefa Poniatowskiego, • okoliczności powstania Księstwa Warszawskiego. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • powody rozczarowania Polaków Księstwem Warszawskim. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać na mapie obszar Księstwa Warszawskiego oraz zmiany terytorialne, do jakich doszło w 1809 r. 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcie: Wielka Armia. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać przejawy zależności i niezależności Księstwa Warszawskiego, • wskazać na mapie miejsca najważniejszych bitew wojen napoleońskich. 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcie: sto dni Napoleona. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podać podstawowe informacje na temat Księstwa Warszawskiego, • scharakteryzować ustrój Księstwa Warszawskiego, • wyjaśnić, jak doszło do klęski Napoleona. 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcie: bitwa narodów, • z czego wynikała nazwa, jaką Napoleon nadał utworzonemu przez siebie Księstwu. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić przyczyny wybuchu wojny z Austrią i przedstawić jej przebieg • wyjaśnić przyczyny wybuchu wojny Napoleona z Rosją. 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • daty: 1808, 1809, 1812, 1813, • okoliczności, w jakich doszło do szarży polskich żołnierzy pod Somosierrą. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • cel taktyki stosowanej przez Rosjan podczas wojny z Napoleonem, • przyczyny klęski wyprawy Napoleona na Rosję. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opowiedzieć o bitwach pod Somosierrą i Raszynem, • przedstawić przygotowania Francuzów do wyprawy na Rosję, • opowiedzieć o przebiegu wyprawy na Rosję, • ocenić politykę Napoleona wobec Polaków.
---	--	---	--	--	--

Ocenę niedostateczną śródroczną/roczną otrzymuje uczeń, który nie opanował niezbędnych wiadomości i umiejętności określonych wymaganiami na ocenę dopuszczającą.

Wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z geografii w klasie szóstej wynikające z realizowanego programu nauczania

Tytuł programu Program nauczania geografii w szkole podstawowej – Planeta Nowa

Autor programu Maria Tuz i Barbara Dziedzic

Dział tematyczny	Uczeń otrzymuje ocenę celującą jeśli:	Ocena bardzo dobra	Ocena dobra	Ocena dostateczna	Ocena dopuszczająca
Współrzędne geograficzne	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyznacza w terenie współrzędne geograficzne dowolnych punktów za pomocą mapy i odbiornika GPS 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> określa położenie matematyczne geograficzne punktów i obszarów na mapie świata i mapie Europy wyznacza współrzędne geograficzne na podstawie mapy drogowej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> odczytuje szerokość geograficzną i długość geograficzną wybranych punktów na globusie i mapie odszukuje obiekty na mapie na podstawie podanych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia cechy południków i równoleżników podaje wartości południków i równoleżników w miarach kątowych wyjaśnia znaczenie terminów: <i>długość geograficzna</i>, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wskazuje na mapie lub na globusie równik, południki 0° i 180° oraz półkule: południową, północną, wschodnią i zachodnią podaje symbole oznaczające kierunki geograficzne

		<ul style="list-style-type: none"> • oblicza rozciągłość południkową i rozciągłość równoleżnikową wybranych obszarów na Ziemi • wyznacza współrzędne geograficzne punktu, w którym się znajduje, za pomocą aplikacji obsługującej mapy w smartfonie lub komputerze 	współrzędnych geograficznych	<i>szerokość geograficzna</i> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>rozciągłość południkowa, rozciągłość równoleżnikowa</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, do czego służą współrzędne geograficzne
Ruchy Ziemi	<p>czeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia związek między ruchem obrotowym Ziemi a takimi 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisuje budowę Układu Słonecznego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje rodzaje ciał niebieskich 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>gwiazda, planeta,</i> 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia rodzaje ciał niebieskich znajdujących się w

	<p>zjawiskami jak pozorna wędrówka Słońca po niebie, górowanie Słońca, występowanie dnia i nocy, dobowy rytm życia człowieka i przyrody, występowanie stref czasowych</p> <ul style="list-style-type: none"> • określa czas strefowy na podstawie mapy stref czasowych • wykazuje związek między położeniem geograficznym obszaru a wysokością górowania Słońca 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia zależność między kątem padania promieni słonecznych a długością cienia gnomonu lub drzewa na podstawie ilustracji • określa różnicę między czasem strefowym a czasem słonecznym na kuli ziemskiej • wyjaśnia przyczyny występowania dnia polarnego i nocy polarnej • charakteryzuje strefy oświetlenia Ziemi z 	<p>przedstawionych na ilustracji</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisuje dzienną wędrówkę Słońca po niebie, posługując się ilustracją lub planszą • omawia wędrówkę Słońca po niebie w różnych porach roku na podstawie ilustracji • omawia przebieg linii zmiany daty • przedstawia zmiany w oświetleniu Ziemi w pierwszych dniach astronomicznych pór roku na 	<p><i>planetoida, meteor, meteoryt, kometa</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • podaje różnicę między gwiazdą a planetą • wymienia cechy ruchu obrotowego Ziemi • omawia występowanie dnia i nocy jako głównego następstwa ruchu obrotowego • podaje cechy ruchu obiegowego Ziemi • wymienia strefy oświetlenia Ziemi i wskazuje ich granice na mapie lub globusie 	<p>Układzie Słonecznym</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia planety Układu Słonecznego w kolejności od znajdującej się najbliżej Słońca do tej, która jest położona najdalej • wyjaśnia, na czym polega ruch obrotowy Ziemi • wyjaśnia znaczenie terminu <i>górowanie Słońca</i> • określa czas trwania ruchu obrotowego • demonstruje ruch obrotowy Ziemi przy użyciu modeli
--	---	--	--	---	---

	<ul style="list-style-type: none"> • wykazuje związek między ruchem obiegowym Ziemi a strefami jej oświetlenia oraz strefowym zróżnicowaniem klimatów i krajobrazów na Ziemi 	uwzględnieniem kąta padania promieni słonecznych, czasu trwania dnia i nocy oraz występowania pór roku	<p>podstawie ilustracji</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia następstwa ruchu obiegowego Ziemi • wyjaśnia, na jakiej podstawie wyróżnia się strefy oświetlenia Ziemi 		<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, na czym polega ruch obiegowy Ziemi • demonstruje ruch obiegowy Ziemi przy użyciu modeli • wymienia daty rozpoczęcia astronomicznych pór roku • wskazuje na globusie i mapie strefy oświetlenia Ziemi
Środowisko przyrodnicze i ludność Europy	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia wpływ działalności lądolodu na ukształtowanie północnej części Europy na podstawie mapy 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • porównuje ukształtowanie powierzchni wschodniej i zachodniej oraz północnej i południowej części Europy 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisuje ukształtowanie powierzchni Europy na podstawie mapy ogólnogeograficznej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia przebieg umownej granicy między Europą a Azją • wymienia czynniki decydujące 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • określa położenie Europy na mapie świata • wymienia nazwy większych mórz, zatok, cieśnin i wysp Europy

	<p>i dodatkowych źródeł informacji</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia wpływ położenia na granicy płyt litosfery na występowanie wulkanów i trzęsień ziemi na Islandii • wyjaśnia, dlaczego w Europie na tej samej szerokości geograficznej występują różne typy i odmiany klimatu • podaje zależności między strefami oświetlenia Ziemi a strefami klimatycznymi na 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia przyczyny występowania gejzerów na Islandii • omawia strefy klimatyczne w Europie i charakterystyczną dla nich roślinność na podstawie klimatogramów i fotografii • omawia wpływ prądów morskich na temperaturę powietrza w Europie • omawia wpływ ukształtowania powierzchni na klimat Europy 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje położenie Islandii względem płyt litosfery na podstawie mapy geologicznej • wymienia przykłady obszarów występowania trzęsień ziemi i wybuchów wulkanów na świecie na podstawie mapy geologicznej i mapy ogólnogeograficznej • omawia czynniki wpływające na zróżnicowanie klimatyczne Europy na 	<p>o długości linii brzegowej Europy</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia największe krainy geograficzne Europy i wskazuje je na mapie • opisuje położenie geograficzne Islandii na podstawie mapy ogólnogeograficznej • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>wulkan, magma, erupcja, lawa, bazalt</i> • przedstawia kryterium wyróżniania stref klimatycznych 	<p>i wskazuje je na mapie</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje przebieg umownej granicy między Europą a Azją • wymienia elementy krajobrazu Islandii na podstawie fotografii • wymienia strefy klimatyczne w Europie na podstawie mapy klimatycznej • wskazuje na mapie obszary w Europie o cechach klimatu morskiego i kontynentalnego • podaje liczbę państw Europy
--	---	--	--	--	---

	<p>podstawie ilustracji oraz map klimatycznych</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia rolę Unii Europejskiej w przemianach społecznych i gospodarczych Europy • analizuje przyczyny i skutki starzenia się społeczeństw Europy • opisuje działania, które można podjąć, aby zmniejszyć tempo starzenia się społeczeństwa Europy • omawia przyczyny 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje piramidy wieku i płci społeczeństw: młodego i starzejącego się • przedstawia skutki zróżnicowania kulturowego ludności Europy • przedstawia korzyści i zagrożenia związane z migracjami ludności • porównuje Paryż i Londyn pod względem ich znaczenia na świecie 	<p>podstawie map klimatycznych</p> <ul style="list-style-type: none"> • podaje różnice między strefami klimatycznymi, które znajdują się w Europie • charakteryzuje zmiany liczby ludności Europy • analizuje strukturę wieku i płci ludności na podstawie piramid wieku i płci ludności wybranych krajów Europy • przedstawia przyczyny zróżnicowania narodowościowego i językowego 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia cechy wybranych typów i odmian klimatu Europy na podstawie klimatogramów • wymienia i wskazuje na mapie politycznej Europy państwa powstałe na przełomie lat 80. i 90. XX w. • omawia rozmieszczenie ludności w Europie na podstawie mapy rozmieszczenia ludności • przedstawia liczbę ludności Europy na tle liczby ludności 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie politycznej największe i najmniejsze państwa Europy • wymienia czynniki wpływające na rozmieszczenie ludności Europy • wyjaśnia znaczenie terminu <i>gęstość zaludnienia</i> • wskazuje na mapie rozmieszczenia ludności obszary o dużej i małej gęstości zaludnienia • wymienia starzejące się kraje Europy
--	--	--	--	---	--

	<p>nielegalnej imigracji do Europy</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenia skutki migracji ludności między państwami Europy oraz imigracji ludności z innych kontynentów • ocenia rolę i funkcje Paryża i Londynu jako wielkich metropolii 		<p>ludności w Europie</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia różnicowanie kulturowe i religijne w Europie • przedstawia zalety i wady życia w wielkim mieście • omawia położenie i układ przestrzenny Londynu i Paryża na podstawie map 	<p>pozostałych kontynentów na podstawie wykresów</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje różnicowanie językowe ludności Europy na podstawie mapy tematycznej • wymienia przyczyny migracji Ludności • wymienia kraje imigracyjne i kraje emigracyjne w Europie • wymienia cechy krajobrazu wielkomiejskiego • wymienia i wskazuje na mapie największe 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia grupy ludów zamieszkujących Europę na podstawie mapy tematycznej • wymienia główne języki i religie występujące w Europie • wskazuje Paryż i Londyn na mapie Europy
--	--	--	---	--	--

				<p>miasta Europy i świata</p> <ul style="list-style-type: none"> • porównuje miasta Europy z miastami świata na podstawie wykresów 	
Gospodarka Europy	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego w Europie występują korzystne warunki przyrodnicze do rozwoju rolnictwa • przedstawia pozytywne i negatywne skutki rozwoju nowoczesnego rolnictwa w Europie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • porównuje wydajność rolnictwa Danii i Węgier na podstawie wykresów • wyjaśnia znaczenie nowoczesnych usług we Francji na podstawie diagramów przedstawiających strukturę zatrudnienia 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia warunki przyrodnicze i pozapryrodnicze rozwoju rolnictwa w Europie • omawia rozmieszczenie najważniejszych upraw i hodowli w Danii i na Węgrzech na podstawie map rolnictwa tych krajów 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia główne cechy środowiska przyrodniczego Danii i Węgier sprzyjające rozwojowi rolnictwa na podstawie map ogólnogeograficznych i tematycznych • wymienia czynniki rozwoju 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia zadania i funkcje rolnictwa • wyjaśnia znaczenie terminu <i>plony</i> • wymienia główne cechy środowiska przyrodniczego Danii i Węgier na podstawie mapy ogólnogeograficznej Europy • wymienia rośliny uprawne i zwierzęta

	<ul style="list-style-type: none"> • omawia rolę i znaczenie nowoczesnego przemysłu i usług we Francji • analizuje wpływ warunków środowiska przyrodniczego w wybranych krajach Europy na wykorzystanie różnych źródeł energii 	<p>według sektorów oraz strukturę wytwarzania PKB we Francji</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje usługi turystyczne i transportowe we Francji • przedstawia zalety i wady elektrowni jądrowych • omawia wpływ rozwoju turystyki na infrastrukturę turystyczną oraz strukturę zatrudnienia w krajach Europy Południowej 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym się charakteryzuje nowoczesny przemysł we Francji • omawia zmiany w wykorzystaniu źródeł energii w Europie w XX i XXI w. na podstawie wykresu • omawia znaczenie turystyki w krajach Europy Południowej na podstawie wykresów dotyczących liczby turystów i wpływów z turystyki 	<p>przemysłu we Francji</p> <ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady działów nowoczesnego przemysłu we Francji • wymienia czynniki wpływające na strukturę produkcji energii w Europie • podaje główne zalety i wady różnych typów elektrowni • omawia walory kulturowe Europy Południowej na podstawie fotografii • wymienia elementy 	<p>hodowlane o największym znaczeniu dla rolnictwa Danii i Węgier</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia zadania i funkcje przemysłu • wymienia znane i cenione na świecie francuskie wyroby przemysłowe • podaje przykłady odnawialnych i nieodnawialnych źródeł energii na podstawie schematu • rozpoznaje typy elektrowni na podstawie fotografii • wymienia walory przyrodnicze
--	--	---	--	--	---

				infrastruktury turystycznej na podstawie fotografii oraz tekstów źródłowych	<p>Europy Południowej na podstawie mapy ogólnogeograficznej</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia atrakcje turystyczne w wybranych krajach Europy Południowej na podstawie mapy tematycznej i fotografii
Sąsiedzi Polski	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> omawia wpływ sektora kreatywnego na gospodarkę Nadrenii Północnej-Westfalii udowadnia, że Niemcy są światową potęgą 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia główne kierunki zmian przemysłu w Nadrenii Północnej-Westfalii na podstawie mapy i fotografii charakteryzuje nowoczesne 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> omawia przyczyny zmian zapoczątkowanych w przemyśle w Niemczech w latach 60. XX w. analizuje strukturę zatrudnienia w przemyśle w 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> omawia znaczenie przemysłu w niemieckiej gospodarce wymienia znane i cenione na świecie niemieckie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia główne działy przetwórstwa przemysłowego w Niemczech na podstawie diagramu kołowego wskazuje na mapie Nadrenię

	<p>gospodarczą na podstawie danych statystycznych oraz map gospodarczych</p> <ul style="list-style-type: none"> • udowadnia, że Czechy i Słowacja to kraje atrakcyjne pod względem turystycznym • projektuje wycieczkę na Litwę i Białoruś, posługując się różnymi mapami • analizuje konsekwencje gospodarcze konfliktów na Ukrainie • charakteryzuje atrakcje 	<p>przetwórstwo przemysłowe w Nadrenii Północnej-Westfalii na podstawie mapy</p> <ul style="list-style-type: none"> • porównuje cechy środowiska przyrodniczego Czech i Słowacji • opisuje przykłady atrakcji turystycznych i rekreacyjno-sportowych Czech i Słowacji na podstawie fotografii • porównuje walory przyrodnicze Litwy i Białorusi na podstawie mapy 	<p>Niemczech na podstawie diagramu kołowego</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje środowisko przyrodnicze Czech i Słowacji na podstawie mapy ogólnogeograficznej • omawia znaczenie turystyki aktywnej na Słowacji • omawia środowisko przyrodnicze Litwy i Białorusi na podstawie mapy ogólnogeograficznej • podaje czynniki wpływające na 	<p>wyroby przemysłowe</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje obiekty z Listy światowego dziedzictwa UNESCO w Czechach i na Słowacji na ilustracjach • przedstawia atrakcje turystyczne Litwy i Białorusi na podstawie mapy tematycznej i fotografii • wymienia na podstawie mapy cechy środowiska przyrodniczego Ukrainy sprzyjające 	<p>Północną-Westfalię</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia walory przyrodnicze i kulturowe Czech i Słowacji • wymienia atrakcje turystyczne w Czechach i na Słowacji • wymienia walory przyrodnicze Litwy i Białorusi • przedstawia główne atrakcje turystyczne Litwy i Białorusi • omawia położenie geograficzne Ukrainy na podstawie mapy
--	---	--	---	--	---

	<p>turystyczne Ukrainy na podstawie dodatkowych źródeł oraz fotografii</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia wpływ konfliktu z Ukrainą na Rosję • uzasadnia potrzebę utrzymywania dobrych relacji z sąsiadami Polski • przygotowuje pracę (np. album, plakat, prezentację multimedialną) na temat inicjatyw zrealizowanych w najbliższym euroregionie na podstawie dodatkowych źródeł informacji 	<p>ogólnogeograficznej i fotografii</p> <ul style="list-style-type: none"> • podaje przyczyny konfliktów na Ukrainie • omawia czynniki lokalizacji głównych okręgów przemysłowych Rosji • wyjaśnia znaczenie przemysłu w gospodarce Rosji • opisuje stosunki Polski z sąsiadami na podstawie dodatkowych źródeł 	<p>atrakcyjność turystyczną Litwy i Białorusi</p> <ul style="list-style-type: none"> • podaje przyczyny zmniejszania się liczby ludności Ukrainy na podstawie wykresu i schematu • omawia cechy środowiska przyrodniczego Rosji na podstawie mapy ogólnogeograficznej • wyjaśnia, jakie czynniki wpływają na stan gospodarki Rosji • omawia znaczenie usług w 	<p>rozwojowi gospodarki</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie obszary, nad którymi Ukraina utraciła kontrolę • wymienia główne gałęzie przemysłu Rosji na podstawie mapy gospodarczej • wymienia najważniejsze rośliny uprawne w Rosji na podstawie mapy gospodarczej • podaje nazwy euroregionów na podstawie mapy 	<p>ogólnogeograficznej</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia surowce mineralne Ukrainy na podstawie mapy gospodarczej • wskazuje na mapie największe krainy geograficzne Rosji • wymienia surowce mineralne Rosji na podstawie mapy gospodarczej • wymienia i lokalizuje na mapie Rosji główne obszary upraw
--	---	---	---	--	--

			Rosji • charakteryzuje relacje Polski z Rosją podstawie dodatkowych źródeł		<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie sąsiadów Polski • wymienia przykłady współpracy Polski z sąsiednimi krajami
--	--	--	---	--	--

Ocenę niedostateczną śródroczną i roczną otrzymuje uczeń, który nie opanował niezbędnych wiadomości i umiejętności określonych wymaganiami na ocenę dopuszczającą

Wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z biologii w klasie szóstej wynikające z realizowanego programu nauczania

Tytuł programu: Program nauczania biologii w klasach 5–8 szkoły podstawowej – Puls życia
 autor: Anna Zdziennicka

I półrocze:

Dział	Temat	Poziom wymagań				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
I. Świat zwierząt	1. Królestwo zwierząt.	<i>Uczeń:</i> <ul style="list-style-type: none"> wymienia wspólne cechy zwierząt wyjaśnia, czym różnią się zwierzęta kręgowce od bezkręgowych 	<i>Uczeń:</i> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia poziomy organizacji ciała zwierząt podaje przykłady zwierząt kręgowych i bezkręgowych 	<i>Uczeń:</i> <ul style="list-style-type: none"> definiuje pojęcia <i>komórka, tkanka, narząd, układ narządów, organizm</i> przyrządkowuje podane zwierzę do odpowiedniej grupy systematycznej 	<i>Uczeń:</i> <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje bezkręgowce i kręgowce charakteryzuje pokrycie ciała bezkręgowców i kręgowców podaje przykłady szkieletów bezkręgowców 	<i>Uczeń:</i> <ul style="list-style-type: none"> prezentuje stopniowo komplikującą się budowę ciała zwierząt na podstawie opisu przyporządkowuje zwierzę do odpowiedniej grupy systematycznej
	2. Charakteryzujemy tkankę nabłonkową, mięśniową i nerwową	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, czym jest tkanka wymienia podstawowe rodzaje tkanek zwierzęcych przy pomocy nauczyciela przeprowadza obserwację mikroskopową tkanek zwierzęcych i rysuje obrazy widziane pod mikroskopem 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia najważniejsze funkcje wskazanej tkanki zwierzęcej opisuje budowę wskazanej tkanki przy niewielkiej pomocy nauczyciela przeprowadza obserwację mikroskopową tkanek zwierzęcych i rysuje obrazy widziane pod mikroskopem 	<ul style="list-style-type: none"> określa miejsca występowania w organizmie omawianych tkanek samodzielnie przeprowadza obserwację mikroskopową tkanek zwierzęcych i przy pomocy nauczyciela rysuje obrazy widziane pod mikroskopem 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje budowę poszczególnych tkanek zwierzęcych rozpoznaje na ilustracji rodzaje tkanek zwierzęcych omawia budowę i sposób funkcjonowania tkanki mięśniowej samodzielnie przeprowadza obserwację mikroskopową tkanek zwierzęcych i rysuje obrazy widziane pod mikroskopem 	<ul style="list-style-type: none"> na podstawie ilustracji analizuje budowę tkanek zwierzęcych wykazuje związek istniejący między budową tkanek zwierzęcych a pełnionymi przez nie funkcjami samodzielnie przeprowadza obserwację mikroskopową tkanek zwierzęcych wykonuje z dowolnego materiału model wybranej tkanki zwierzęcej
	3. Charakteryzujemy tkankę łączną	<ul style="list-style-type: none"> wymienia rodzaje tkanki łącznej wymienia składniki krwi przy pomocy nauczyciela przeprowadza obserwację mikroskopową tkanek zwierzęcych i rozpoznaje elementy tkanki widziane pod mikroskopem 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje rozmieszczenie omawianych tkanek w organizmie opisuje składniki krwi przy niewielkiej pomocy nauczyciela przeprowadza obserwację mikroskopową tkanek zwierzęcych i rozpoznaje elementy tkanki widziane pod mikroskopem 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje zróżnicowanie w budowie tkanki łącznej omawia funkcje składników krwi samodzielnie przeprowadza obserwację mikroskopową tkanek zwierzęcych i przy niewielkiej pomocy nauczyciela rozpoznaje charakterystyczne elementy 	<ul style="list-style-type: none"> omawia właściwości i funkcje tkanki kostnej, chrzęstnej i tłuszczowej charakteryzuje rolę poszczególnych składników morfotycznych krwi samodzielnie przeprowadza obserwację mikroskopową tkanek zwierzęcych i na podstawie ilustracji rozpoznaje 	<ul style="list-style-type: none"> wykazuje związek istniejący między budową elementów krwi a pełnionymi przez nie funkcjami wykonuje mapę mentalną dotyczącą związku między budową poszczególnych tkanek zwierzęcych a pełnionymi przez nie funkcjami

				obserwowanej tkanki	charakterystyczne elementy obserwowanej tkanki	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie przeprowadza obserwację mikroskopową tkanek zwierzęcych i na podstawie ilustracji rozpoznaje oraz opisuje elementy tkanki widziane pod mikroskopem
II. Od parzydełkowców do pierścienic	4. Parzydełkowce jako najprostsze zwierzęta tkankowe	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje miejsce występowania parzydełkowców • rozpoznaje na ilustracji parzydełkowca wśród innych zwierząt 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia cechy budowy parzydełkowców • wyjaśnia, na czym polega rola parzydełek 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje budowę oraz tryb życia polipa i meduzy • rozpoznaje wybrane gatunki parzydełkowców 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje wskazane czynności życiowe parzydełkowców • ocenia znaczenie parzydełkowców w przyrodzie i dla człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> • wykazuje związek istniejący między budową parzydełkowców a środowiskiem ich życia • przedstawia tabelę, w której porównuje polipa z meduzą
	5. Płazińce – zwierzęta o płaskim ciele	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje miejsce występowania płazińców • rozpoznaje na ilustracji tasiemca 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na ilustracji elementy budowy tasiemca • wskazuje drogi inwazji tasiemca do organizmu • wskazuje na schemacie cyklu rozwojowego tasiemca żywiciela pośredniego 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia przystosowanie tasiemca do pasożytniczego trybu życia • charakteryzuje znaczenie płazińców • omawia rolę żywiciela pośredniego i ostatecznego w cyklu rozwojowym tasiemca 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje wskazane czynności życiowe płazińców • omawia sposoby zapobiegania zarażeniu się tasiemcem 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje możliwości zakażenia się chorobami wywołanymi przez płazińce • ocenia znaczenie płazińców w przyrodzie i dla człowieka
	6. Nicienie – zwierzęta, które mają nitkowate ciało	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje środowisko życia nicieni • rozpoznaje na ilustracji nicienie wśród innych zwierząt 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje charakterystyczne cechy nicieni • omawia budowę zewnętrzną nicieni • wymienia choroby wywołane przez nicienie 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje drogi inwazji nicieni do organizmu • wyjaśnia, na czym polega „choroba brudnych rąk” 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje objawy chorób wywołanych przez nicienie • omawia znaczenie profilaktyki 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje możliwości zakażenia się chorobami wywołanymi przez nicienie • przygotowuje prezentację multimedialną na temat chorób wywołanych przez nicienie • charakteryzuje znaczenie nicieni w przyrodzie i dla człowieka
	7. Pierścienice – zwierzęta zbudowane z segmentów	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje pierścienice wśród innych zwierząt • wskazuje środowisko życia pierścienic 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia cechy charakterystyczne budowy zewnętrznej pierścienic • wyjaśnia znaczenie szczecinek 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia środowisko i tryb życia nereidy oraz pijawki • na żywym okazie dżdżownicy lub na ilustracji wskazuje siodełko i wyjaśnia jego rolę 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje przystosowania pijawki do pasożytniczego trybu życia • charakteryzuje wskazane czynności życiowe pierścienic 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, w jaki sposób zwierzęta te przyczyniają się do poprawy struktury gleby • ocenia znaczenie pierścienic w przyrodzie i dla człowieka
III. Stawonogi i mięczaki	8. Cechy stawonogów	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje stawonogi wśród innych zwierząt • wymienia skorupiaki, owady i pajęczaki jako zwierzęta należące do stawonogów • wymienia główne części ciała poszczególnych grup stawonogów 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia miejsca bytowania stawonogów • rozróżnia wśród stawonogów skorupiaki, owady i pajęczaki 	<ul style="list-style-type: none"> • wykazuje różnorodność miejsc bytowania stawonogów • przedstawia kryteria podziału stawonogów na skorupiaki, owady i pajęczaki • opisuje funkcje odnóży stawonogów • wyjaśnia, czym jest oskórek 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje wskazane czynności życiowe stawonogów • omawia cechy umożliwiające rozpoznanie skorupiaków, owadów i pajęczaków • wymienia cechy adaptacyjne wskazanej grupy stawonogów • wyjaśnia, czym jest oko złożone 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia różnorodność budowy ciała stawonogów oraz ich trybu życia, wykazując jednocześnie ich cechy wspólne • analizuje cechy adaptacyjne stawonogów, umożliwiające im opanowanie różnych środowisk

	9. Skorupiaki – stawonogi, które mają twarde pancerz	<ul style="list-style-type: none"> wymienia główne części ciała skorupiaków wskazuje środowiska występowania skorupiaków rozpoznaje skorupiaki wśród innych stawonogów 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia cztery grupy skorupiaków 	<ul style="list-style-type: none"> nazywa poszczególne części ciała u raka stawowego 	<ul style="list-style-type: none"> wykazuje związek między budową skorupiaków a środowiskiem ich życia 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje znaczenie skorupiaków w przyrodzie i dla człowieka
	10. Owady – stawonogi zdolne do lotu	<ul style="list-style-type: none"> wymienia elementy budowy zewnętrznej owadów wylicza środowiska życia owadów rozpoznaje owady wśród innych stawonogów 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje charakterystyczne cechy budowy wybranych gatunków owadów na wybranych przykładach omawia znaczenie owadów dla człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> na kilku przykładach omawia różnice w budowie owadów oraz ich przystosowania do życia w różnych środowiskach na wybranych przykładach omawia znaczenie owadów dla człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> wykazuje związek istniejący między budową odnóży owadów a środowiskiem ich życia na wybranych przykładach omawia znaczenie owadów w przyrodzie i dla człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje budowę narządów gębowych owadów i wykazuje ich związek z pobieranym pokarmem
	11. Pajęczaki – stawonogi, które mają cztery pary odnóży	<ul style="list-style-type: none"> wymienia środowiska występowania pajęczaków rozpoznaje pajęczaki wśród innych stawonogów 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje charakterystyczne cechy budowy zewnętrznej pajęczaków omawia sposób odżywiania się pajęczaków 	<ul style="list-style-type: none"> na podstawie cech budowy zewnętrznej pajęczaków przyporządkowuje konkretne okazy do odpowiednich gatunków na podstawie obserwacji żywych okazów lub filmu edukacyjnego omawia czynności życiowe pajęczaków 	<ul style="list-style-type: none"> omawia sposoby odżywiania się pajęczaków na przykładzie wybranych przedstawicieli charakteryzuje odnóże pajęczaków 	<ul style="list-style-type: none"> ocenia znaczenie pajęczaków w przyrodzie i dla człowieka analizuje elementy budowy zewnętrznej pajęczaków i wykazuje ich przystosowania do środowiska życia
	12. Mięczaki – zwierzęta, które mają muszlę	<ul style="list-style-type: none"> wymienia miejsca występowania mięczaków wskazuje na ilustracji elementy budowy ślimaka 	<ul style="list-style-type: none"> omawia budowę zewnętrzną mięczaków wskazuje na ilustracjach elementy budowy mięczaków 	<ul style="list-style-type: none"> na podstawie obserwacji żywych okazów lub filmu edukacyjnego omawia czynności życiowe mięczaków 	<ul style="list-style-type: none"> wykazuje różnice w budowie ślimaków, małży i głowonogów omawia znaczenie mięczaków w przyrodzie i dla człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje na ilustracji gatunki ślimaków konstruuje tabelę, w której porównuje trzy grupy mięczaków

II półrocze:

IV. Kręgowce zmiennocieplne	13. Ryby – kręgowce środowisk wodnych	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje wodę jako środowisko życia ryb rozpoznaje ryby wśród innych zwierząt kręgowych 	<ul style="list-style-type: none"> na podstawie ilustracji omawia budowę zewnętrzną ryb nazywa i wskazuje położenie płetw opisuje proces wymiany gazowej u ryb 	<ul style="list-style-type: none"> na podstawie obserwacji żywych okazów lub filmu edukacyjnego omawia czynności życiowe ryb przyporządkowuje wskazany organizm do ryb na podstawie znajomości ich cech charakterystycznych 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, na czym polega zmiennocieplność ryb omawia sposób rozmnażania ryb, wyjaśniając, czym jest tarło 	<ul style="list-style-type: none"> omawia przystosowania ryb w budowie zewnętrznej i czynnościach życiowych do życia w wodzie
	14. Przegląd i	<ul style="list-style-type: none"> określa kształty ciała ryb w 	<ul style="list-style-type: none"> podaje przykłady 	<ul style="list-style-type: none"> kilkoma przykładami 	<ul style="list-style-type: none"> omawia znaczenie ryb w 	<ul style="list-style-type: none"> wykazuje związek istniejący

	znaczenie ryb	zależności od różnych miejsc ich występowania	zdobycia pokarmu przez ryby • wyjaśnia, czym jest ławica i plankton	ilustruje strategie zdobywania pokarmu przez ryby	przyrodzie i dla człowieka	między budową ryb a miejscem ich bytowania
	15. Płazy – kręgowce środowisk wodno-łądowych	• wskazuje środowisko życia płazów • wymienia części ciała płazów	• na podstawie ilustracji omawia budowę zewnętrzną płaza • wymienia stadia rozwojowe żaby	• charakteryzuje przystosowania płazów do życia w wodzie i na lądzie • omawia wybrane czynności życiowe płazów	• omawia cykl rozwojowy żaby i wykazuje jego związek z życiem w wodzie i na lądzie • rozpoznaje przedstawicieli płazów wśród innych zwierząt, wskazując na ich charakterystyczne cechy	• wyjaśnia, w jaki sposób przebiega wymiana gazowa u płazów, wykazując związek z ich życiem w dwóch środowiskach • wykazuje związek istniejący między trybem życia płazów a ich zmiennoocielnością
	16. Przegląd i znaczenie płazów	• rozpoznaje na ilustracji płazy ogoniaste, bezogonie i bezogonowe	• podaje przykłady płazów żyjących w Polsce • wymienia główne zagrożenia dla płazów	• rozpoznaje na ilustracji płazy ogoniaste, bezogonowe i bezogonie • omawia główne zagrożenia dla płazów	• charakteryzuje płazy ogoniaste, bezogonowe i bezogonie • wskazuje sposoby ochrony płazów	• ocenia znaczenie płazów w przyrodzie i dla człowieka • wykonuje portfolio lub prezentację multimedialną nt. płazów żyjących w Polsce
	17. Gady – kręgowce, które opanowały ląd	• wymienia środowiska życia gadów • omawia budowę zewnętrzną gadów	• wyjaśnia związek istniejący między występowaniem gadów a ich zmiennoocielnością • rozpoznaje gady wśród innych zwierząt	• opisuje przystosowania gadów do życia na lądzie • omawia tryb życia gadów	• charakteryzuje rozmnażanie i rozwój gadów • analizuje przebieg wymiany gazowej u gadów	• analizuje pokrycie ciała gadów w kontekście ochrony przed utratą wody • wykazuje związek między sposobem rozmnażania gadów a środowiskiem ich życia
	18. Przegląd i znaczenie gadów	• rozpoznaje na ilustracji jaszczurki, krokodyle, węże i żółwie	• określa środowiska życia gadów • podaje przyczyny zmniejszania się populacji gadów	• omawia sposoby zdobywania pokarmu przez gady • wskazuje sposoby ochrony gadów	• charakteryzuje gady występujące w Polsce • wyjaśnia przyczyny wymierania gadów i podaje sposoby zapobiegania zmniejszaniu się ich populacji	• ocenia znaczenie gadów w przyrodzie i dla człowieka • wykonuje portfolio lub prezentację multimedialną na temat gadów żyjących w Polsce
V. Kręgowce stałocieplne	19. Ptaki – kręgowce zdolne do lotu	• wymienia różnorodne siedliska występowania ptaków • na żywym okazie lub na ilustracji wskazuje cechy budowy ptaków	• rozpoznaje rodzaje piór • wymienia elementy budowy jaja • wskazuje ptaki jako zwierzęta stałocieplne • rozpoznaje ptaki wśród innych zwierząt, wskazując ich charakterystyczne cechy	• omawia przystosowania ptaków do lotu • omawia budowę piór • wyjaśnia proces rozmnażania i rozwój ptaków	• analizuje budowę piór ptaków w związku z pełnioną przez nie funkcją • wykazuje związek istniejący między wymianą gazową a umiejętnością latania ptaków • wyjaśnia proces rozmnażania i rozwoju ptaków	• wykazuje związek istniejący między przebiegiem wymiany gazowej a przystosowaniem ptaków do lotu • na ilustracji lub podczas obserwacji w terenie rozpoznaje gatunki ptaków zamieszkujących najbliższą okolicę
	20. Przegląd i znaczenie ptaków	• podaje przykłady ptaków żyjących w różnych środowiskach	• wymienia pozytywne znaczenie ptaków w przyrodzie	• omawia znaczenie ptaków w przyrodzie i dla człowieka • wskazuje zagrożenia dla ptaków	• wykazuje związek istniejący między wielkością i kształtem dziobów ptaków a rodzajem spożywanego przez nie pokarmu • omawia sposoby ochrony ptaków	• wykazuje związek między stałocieplnością ptaków a środowiskiem i trybem ich życia • korzysta z klucza do oznaczania popularnych gatunków ptaków
	21. Ssaki – kręgowce, które	• wskazuje środowiska występowania ssaków	• wykazuje zróżnicowanie siedlisk zajmowanych przez	• na ilustracji lub na żywym obiekcie wskazuje cechy	• opisuje przystosowania ssaków do różnych środowisk	• analizuje związek zachodzący między wymianą

	karmią młode mlekiem	<ul style="list-style-type: none"> na podstawie ilustracji omawia budowę zewnętrzną ssaków 	<p>ssaki</p> <ul style="list-style-type: none"> określa ssaki jako zwierzęta stałocieplne wymienia wytwory skóry ssaków 	<p>charakterystyczne i wspólne dla ssaków</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, że budowa skóry ssaków ma wpływ na utrzymywanie stałocieplności omawia proces rozmnażania i rozwój ssaków 	<p>życia</p> <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje opiekę nad potomstwem u ssaków identyfikuje wytwory skóry ssaków 	<p>gazową ssaków a zróżnicowanymi środowiskami ich występowania i ich życiową aktywnością</p> <ul style="list-style-type: none"> analizuje funkcje skóry w aspekcie różnorodności siedlisk ssaków
	22. Przegląd i znaczenie ssaków	<ul style="list-style-type: none"> wymienia przystosowania ssaków do zróżnicowanych środowisk ich bytowania 	<ul style="list-style-type: none"> wyказuje zależność między budową morfologiczną ssaków a zajmowanym siedliskiem nazywa wskazane zęby ssaków 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje zęby ssaków i wyjaśnia ich funkcje wyjaśnia znaczenie ssaków dla przyrody 	<ul style="list-style-type: none"> omawia znaczenie ssaków dla człowieka wymienia zagrożenia dla ssaków 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje zagrożenia ssaków i wskazuje sposoby ich ochrony wyказuje przynależność człowieka do ssaków

Ocenę niedostateczną śródroczną i roczną otrzymuje uczeń, który nie opanował niezbędnych wiadomości i umiejętności określonych wymaganiami na ocenę dopuszczającą.

Wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z **informatyki** w klasie **szóstej** wynikające z realizowanego programu nauczania.

Tytuł programu: **Program nauczania informatyki w szkole podstawowej. Lubię to!**

Autor programu: **Michał Kęska**

Tytuł w podręczniku	Numer i temat lekcji	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca) Uczeń:	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna) Uczeń:	Wymagania rozszerzające (ocena dobra) Uczeń:	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra) Uczeń:	Wymagania wykraczające (ocena celująca) Uczeń:
Dział 1. Nie tylko kalkulator. Odwiedzamy świat tabel i wykresów w programie MS Excel						
1.1. Kartka w kratkę. Wprowadzenie do programu MS Excel	1. Kartka w kratkę. Wprowadzenie do programu MS Excel	<ul style="list-style-type: none"> wprowadza dane do komórek zmienia szerokość kolumn 	<ul style="list-style-type: none"> formatuje komórki 	<ul style="list-style-type: none"> dodaje arkusze do skoroszytu kopiuje i wkleja dane do różnych arkuszy 	<ul style="list-style-type: none"> zmienia nazwy arkuszy zmienia kolory kart arkuszy 	<ul style="list-style-type: none"> przygotowuje tabelę z danymi określonymi przez nauczyciela, wykazując się estetyką i dbałością o szczegóły oraz wykorzystując dodatkowe narzędzia, np. Scal i wyśrodkuj
1.2. Porządki w komórce. O formatowaniu i sortowaniu danych	2. Porządki w komórce. O formatowaniu i sortowaniu danych	<ul style="list-style-type: none"> zmienia krój, kolor i wielkość czcionki użytej w komórkach 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje automatyczne wypełnianie, aby wstawić do tabeli kolejne liczby 	<ul style="list-style-type: none"> porządkuje dane w tabeli według określonych wytycznych 	<ul style="list-style-type: none"> używa formatowania warunkowego, aby wyróżnić określone wartości porządkuje dane w tabeli według więcej niż jednego kryterium 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje formatowanie warunkowe oraz sortowanie danych do czytelnego przedstawienia określonych danych korzysta z opcji Filtruj, aby pokazać tylko niektóre dane

1.3. Budżet kieszonkowy. Proste obliczenia w programie MS Excel	3. i 4. Budżet kieszonkowy. Proste obliczenia w programie MS Excel	<ul style="list-style-type: none"> •tworzy własne formuły do obliczeń 	<ul style="list-style-type: none"> •w tworzonych formułach wykorzystuje adresy komórek 	<ul style="list-style-type: none"> •wykonuje obliczenia, korzystając z formuł SUMA oraz ŚREDNIA 	<ul style="list-style-type: none"> •korzysta z arkusza kalkulacyjnego w codziennym życiu, np. do tworzenia własnego budżetu 	<ul style="list-style-type: none"> •wykorzystuje arkusz kalkulacyjny w sytuacjach nietypowych, np. do obliczania wskaźnika masy ciała (BMI)
1.4. Demokratyczne wybory. O tworzeniu wykresów	5. i 6. Demokratyczne wybory. O tworzeniu wykresów	<ul style="list-style-type: none"> •prezentuje dane na wykresie 	<ul style="list-style-type: none"> •zmienia wygląd wykresu 	<ul style="list-style-type: none"> •dodaje lub usuwa elementy wykresu 	<ul style="list-style-type: none"> •dobiera typ wykresu do rodzaju prezentowanych danych 	<ul style="list-style-type: none"> •analizuje dane przedstawione na wykresie i je opisuje

Dział 2. Sieciowe pogaduszki. O poczcie internetowej i wirtualnej komunikacji						
2.1. Bez koperty i znaczka. Poczta elektroniczna i zasady właściwego zachowania w sieci	7 i 8. Bez koperty i znaczka. Poczta elektroniczna i zasady właściwego zachowania w sieci	<ul style="list-style-type: none"> wysyła wiadomość elektroniczną 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy konto poczty elektronicznej w jednym z popularnych serwisów 	<ul style="list-style-type: none"> wysyła wiadomości do więcej niż jednego odbiorcy wykorzystuje pola Do wiadomości oraz Ukryte do wiadomości podczas wpisywania adresów odbiorców 	<ul style="list-style-type: none"> zapisuje wybrane adresy e-mail, korzystając z funkcji Kontakty serwisu pocztowego 	<ul style="list-style-type: none"> przesyła dokumenty jako załączniki do wiadomości e-mail
2.2. Rozmowy w sieci. O szybkiej komunikacji w internecie	9. i 10. Rozmowy w sieci. O szybkiej komunikacji w internecie	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje program Skype do komunikacji ze znajomymi 	<ul style="list-style-type: none"> omawia niebezpieczeństwa związane z komunikacją internetową 	<ul style="list-style-type: none"> podczas komunikacji internetowej stosuje się do zasad bezpieczeństwa w internecie wyszukuje znajomych, korzystając z bazy kontaktów programu Skype 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje wady i zalety komunikacji internetowej oraz porównuje komunikację internetową z rozmową na żywo instaluje program Skype na komputerze 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje komunikatory internetowe podczas pracy nad szkolnymi projektami
2.3. Chmura w internecie. O usłudze OneDrive i	11. i 12. Chmura w internecie. O usłudze OneDrive i	<ul style="list-style-type: none"> przesyła plik do usługi OneDrive tworzy folder w usłudze OneDrive 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy dokumenty tekstowe, korzystając z programów 	<ul style="list-style-type: none"> dodaje obrazy do dokumentów tekstowych tworzonych 	<ul style="list-style-type: none"> udostępnia dokumenty utworzone w usłudze OneDrive 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje narzędzia dostępne w chmurze internetowej do gromadzenia

współtworzeniu dokumentów	współtworzeniu dokumentów		dostępnych bezpośrednio w usłudze OneDrive	bezpośrednio w usłudze OneDrive	•edytuje z innymi w tym samym czasie dokument utworzony w usłudze OneDrive	materiałów oraz wykonywania szkolnych projektów
2.4. Razem w chmurach. Zebranie i opracowanie danych – zadanie projektowe	13. i 14. Razem w chmurach. Zebranie i opracowanie danych – zadanie projektowe	<ul style="list-style-type: none"> •tworzy dokumenty w usłudze OneDrive •udostępnia innym dokumenty utworzone w usłudze OneDrive •współpracuje z innymi podczas edycji dokumentów w usłudze OneDrive •gromadzi materiały do wspólnego projektu w usłudze OneDrive 				
Dział 3. Po nitce do kłębka. Rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem programu Scratch						
3.1. Do biegu, gotowi, start! Komunikaty w programie Scratch	15. i 16. Do biegu, gotowi, start! Komunikaty w programie Scratch	•buduje skrypty określające początkowy wygląd sceny	•tworzy własne tło sceny •tworzy własne duszki	•buduje skrypty nadające komunikaty •buduje skrypty odbierające komunikaty	•tworzy prostą grę zręcznościową	•edytuje utworzoną grę, dodając wymyślone przez siebie elementy

3.2. Co jest naj... O wyszukiwaniu najmniejszej i największej liczby	17. i 18. Co jest naj... O wyszukiwaniu najmniejszej i największej liczby	•tworzy zmienne i wykorzystuje je w budowanych skryptach	•buduje skrypty nadające zmiennym różne wartości	•wykorzystuje w budowanych skryptach bloki z napisem „powtórz” oraz z napisem „jeżeli”	•buduje skrypty wyszukujące największą oraz najmniejszą liczbę w podanym zbiorze	•buduje skrypt obliczający średnią ocen z dowolnego przedmiotu
3.3. Trafiony, zatopiony. Jak wyszukać podany element w zbiorze?	19. i 20. Trafiony, zatopiony. Jak wyszukać podany element w zbiorze?	•wykorzystuje blok z napisem „zapytaj” w budowanych skryptach i zapisuje odpowiedzi użytkownika jako wartość zmiennej	•sprawdza spełnienie określonych warunków, wykorzystując bloki z kategorii Wyrażenia	•buduje skrypty sprawdzające więcej niż jeden warunek	•buduje skrypt wyszukujący w zbiorze konkretną liczbę	•tworzy w Scratchu grę logiczną wykorzystującą losowanie liczb
3.4. Razem możemy więcej. O społeczności użytkowników Scratcha	21. i 22. Razem możemy więcej. O społeczności użytkowników Scratcha	•wykorzystuje serwis https://scratch.mit.edu do budowania skryptów w programie Scratch	•zakłada konto w serwisie https://scratch.mit.edu	•udostępnia własne skrypty w serwisie https://scratch.mit.edu	•korzysta z projektów umieszczonych w serwisie https://scratch.mit.edu , modyfikując je według własnych pomysłów	•zakłada z koleżankami i kolegami z klasy studio na stronie https://scratch.mit.edu i wspólnie z nimi tworzy projekty w Scratchu
Dział 4. Malowanie na warstwach. Poznajemy program GIMP						
4.1. Tort ma warstwy i cebula ma warstwy. O tworzeniu grafik	23. i 24. Tort ma warstwy i cebula ma warstwy. O tworzeniu grafik z	•tworzy proste rysunki, wykorzystując podstawowe narzędzia z	•pracuje na warstwach	•zmienia ustawienia narzędzi w programie GIMP	•modyfikuje stopień krycia warstw, aby uzyskać określony efekt	•podczas pracy w programie GIMP wykazuje się wysokim poziomem estetyki

z wykorzystaniem warstw	wykorzystaniem warstw	przybornika programu				<ul style="list-style-type: none"> •Świadomie wykorzystuje warstwy, tworząc obrazy
4.2. Zdjęć cięcie-gięcie. Elementy retuszu i fotomontażu zdjęć	25., 26. i 27. Zdjęć cięcie-gięcie. Elementy retuszu i fotomontażu zdjęć	<ul style="list-style-type: none"> •zmienia ustawienia kontrastu i jasności zdjęć 	<ul style="list-style-type: none"> •kopiuje fragmenty obrazu i wkleja na różne warstwy 	<ul style="list-style-type: none"> •rozmazuje fragmenty obrazu za pomocą narzędzia Rozmycie Gaussa 	<ul style="list-style-type: none"> •wykorzystuje warstwy do tworzenia fotomontaży 	<ul style="list-style-type: none"> •tworzy w programie GIMP skomplikowane fotomontaże, np. wklejając własne zdjęcia do obrazów pobranych z internetu
4.3. Czar szkolnych lat. Przygotowanie pamiątkowego obrazu – zadanie projektowe	28. i 29. Czar szkolnych lat. Przygotowanie pamiątkowego obrazu – zadanie projektowe	<ul style="list-style-type: none"> •tworzy obrazy w programie GIMP •wykorzystuje warstwy podczas pracy w programie GIMP •wykorzystuje chmurę internetową i pocztę elektroniczną do pracy przy wspólnym projekcie 				

Ocenę niedostateczną śródroczną i roczną otrzymuje uczeń, który nie opanował niezbędnych wiadomości i umiejętności określonych wymaganiami na ocenę dopuszczającą.

Wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z wychowania fizycznego w klasie 6 wynikające z realizowanego programu nauczania

Tytuł programu :Autorski Program Nauczania Wychowania Fizycznego dla klas ośmioletniej szkoły podstawowej

Autor programu :Krzysztof Warchol

1. OCENA CELUJĄCA

Otrzymuje uczeń, który w zakresie :

Postawy i kompetencji społecznych-spełnia co najmniej 5 kryteriów	<ul style="list-style-type: none"> -jest zawsze przygotowany do zajęć wychowania fizycznego, -nie ćwiczy na lekcjach tylko z bardzo ważnych powodów zdrowotnych, rodzinnych, osobistych, - charakteryzuje się wysokim poziomem kultury osobistej, -używa właściwych sformułowań w kontaktach interpersonalnych z rówieśnikami w klasie oraz w stosunku do nauczyciela, -bardzo chętnie pracuje z nauczycielami wychowania fizycznego na rzecz szkolnej lub środowiskowej kultury fizycznej, -reprezentuje szkołę w zawodach sportowych na poziomie powiatu, rejonu, województwa, -systematycznie bierze udział w zajęciach sportowo-rekreacyjnych, -uprawia dyscypliny lub konkurencje w klubach sportowych.
Systematyczne go udziału i aktywności w trakcie zajęć -spełnia co najmniej 5 kryteriów	<ul style="list-style-type: none"> -w trakcie miesiąca aktywnie ćwiczy w co najmniej 95-100% zajęć, -w sposób bardzo dobry wykonuje wszystkie ćwiczenia w czasie lekcji, -wzorowo pełni funkcje lidera grupy lub kapitana drużyny, -pokazuje i demonstrowuje większość ćwiczeń ruchowych, -prowadzi rozgrzewkę lub ćwiczenia kształtujące bardzo poprawnie merytorycznie i metodycznie, -potrafi samodzielnie pod względem psychomotorycznym przygotować się do wybranego fragmentu lekcji, -umie samodzielnie przygotować miejsce ćwiczeń, -stosuje zasady bezpiecznej organizacji zajęć wychowania fizycznego, -poczyna się do współodpowiedzialności za stan techniczny urządzeń, przyborów.
Sprawności fizycznej i rozwoju fizycznego	<ul style="list-style-type: none"> -zalicza wszystkie testy i próby sprawnościowe ujęte w programie, -samodzielnie zabiega o poprawę próby sprawnościowej, w której nie uczestniczył, -uzyskuje bardzo znaczny postęp w kolejnych próbach sprawnościowych, -dokonuje oceny własnego rozwoju fizycznego,

-spełnia co najmniej 5 kryteriów	oblicza wskaźnik BMI, -podejmuje indywidualny program treningowy w celu poprawy wyniku próby.
Aktywności fizycznej -spełnia co najmniej 5 kryteriów	-zalicza wszystkie sprawdziany umiejętności ruchowych bez błędów technicznych, -ćwiczenia wykonuje zgodnie z przepisami lub zasadami obowiązującymi w konkurencjach indywidualnych i zespołowych, -wykonanie zadania ruchowego jest przykładem i wzorem dla innych ćwiczących, -potrafi wykonać ćwiczenie o znacznym stopniu trudności, -wykonuje ćwiczenia ruchowe efektywnie (trafia do bramki), -stosuje opanowane umiejętności ruchowe w czasie zawodów, -stopień opanowania umiejętności ruchowych przez ucznia wpływa na wyniki drużyn szkolnych w zawodach różnych szczebli.
Wiadomości – spełnia co najmniej 3 kryteria	-zalicza sprawdziany i testy na ocenę bardzo dobrą i celującą, -stosuje wszystkie przepisy i zasady sportów, które były nauczane w trakcie zajęć wychowania fizycznego, -posiada rozległą wiedzę na temat rozwoju fizycznego, -wykazuje się dużym zakresem wiedzy o tematyce sportowej

2. OCENA BARDZO DOBRA

Otrzymuje uczeń, który w zakresie :

Postawy i kompetencji społecznych -spełnia co najmniej 4 kryteria	-jest przygotowany do zajęć, posiada strój, ale sporadycznie nie bierze udziału w lekcjach z różnego powodu, -nie ćwiczy na lekcjach tylko z bardzo ważnych sposobów zdrowotnych itp., -charakteryzuje się właściwym poziomem kultury osobistej, -używa odpowiednich sformułowań w kontaktach z rówieśnikami i nauczycielem, -chętnie współpracuje z nauczycielami wychowania fizycznego, -reprezentuje szkołę w zawodach sportowych na poziomie miejskim, gminnym, -niesystematycznie bierze udział w zajęciach sportowo-rekreacyjnych, -niekiedy podejmuje indywidualne formy aktywności fizycznej w czasie wolnym.
Systematyczne go udziału i aktywności w trakcie zajęć- spełnia co najmniej 4 kryteria	-w trakcie miesiąca ćwiczy w co najmniej 90-94% zajęć, -w sposób bardzo dobry wykonuje większość ćwiczeń w czasie lekcji, -bardzo dobrze pełni funkcję lidera grupy lub kapitana, drużyny, -pokazuje i demonstruje niektóre umiejętności ruchowe, -prowadzi rozgrzewkę lud ćwiczenia kształtujące poprawne pod względem merytorycznym i metodycznym, -potrafi samodzielnie przygotować się do wybranego fragmentu zajęć, -umie z pomocą nauczyciela lub współćwiczących przygotować miejsce ćwiczeń, -stara się dbać o stan techniczny urządzeń, przyborów.
Sprawności fizycznej i rozwoju	-zalicza prawie wszystkie testy i próby sprawnościowe ujęte w programie, -poprawia lub uzupełnia próby sprawnościowe, w których nie uczestniczył z powodów rodzinnych, zdrowotnych, osobistych za namową nauczyciela,

fizycznego – spełnia co najmniej 4 kryteria	-uzyskuje znaczny postęp w kolejnych próbach sprawnościowych, -dokonuje oceny własnego rozwoju fizycznego, -oblicza wskaźnik BMI, -czasami podejmuje indywidualny program treningowy w celu poprawy wyniku.
Aktywności fizycznej – spełnia co najmniej 4 kryteria	-zalicza wszystkie sprawdziany z niewielkimi błędami technicznymi, taktycznymi, -ćwiczenia wykonuje zgodnie z przepisami lub zasadami obowiązującymi w konkurencjach indywidualnych lub zespołowych, -potrafi wykonać ćwiczenia o dużym stopniu trudności, -wykonuje zadania ruchowe efektywnie, ale nie efektywnie (sporadycznie trafia do bramki), -stosuje opanowane umiejętności ruchowe w czasie gry właściwej, -stopień opanowania umiejętności ruchowych wpływa na wyniki drużyn szkolnych w zawodach sportowych.
Wiadomości - spełnia co najmniej 2 kryteria	-zalicza sprawdziany i testy na ocenę bardzo dobrą lub dobrą, -stosuje prawie wszystkie przepisy i zasady sportów, które były nauczane w trakcie zajęć wychowania fizycznego, -posiada bardzo dobrą wiedzę na temat rozwoju fizycznego i motorycznego, -wykazuje się bardzo dobrym zakresem wiedzy o tematyce sportowej.

3. OCENA DOBRA

Otrzymuje uczeń, który w zakresie:

Postawy i kompetencji społecznych – spełnia co najmniej 3 kryteria	-jest przygotowany do zajęć, posiada strój sportowy, ale zdarza mu się nie brać udziału w lekcjach z różnych powodów, -nie ćwiczy na lekcjach tylko z ważnych powodów zdrowotnych, osobistych, -charakteryzuje się właściwym poziomem kultury osobistej, -nie zawsze używa odpowiednich sformułowań w kontaktach z rówieśnikami oraz w stosunku do nauczyciela, -sporadycznie pracuje z nauczycielami wychowania fizycznego, -bierze udział w klasowych i szkolnych zawodach sportowych, -nie uczęszcza na zajęcia sportowo-rekreacyjne, -raczej nie podejmuje indywidualnych form aktywności fizycznej w czasie wolnym.
Systematyczne go udziału i aktywności trakcie zajęć – spełnia co	-w trakcie miesiąca aktywnie ćwiczy w co najmniej 85-89% zajęć, -w sposób dobry wykonuje większość ćwiczeń w czasie lekcji, -dobrze pełni funkcje lidera grupy lub kapitana drużyny, -nie potrafi pokazać i demonstrować umiejętności ruchowych, -prowadzi rozgrzewkę lub ćwiczenia kształtujące w miarę poprawnie pod względem merytorycznym i metodycznym,

najmniej 3 kryteria	<ul style="list-style-type: none"> -potrafi samodzielnie przygotować się do wybranego fragmentu zajęć, ale często to przygotowanie wymaga dodatkowych uwag i zaleceń nauczyciela, -umie z pomocą nauczyciela lub współwiczących przygotować miejsce ćwiczeń, -nie zawsze stosuje zasady bezpiecznej organizacji zajęć, -dba o stan techniczny urządzeń, przyborów, ale aktywność ta wymaga dodatkowej interwencji nauczyciela.
Sprawności fizycznej i rozwoju fizycznego – spełnia co najmniej 3 kryteria	<ul style="list-style-type: none"> -zalicza większość testów i prób sprawnościowych ujętych w programie, -wykonuje określone próby sprawności fizycznej na ocenę dobrą, -poprawia lub uzupełnia próby sprawnościowe, w których nie uczestniczył za wyraźną namową nauczyciela, -uzyskuje niewielki postęp w kolejnych próbach sprawnościowych, -dokonuje oceny własnego rozwoju fizycznego, -oblicza wskaźnik BMI, -raczej nie podejmuje indywidualnego programu treningowego w celu poprawy wyniku w danej próbie sprawności fizycznej.
Aktywności fizycznej – spełnia co najmniej 3 kryteria	<ul style="list-style-type: none"> -zalicza wszystkie sprawdziany umiejętności ruchowych z niewielkimi błędami, -wykonuje ćwiczenia nie zawsze zgodnie z przepisami lub zasadami, -potrafi wykonać ćwiczenia o przeciętnym stopniu trudności, -wykonuje ćwiczenia efektywnie, ale zawsze mało efektywnie (nie trafia do bramki), -nie potrafi zastosować opanowanych umiejętności ruchowych w czasie gry, -stopień opanowania umiejętności ruchowych przez ucznia nie wpływa na wyniki drużyn szkolnych w zawodach sportowych.
Wiadomości – spełnia co najmniej 1 kryterium	<ul style="list-style-type: none"> -zalicza sprawdziany i testy na ocenę dobrą, -stosuje przepisy i zasady sportów, które były nauczane w trakcie zajęć wychowania fizycznego, -posiada dobrą wiedzę na temat rozwoju fizycznego i motorycznego, -wykazuje się dobrym zakresem wiedzy o wydarzeniach sportowych.

4. OCENA DOSTATECZNA

Otrzymuje uczeń, który w zakresie :

Postawy i kompetencji społecznych – spełnia co najmniej 2 kryteria	<ul style="list-style-type: none"> -jest przygotowany do zajęć, posiada strój sportowy, ale często mu się zdarza nie brać udziału w lekcjach z różnego powodu, -nie ćwiczy na lekcjach z błahych powodów zdrowotnych, osobistych, -charakteryzuje się przeciętnym poziomem kultury osobistej, -często używa nieodpowiednich sformułowań w kontaktach z rówieśnikami oraz w stosunku do nauczyciela, -nie współpracuje z nauczycielami wychowania fizycznego, -nie bierze udziału w klasowych i szkolnych zawodach sportowych, -nie uczęszcza na zajęcia sportowo – rekreacyjne, -nigdy nie podejmuje indywidualnych form aktywności fizycznej w czasie wolnym.
Systematyczne go udziału i	<ul style="list-style-type: none"> -w trakcie miesiąca ćwiczy co najmniej 80-84% zajęć, -w sposób dostateczny wykonuje większość ćwiczeń w czasie lekcji,

aktywności w trakcie zajęć – spełnia co najmniej 2 kryteria	<ul style="list-style-type: none"> -nie pełni funkcji lidera ani kapitana drużyny, -nie potrafi pokazywać i demonstrować umiejętności ruchowych, -nie potrafi przeprowadzić rozgrzewki, -nie potrafi samodzielnie przygotować się do wybranego fragmentu zajęć, -umie z pomocą nauczyciela lub współwiczającego przygotować miejsce ćwiczeń, -często nie stosuje zasad bezpiecznej organizacji zajęć wychowania fizycznego, -dba o stan fizyczny urządzeń, przyborów ale aktywność wymaga zawsze dodatkowej interwencji prowadzącego.
Sprawności fizycznej i rozwoju fizycznego -spełnia co najmniej 2 kryteria	<ul style="list-style-type: none"> -zalicza tylko niektóre testy i próby sprawnościowe ujęte w programie, -wykonuje określone próby sprawności fizycznej na ocenę dostateczną, -nie poprawia lub nie uzupełnia prób sprawnościowych, w których nie uczestniczył, -nie dokonuje oceny własnego rozwoju fizycznego, -nie oblicza wskaźnika BMI, -nie uzyskuje żadnego postępu w kolejnych próbach sprawnościowych, -nigdy nie podejmuje indywidualnego programu treningowego w celu poprawy wyniku w danej próbie sprawnościowej.
Aktywności fizycznej – spełnia co najmniej 2 kryteria	<ul style="list-style-type: none"> -zalicza sprawdziany z dużymi błędami technicznymi, taktycznymi, -wykonuje ćwiczenia prawie zawsze niezgodnie z przepisami, -potrafi wykonać ćwiczenia o niskim stopniu trudności, -wykonuje zadania ruchowe mało efektywnie i zawsze mało efektywnie (nie trafia do bramki), -nie potrafi zastosować opanowanych umiejętności ruchowych w czasie gry, -stopień opanowania umiejętności ruchowych przez ucznia nie wpływa na wyniki drużyn szkolnych w zawodach sportowych.
Wiadomości – spełnia co najmniej 1 kryterium	<ul style="list-style-type: none"> -zalicza sprawdziany na ocenę dostateczną, -stosuje tylko niektóre przepisy i zasady sportów nauczanych w trakcie zajęć, -posiada dostateczną wiedzę na temat rozwoju fizycznego, -wykazuje się przeciętnym zakresem wiedzy o bieżących wydarzeniach sportowych.

5. OCENA DOPUSZCZAJĄCA

Otrzymuje uczeń, który w zakresie :

Postawy i kompetencji społecznych – spełnia co najmniej 1 kryterium	<ul style="list-style-type: none"> -bardzo często jest nieprzygotowany do lekcji, zapomina stroju, -często nie ćwiczy na lekcjach z błahych powodów zdrowotnych, osobistych, -charakteryzuje się niskim poziomem kultury osobistej, -bardzo często używa nieodpowiednich sformułowań w kontakcie z rówieśnikami i nauczycielem, -nie współpracuje z nauczycielami wychowania fizycznego na rzecz kultury fizycznej, -nie bierze udziału w szkolnych i klasowych zawodach sportowych,
---	--

	<ul style="list-style-type: none"> -nie uczęszcza na zajęcia sportowo-rekreacyjne, -nigdy nie podejmuje indywidualnych form aktywności fizycznej w czasie wolnym.
Systematyczne go udziału i aktywności w trakcie zajęć – spełnia co najmniej 1 kryterium	<ul style="list-style-type: none"> -w trakcie miesiąca aktywnie ćwiczy w co najmniej 70-79% zajęć, -w sposób nieudolny wykonuje większość ćwiczeń w czasie lekcji, -nie pełni funkcji lidera ani kapitana grupy, -nie potrafi pokazywać i demonstrować umiejętności ruchowych, -nie potrafi przeprowadzić rozgrzewki lub ćwiczeń kształtujących, -nie potrafi samodzielnie przygotować się do wybranego fragmentu lekcji, -umie z pomocą nauczyciela lub współwiczącego przygotować miejsce ćwiczeń, -bardzo często nie stosuje zasad bezpiecznej organizacji zajęć a zachowanie ucznia może zagrażać zdrowiu i życiu współwiczących, -nie dba o stan techniczny urządzeń, przyborów sportowych.
Sprawności fizycznej i rozwoju fizycznego – spełnia co najmniej 1 kryterium	<ul style="list-style-type: none"> -zalicza tylko pojedyncze testy i próby sprawnościowe ujęte w programie, -nie poprawia lub nie uzupełnia prób sprawnościowych, -nie uzyskuje żadnego postępu w kolejnych próbach sprawnościowych, -nie dokonuje oceny własnego rozwoju fizycznego, -nie oblicza wskaźnika BMI, -nigdy nie podejmuje indywidualnego programu treningowego w celu poprawy wyniku w danej próbie.
Aktywności fizycznej – spełnia co najmniej 1 kryterium	<ul style="list-style-type: none"> -zalicza wszystkie sprawdziany z rażącymi błędami, -wykonuje ćwiczenia zawsze niezgodnie z przepisami, -potrafi wykonywać ćwiczenia o bardzo niskim stopniu trudności, -wykonuje zadania ruchowe mało efektywnie i zawsze mało efektywnie (nie trafia do bramki), -nie potrafi zastosować opanowanych umiejętności ruchowych w czasie gry, -stopień opanowania umiejętności ruchowych przez ucznia nie wpływa na wyniki drużyn szkolnych w zawodach sportowych.
Wiadomości – spełnia co najmniej 1 kryterium	<ul style="list-style-type: none"> -zalicza sprawdziany i testy na ocenę dopuszczającą, -stosuje niektóre przepisy i zasady sportów, które były nauczane w czasie lekcji, -posiada niewielką wiedzę na temat rozwoju fizycznego i motorycznego, -wykazuje się niskim zakresem wiedzy o wydarzeniach sportowych

Ocenę niedostateczną śródroczną i roczną otrzymuje uczeń, który nie opanował niezbędnych wiadomości i umiejętności określonych wymaganiami na ocenę dopuszczającą

Wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z **religii** w klasie **szóstej** wynikające z realizowanego programu nauczania

Tytuł programu „Przez prawdę, piękno i dobro zdobywamy świętość” nr AZ-2-02/20

Autor programu : ks. dr Krzysztof Mielnicki , Elżbieta Kondrak

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
I. Odkrywam piękno	<p>wyjaśnia, że wiara jest łaską – darem i zadaniem otrzymanym od Boga (A.3.1), uzasadnia, że wiara jest zadaniem (A.3.2), wymienia przymioty wiary (A.3.3). wyjaśnia pojęcie: wiara (A.2.1), wymienia główne prawdy wiary, odróżnia troskę o piękno zewnętrzne od troski o piękno duchowe, wskazuje na trudności w wierze i przedstawia sposoby ich przezwyciężania (A.3.4), wyjaśnia pojęcie: opatrność Boża (A.11.3), wymienia przykłady Bożej interwencji w życiu konkretnego człowieka, wskazuje, że Bóg posługuje się zdarzeniami i ludźmi, czuwając nad swoim stworzeniem.</p>	<p>wymienia cechy charakteryzujące wiarę, omawia prawdę, że u podstaw wiary leży przyjęcie Bożej miłości i odpowiedź na nią, przytacza biografie osób, którym wiedza pomogła w dotarciu do wiary (A.2.5), wskazuje, co pogłębia wiarę w Boga, a co ją niszczy, wyjaśnia treść przykazania miłości (A.10.1), uzasadnia pierwszeństwo Boga w życiu człowieka (C.4.1), wyjaśnia, że zabobon, bałwochwalstwo, wróżbiarstwo oraz magia są wynikiem fałszywego obrazu Boga (C.4.2), uzasadnia, że bliska więź z Bogiem (duchowe piękno) czyni człowieka szczęśliwym, charakteryzuje podobieństwa (różnice) w postawie wiary św. Piotra i własnej. wskazuje na ciągłość działania Boga w dziejach świata i każdego człowieka (E.3.1).</p>	<p>odczytuje cechy i określenia wiary na podstawie tekstów biblijnych. uzasadnia, że wiara nadaje sens codzienności i prowadzi do moralnego piękna, uzasadnia potrzebę coraz lepszego poznawania treści wiary, rozróżnia wiarę naturalną i religijną (nadprzyrodzoną). wskazuje, co jest źródłem bałwochwalstwa i czarów, wyjaśnia, na czym polega niebezpieczeństwo praktykowania magii i spirytyzmu, wyjaśnia, na czym polega piękno duchowe człowieka wierzącego, wyjaśnia symbolikę oka opatrności.</p>	<p>cytuje z pamięci wybrane wersety biblijne określające wiarę, wyjaśnia wybrane artykuły Składu Apostolskiego (A.4.1), omawia prawdę, że Bóg w Trójcy Świętej czuwa nad światem, uzasadnia, że człowiek najpełniej dostrzega Bożą opatrność z perspektywy czasu.</p>	<p>przytacza argumenty wierzących w dyskusji ze współczesnym ateizmem (A.2.6), uzasadnia, że podejmując duchową walkę, możemy z Jezusem pokonać wątpliwości wiary, uzasadnia potrzebę ciągłego wyjaśniania rodzących się wątpliwości religijnych.</p>

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
II. Pismo Święte w życiu chrześcijanina	<p>wyjaśnia, czym jest Pismo Święte (A.9.1), wyjaśnia, że czytając Biblię, spotyka się z Bogiem, potrafi odszukać wskazany fragment biblijny, podaje, w jakich językach napisano Biblię, podaje definicję modlitwy, przedstawia rodzaje i formy modlitwy (D.1.3), podaje przykłady modlących się postaci biblijnych, wskazuje, gdzie w świecie cyfrowym można znaleźć treści o tematyce religijnej.</p>	<p>wymienia księgi Starego i Nowego Testamentu (A.9.3), wymienia sposoby Bożego objawienia (w słowie Bożym) (A.5.1), omawia budowę Pisma Świętego (księgi, rozdziały, wersety, wyjaśnienia pod tekstem), podaje cechy wybranych gatunków literackich (A.9.5), rozróżnia rodzaje i gatunki literackie w Biblii (A.9.4). potrafi rozpoznać przekład Biblii zatwierdzony przez Kościół katolicki. wymienia najważniejsze trudności w modlitwie (D.4.1), przedstawia sposoby przewycięzania trudności w modlitwie (D.4.2). wyjaśnia pojęcie: psalm (A.10.1), podaje przykłady, kiedy technika może służyć Bożej sprawie.</p>	<p>wyjaśnia pojęcie: kanon Pisma Świętego (A.10.1), określa, czym jest Tradycja Kościoła, przyporządkowuje gatunki literackie do wybranych fragmentów Pisma Świętego, wymienia najbardziej znane jej tłumaczenia, wyjaśnia, dlaczego tłumaczy się Biblię na języki narodowe, formułuje modlitwy dziękczynienia, uwielbienia, przeproszenia i prośby w oparciu o teksty biblijne (D.2.4). ukazuje związek wydarzeń biblijnych z życiem chrześcijanina (A.10.5).</p>	<p>przedstawia proces formowania się ksiąg biblijnych (A.9.2), charakteryzuje związek między Pismem Świętym a Tradycją (A.10.2), wskazuje wątki, tematy starotestamentalne obecne w literaturze pięknej (A.11.5).</p>	<p>uzasadnia konieczność określenia gatunków literackich dla właściwej interpretacji tekstów biblijnych. omawia treść wybranych psalmów Dawida, podaje przykłady apostołstwa na portalach społecznościowych (F.2.1).</p>

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
III. Historia zbawienia: królowie i prorocy	wymienia cechy Dawida, które podobały się Bogu, opowiada o walce Dawida z Goliatem, na podstawie tekstów biblijnych wskazuje osoby żyjące modlitwą (D.2.1), omawia treść perykopy o Syryjczyku Naamanie, wymienia najważniejsze przymioty Boga (A.5.2), wyjaśnia pojęcie: miłosierdzie (A.10), podaje prawdę, że Bóg pragnie nawrócenia grzeszników, określa, czym jest prorocтво, podaje, kim był i gdzie działał Jeremiasz, opowiada historię Daniela i charakteryzuje jego postawę, wyjaśnia, że zapowiadane przez Jeremiasza nowe przymierze wypełniło się w Jezusie Chrystusie, definiuje pojęcie: „męczennik”, opowiada dzieje biblijnego Hioba, opowiada o okolicznościach śmierci starca Eleazara oraz siedmiu braci i ich matki (2 Mch 6–7).	prezentuje najważniejsze wydarzenia z życia króla Dawida (A.11.2), wymienia wybrane fakty z życia Salomona i omawia przejawy jego mądrości, potrafi właściwie oceniać czyny, nazywając zło złem, a dobro dobrem, wyjaśnia pojęcie: prorok (A.11.3), podaje prawdę, że Eliasz był prorokiem posłanym przez Boga, ukazuje związek wydarzeń biblijnych z życiem chrześcijanina i prawdami wiary (A.10.5), określa, że zazdrość jest jednym z grzechów głównych, wymienia grzechy cudze, uzasadnia konieczność przygotowania się na spotkanie z Jezusem w każdej Mszy Świętej, wskazuje na trudności w wierze i przedstawia sposoby ich przewycięzania (A.3.4), przedstawia podstawowe wydarzenia historii zbawienia w Starym Testamencie w porządku chronologicznym: powstanie machabejskie, sytuacja Izraela przed narodzeniem Jezusa Chrystusa (A.11.1), podaje przykłady właściwego zachowania chrześcijanina wobec zła i nieszczęść (C.1.7), na podstawie tekstów biblijnych wskazuje osoby żyjące modlitwą (D.2.1), podaje przykłady, w jaki sposób ze zła i cierpienia Bóg może wyprowadzić dobro (C.1.6), opowiada historię życia Jana Chrzciciela, który nauczał na przełomie judaizmu i chrześcijaństwa.	przedstawia wydarzenia historii zbawienia w Starym Testamencie: pierwsi królowie (A.11.1), definiuje mądrość i wymienia jej przejawy, charakteryzuje misję proroków: Eliasza, Elizeusza, Jonasza, Jeremiasza, podaje przykłady, kiedy należy sprzeciwić się większości, wymienia wybrane cuda Elizeusza, uzasadnia konieczność pokuty i nawrócenia, uzasadnia, że prorocтва mesjańskie wypełniły się w Jezusie Chrystusie, wyjaśnia, że Daniel z narażeniem życia wypełniał tradycje swego narodu, omawia przyczyny i przebieg powstania machabejskiego, uzasadnia wartość męczeństwa za wiarę, wskazuje, czego Hiob uczy nas swoim cierpieniem, wyjaśnia znaczenie wytrwałej modlitwy w chorobie i cierpieniu, podaje prawdę, że misją Jana Chrzciciela było przygotowanie ludzi na przyjście Mesjasza.	uzasadnia potrzebę Bożej pomocy w dokonywaniu mądrych wyborów, wskazuje różnice między mądrością Bożą a ludzką, podaje przykłady miłości Boga do człowieka w historii i współcześnie, podaje przykłady prorocत्व mesjańskich, interpretuje omawiane teksty prorockie, podaje przykłady świadków wiary w konkretnych sytuacjach życiowych (E.1.8), podaje przykłady, współczesnych chrześcijan prześladowanych za wiarę, uzasadnia, że cierpienie jest nieodłącznym elementem ludzkiego życia, wskazuje na różnice i podobieństwa między judaizmem a chrześcijaństwem (wiara w Boga, etyka – przykazania Boże, Stary Testament jako słowo Boże, nadzieja na ostateczne nadejście królestwa Bożego) (A.12.2).	potrafi wykazać różnice między patrzeniem ludzkim a Bożym patrzeniem na człowieka, podaje przykłady zapominania o tradycjach religijnych i zaniedbywania ich przez współczesnych chrześcijan, charakteryzuje dzieje Żydów pod okupacją grecką w II wieku przed Chr. oraz sytuację polityczną Izraela w czasie życia Chrystusa i w I wieku, uzasadnia, że chrześcijaństwo ma swoje korzenie w judaizmie.

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
IV. Spotkanie z Jezusem Miłosiernym	wymienia siedem sakramentów świętych, wyjaśnia, czym jest sakrament pokuty (B.7.1), podaje przebieg sakramentu pokuty (B.7.2), uzasadnia potrzebę regularnego przystępowania do sakramentu pokuty (B.7.6), opowiada przypowieść o miłosiernym Samarytaninie, wyjaśnia, czym jest sakrament namaszczenia chorych (B.8.1), opisuje historie, w których ludzie doświadczają cierpienia, podaje prawdę, że obraz Jezusa Miłosiernego powstał z polecenia Jezusa danego św. Faustynie.	wyjaśnia, co to są sakramenty oraz omawia ich cel i znaczenie w życiu chrześcijanina (B.3.1), omawia podział sakramentów i sposób ich udzielania. opisuje warunki dobrze przeżytego sakramentu pokuty i pojednania (B.7.3), podaje skutki sakramentu w życiu indywidualnym i wspólnotowym (B.7.4), omawia rolę sakramentu pokuty i pojednania w życiu moralnym chrześcijanina (B.7.5), omawia znaczenie i skutki sakramentu namaszczenia chorych jako daru i pomocy w przeżywaniu cierpienia (B.8.2), wylicza sytuacje, w których osoba przyjmuje sakrament namaszczenia chorych, wymienia charakterystyczne elementy obrazu Jezusa Miłosiernego, wymienia wartości nadające sens ludzkiemu życiu (A.1.3), wymienia sposoby przeciwdziałania złu i cierpieniu (C.1.8), wymienia instytucje wspierające osoby potrzebujące pomocy.	wymienia znaki towarzyszące poszczególnym sakramentom, wyjaśnia, że przyjmowanie kolejnych sakramentów umacnia i pogłębia osobistą więź chrześcijanina z Chrystusem. wyjaśnia pojęcie miłosierdzia Bożego, wiążąc je ze sprawiedliwością i powołując się na przypowieść o miłosiernym ojcu (A.13.13), wyjaśnia, jaki związek zachodzi między sakramentem pokuty i pojednania a Eucharystią (B.6.4), uzasadnia, że osoby chore potrzebują pomocy w sferze duchowej, interpretuje podpis „Jezu, ufam Tobie”.	przytacza i interpretuje wybrane teksty biblijne, liturgiczne oraz nauczania Kościoła na temat sakramentu pokuty i pojednania (B.3.2), omawia wybrane teksty biblijne, liturgiczne oraz nauczania Kościoła, odnoszące się do tego sakramentu (B.3.2), wyjaśnia znaczenie wypłynięcia krwi i wody z boku Jezusa, wyjaśnia symbolikę promieni na obrazie, podaje przykłady właściwego zachowania chrześcijanina wobec zła i nieszczęść (C.1.7).	omawia tajemnicę cierpienia i chrześcijańskie podejście do choroby i śmierci (A.13.14), uzasadnia obowiązek opieki nad chorymi i starszymi członkami rodziny, wymienia sposoby pomocy potrzebującym (bezdomni, samotni, głodujący).

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
V. Kościół w Polsce	<p>wykazuje podobieństwa i różnice między Kościołem rzymskokatolickim i prawosławnym, przedstawia rolę zakonów w dziejach średniowiecznej Europy: franciszkanie i dominikanie (E.3.3), opowiada przebieg życia św. Franciszka z Asyżu i Dominika Guzmana, podaje nazwiska wierzących ludzi nauki ze średniowiecza (M. Kopernik, M. Trąba, S. Hozjusz, Z. Oleśnicki) i tych, którzy żyją współcześnie, uzasadnia, że Polska była krajem tolerancji religijnej (E.5.5), podaje przykłady nietolerancji religijnej, ukazuje wartość tolerancji religijnej.</p>	<p>definiuje pojęcia: patriarcha, schizma, prawosławie, ikona, cerkiew, definiuje pojęcia: zakon żebraczy, habit, kwesta, ukazuje wartość rezygnacji z dóbr materialnych na rzecz wzrostu duchowego, prezentuje osobę św. Tomasza z Akwinu, ukazuje rolę Kościoła w nauce (E.3.4), omawia ogólnie przyczyny zwołania i postanowienia Soboru Trydenckiego (reformacja i odpowiedź Kościoła) (E.3.6), wymienia wartości, którymi Kościoły reformacji ubogaciły chrześcijaństwo, omawia podobieństwa i różnice między katolicyzmem, luteranizmem i i kalwinizmem. opisuje przejawy tolerancji religijnej w Polsce na przestrzeni wieków, wymienia przyczyny i skutki zawarcia unii w Brześciu w 1596 r., wymienia znanych świętych Cerkwi unickiej i przyczyny prześladowania Kościoła unickiego, charakteryzuje działania na rzecz jedności Kościoła i tolerancji religijnej (E 5.10).</p>	<p>wymienia przyczyny i następstwa podziału na Kościół wschodni i zachodni, podaje przykłady wpływu chrześcijaństwa na dzieje ludzkości (A.13.18), wskazuje współczesne sposoby pozyskiwania dóbr nawiązujące do franciszkańskiego żebractwa, uzasadnia religijny sens ubóstwa i żebractwa, wymienia uniwersytety średniowiecznej Europy, wyjaśnia, na czym polegał rozłam w Kościele zachodnim, wymienia różne wyznania w szesnastowiecznej Polsce. wyjaśnia, dlaczego Polskę w XVI–XVIII w. nazywano „azylem heretyków”. przedstawia znaczenie unii brzeskiej (E.5.6).</p>	<p>charakteryzuje podobieństwa i różnice między Kościołem rzymskokatolickim a greckokatolickim, charakteryzuje wkład ludzi wierzących w rozwój wiedzy, omawia działanie reformatorów katolickich oraz założycieli nowych Kościołów reformacji.</p>	<p>charakteryzuje działania ekumeniczne Kościoła prawosławnego i katolickiego, opisuje prześladowanie unitów na przestrzeni wieków.</p>

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
VI. Przewodnicy w drodze do szczęścia	<p>mówi z pamięci modlitwę do Michała Archanioła, podaje i opisuje główne wydarzenia z życia św. Teresy od Dzieciątka Jezus (E.4.1), opowiada o dzieciństwie i życiu dorosłym św. Wincentego a Paulo, wymienia atrybuty świętego, opowiada o życiu św. Jana Bosko (E.4.2), wymienia chrześcijańskie elementy świętowania, omawia, czym jest modlitwa (D.1.1), podaje przykłady modlitwy ludzi znanych z historii i współczesnych (D.2.3), wymienia najbardziej znane tytuły Maryi, podaje przykłady kultu maryjnego.</p>	<p>podaje datę liturgicznego wspomnienia Świętych Archaniołów, uzasadnia znaczenie modlitwy w codziennym życiu chrześcijanina (D.1.2), definiuje pojęcia: świętość. omawia działalność Kościoła w XVI i XVII w. (E.3.5), podaje przykłady dzieł miłosierdzia w swoim środowisku, wykazuje aktualność myśli (idei) św. Jana Bosko i opowiada o roli założonej przez niego wspólnoty (E.4.2), wymienia organizacje zajmujące się w Polsce trudną młodzieżą, podaje przykłady ludzi zaangażowanych w apostołstwo (także współczesnych) (F.2.4), w oparciu o wybrane teksty Starego i Nowego Testamentu charakteryzuje rolę Maryi w dziele zbawczym (A.13.11), wymienia uroczystości, miesiące i święta maryjne (B.2.2).</p>	<p>uzasadnia, dlaczego w walce ze złem (z szatanem) potrzebna jest nam pomoc Michała Archanioła. wymienia dzieła, którym patronuje św. Teresa od Dzieciątka Jezus, omawia praktyki ascetyczne w Kościele (B.2.6). wyjaśnia, w jaki sposób św. Wincenty przyczynił się do odnowy życia religijnego, wyjaśnia, na czym polega system prewencyjny św. Jana Bosko, uzasadnia, dlaczego młodzi ludzie potrzebują pomocy zarówno materialnej, jak i duchowej, uzasadnia potrzebę wspólnego świętowania, uzasadnia znaczenie modlitwy w codziennym życiu chrześcijanina (D.1.2), uzasadnia, że Maryja prowadzi do odkrywania miłości Boga.</p>	<p>charakteryzuje rolę, jaką Bóg wyznaczył Michałowi Archaniołowi, charakteryzuje „małą drogę” św. Teresy od Dzieciątka Jezus, opowiada o misji Zgromadzenia Księży Misjonarzy oraz Sióstr Miłosierdzia, interpretuje biblijny tekst dotyczący Maryi, wyjaśnia dogmaty maryjne: Boże macierzyństwo, wieczyste dziewictwo, niepokalane poczęcie i wniebowzięcie (A.13.12).</p>	<p>układa plan świętowania rodzinnej uroczystości, uwzględniając jej chrześcijański charakter.</p>

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
VII. Moje wartości	<p>wymienia obowiązki wynikające z Bożych przykazań IV–X, wymienia cechy charakteryzujące relacje przyjacielskie, podaje przykłady dobrych relacji dorastających dzieci z rodzicami, i zachowań budujących wzajemne zaufanie, wyjaśnia, czym jest miłość (C.10.2), wymienia sposoby przeżywania miłości (C.10.3) w rodzinie, wymienia dobre nawyki w zakresie ochrony życia i zdrowia (C.5.7), podaje argumenty za urodzeniem dziecka, biorąc pod uwagę matkę i ojca, uzasadnia, na czym polega odpowiedzialność za przekazywanie życia (C.5.11), definiuje pojęcia: eutanazja, kara śmierci, wymienia sposoby przeciwdziałania złu i cierpieniu (C.1.8), wyjaśnia, co to jest hospicjum i omawia cele jego działalności, wymienia powody, dla których ludzie chcą się poddać eutanazji oraz sposoby udzielania pomocy osobie chorej i umierającej, wyjaśnia pojęcia: czyste serce, pożyteczność, omawia prawdę, że człowiek przeżywa swoje życie i wyraża się jako mężczyzna lub kobieta, definiuje pojęcia: tolerancja, akceptacja, miłość chrześcijańska.</p>	<p>opisuje podstawowe pojęcia etyczne: prawo Boże, wartości (C.2.1), przekonuje, że przykazania służą ochronie wartości (C.3.3),</p> <ul style="list-style-type: none"> opisuje zadania wynikające z przykazań Bożych oraz negatywne skutki wykroczeń przeciw nim (C.3.5), <p>wyjaśnia, na czym polega cześć i właściwa postawa wobec rodziców, opiekunów i przełożonych (C.5.1), wskazuje teksty biblijne mówiące o wartości i świętości ludzkiego życia, wyjaśnia, na czym polegają zagrożenia dla życia (C.6.1) w poszczególnych jego etapach i wymiarach, uzasadnia niepowtarzalną wartość życia ludzkiego i jego świętość (C.5.2), uzasadnia zło aborcji (C.6.2) i wymienia jej skutki, podaje przykłady właściwego zachowania chrześcijanina wobec zła i nieszczęść (C.1.7), przedstawia nauczanie Kościoła na temat kary śmierci (C.6.4), wyjaśnia katolickie spojrzenie na śmierć człowieka (A.8.3), podaje przykłady, w jaki sposób ze zła i cierpienia Bóg może wyprowadzić dobro (C.1.6), wyjaśnia, że samobójstwo nie jest rozwiązaniem problemu, charakteryzuje przemiany w okresie dojrzewania (C.5.8), wskazuje sposoby troski o czystość w wieku dojrzewania (C.5.10), podaje przykłady zwyciężania zła dobrem w codziennym życiu, przedstawia stanowisko Kościoła katolickiego na temat homoseksualizmu (C.5.14).</p>	<p>uzasadnia wartość przestrzegania przykazań Bożych, charakteryzuje wykroczenia przeciw przykazaniom IV–X i ich konsekwencje, formułuje prawa i obowiązki rodziców wobec dzieci oraz dzieci wobec rodziców, uzasadnia, dlaczego warto słuchać rodziców, podaje argumenty za prawdą, że tylko Bóg może decydować o życiu i śmierci człowieka (C.5.3), uzasadnia potrzebę ochrony życia od poczęcia do naturalnej śmierci (C.5.4), omawia tajemnicę cierpienia i chrześcijańskie podejście do choroby i śmierci (A.13.14), uzasadnia zło eutanazji oraz kary śmierci (C.6.2), wyjaśnia, dlaczego podjęcie decyzji o poddaniu się eutanazji wynika z poczucia odrzucenia przez bliskich oraz samotności, uzasadnia, że życie chrześcijanina jest odpowiedzią na wezwanie Boże (C.2.4), wskazuje, gdzie mogą szukać pomocy osoby mające myśli samobójcze, uzasadnia wartość czystości w różnych okresach życia i rozwija pozytywny stosunek do daru płciowości (C.5.9).</p>	<p>definiuje, na czym polega odpowiedzialność w relacjach miłości, opisuje sytuacje, w których miłość przejawia się w służbie, oddaniu i poświęceniu. uzasadnia, że miłość jest gwarantem poszanowania ludzkiego życia, a brak tego poszanowania jest konsekwencją odrzucenia i zagubienia miłości (Bożej i ludzkiej), przedstawia inicjatywy mające na celu obronę życia ludzkiego do naturalnej śmierci (C.6.3), omawia granice tolerancji w świetle Chrystusowej nauki o zgrzeszeniu i wezwań do miłości również nieprzyjaciół, charakteryzuje życie ludzkie jako największy dar otrzymany od Boga.</p>	<p>przedstawia inicjatywy mające na celu obronę życia ludzkiego od poczęcia do naturalnej śmierci, np. duchową adopcję dziecka poczętego (C.6.3), dokonuje krytycznej oceny złe rozumianej tolerancji (akceptowanie zła, hołdowanie ludzkiej słabości czy skłonności do złego), właściwie ocenia różne opinie i zachowania dotyczące ludzkiej seksualności prezentowane w reklamach.</p>

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
VIII. Wydarzenia zbawcze	<p>wymienia wybranych polskich świętych i błogosławionych (Karolina Kózkówna, Maksymilian Kolbe, Jan Beyzym),</p> <p>zna swojego patrona, patrona parafii i Polski,</p> <p>podaje prawdę, że Bóg ma swoich planach koniec świata,</p> <p>wyjaśnia, na czym polega królowanie Chrystusa,</p> <p>wymienia święta nakazane przez Kościół,</p> <p>podaje przykłady pielęgnowania tradycji i zwyczajów religijnych,</p> <p>podaje datę świąt Bożego Narodzenia i jej genezę,</p> <p>wymienia znaki i obrzędy wigilijne i wyjaśnia ich znaczenie,</p> <p>zestawia wydarzenia biblijne związane z narodzeniem Jezusa ze zwyczajami religijnymi (A.10.6),</p> <p>opowiada o pokłonie mędrców, wymienia znaki i osoby, które prowadzą go do Jezusa,</p> <p>opisuje rolę gwiazdy w dotarciu mędrców do Betlejem,</p> <p>wyjaśnia znaczenie napisu K+M+B,</p> <p>omawia, na czym polega praca nad sobą (postanowienia),</p>	<p>wskazuje, że świętość osiąga się przez naśladowanie Jezusa,</p> <p>omawia liturgiczne formy świętowania w uroczystość Wszystkich Świętych (B 2.3).</p> <p>wskazuje na wydarzenia i zjawiska religijne, które wpłynęły na budowanie tożsamości narodowej Polaków (E.5.9),</p> <p>uzasadnia wartość ofiar ponoszonych w obronie wiary i Ojczyzny,</p> <p>podaje kryteria, według których Chrystus będzie sądził ludzi,</p> <p>omawia biblijne obrazy końca świata oraz sądu ostatecznego i przedstawia ich interpretację w świetle wiary (A.8.6),</p> <p>charakteryzuje postawę gotowości na przyjście Chrystusa (A.8.7),</p> <p>opisuje strukturę i wyjaśnia znaczenie roku liturgicznego (B.1.5),</p> <p>ukazuje związek wydarzeń biblijnych z rokiem liturgicznym (A.10.5),</p> <p>opisuje przejawy miłości Boga do człowieka w historii zbawienia i w teraźniejszości (A.5.3),</p> <p>interpretuje wybrane teksty liturgiczne związane z poszczególnymi okresami i świętami.</p> <p>w oparciu o wybrane teksty biblijne charakteryzuje rolę Maryi w dziele zbawczym (A.13.11),</p> <p>omawia znaczenie zbawczej misji Jezusa Chrystusa dla całej ludzkości i poszczególnych ludzi (A.5.4),</p> <p>omawia sposoby kształtowania sumienia, zwłaszcza w kontekście sakramentu pokuty i pojednania (C.2.5.),</p>	<p>określa różnicę między pojęciami święty i błogosławiony oraz kanonizacja i beatyfikacja,</p> <p>charakteryzuje życie wybranego świętego lub błogosławionego w kontekście jego pójścia za Jezusem,</p> <p>podaje przykłady historycznych wydarzeń, którym towarzyszyło hasło „Bóg, Honor, Ojczyzna”,</p> <p>wyjaśnia pojęcie: apokalipsa (A.10.1),</p> <p>przyporządkowuje poszczególnym okresom roku liturgicznego właściwe im obrzędy liturgiczne i paraliturgiczne,</p> <p>charakteryzuje chrześcijański wymiar świąt Bożego Narodzenia,</p> <p>wskazuje na skutki wynikające z wcielenia Jezusa dla życia chrześcijanina i każdego człowieka (A.13.10),</p> <p>wymienia sposoby Bożego objawienia (w Jezusie Chrystusie) (A.5.1),</p> <p>uzasadnia, że współczesne Betlejem to każda Msza Święta,</p>	<p>charakteryzuje obecność Kościoła w dziejach narodu polskiego, podkreślając jego rolę w przełomowych wydarzeniach,</p> <p>uzasadnia, że wyrok wydany przez Chrystusa na sądzie ostatecznym będzie konsekwencją działań człowieka podczas jego życia,</p> <p>charakteryzuje poszczególne okresy roku liturgicznego w kontekście wydarzeń zbawczych i nauczania Kościoła oraz życia chrześcijanina (B.2.1),</p> <p>opowiada o nowej tradycji Orszaków Trzech Króli,</p>	<p>interpretuje tekst biblijny o powtórny przyjściu Chrystusa,</p> <p>krytycznie ocenia przejawy komercjalizacji świąt Bożego Narodzenia,</p>

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
VIII. Wydarzenia zbawcze	<p>wyjaśnia, na czym polega post ścisły oraz kiedy i kogo obowiązuje,</p> <p>omawia tekst biblijny o Szymonie z Cyreny,</p> <p>podaje, że postać Szymona z Cyreny występuje w V stacji nabożeństwa drogi krzyżowej,</p> <p>wyjaśnia, na czym polega nabożeństwo drogi krzyżowej,</p> <p>uzasadnia, dlaczego najważniejszym elementem grobu Pańskiego jest monstrancja (z Ciałem Chrystusa),</p> <p>określa, na czym polegał grzech pierworodny, i wymienia jego skutki,</p> <p>podaje prawdę, że pierwszym „odbiorcą” nowej ewangelizacji jest rodzina,</p> <p>opisuje możliwości i podaje przykłady ewangelizacji (F.2.1) w rodzinie,</p> <p>podaje, kiedy obchodzimy uroczystość Najświętszego Serca Pana Jezusa,</p> <p>wyjaśnia potrzebę i sens poświęcenia się Boskiemu Sercu Jezusa,</p> <p>wymienia najbardziej znane dzieła sztuki religijnej.</p>	<p>wyjaśnia, na czym polega rachunek sumienia przed spowiedzią,</p> <p>określa, że pomoc potrzebującym jest chrześcijańskim obowiązkiem,</p> <p>omawia zwyczaje pogrzebowe w czasach Jezusa,</p> <p>wyjaśnia, że chrześcijanin w obliczu śmierci nie rozpacza, lecz jest pełen nadziei,</p> <p>wyjaśnia katolickie spojrzenie na śmierć człowieka (A.8.3),</p> <p>wyjaśnia zbawczy sens męki, śmierci i zmartwychwstania Jezusa Chrystusa (A.13.9),</p> <p>przedstawia konsekwencje wiary w zmartwychwstanie Jezusa Chrystusa jako uzasadnienie nadziei chrześcijańskiej (A.6.3),</p> <p>wskazuje na skutki wynikające z odkupienia dla życia każdego człowieka (A.13.10),</p> <p>opisuje sposób obecności i działania Ducha Świętego w życiu chrześcijanina w oparciu o tekst biblijny (A.14.1),</p> <p>omawia owoce działania Ducha Świętego (A.14.3),</p> <p>charakteryzuje istotę i formy kultu Serca Pana Jezusa (B.2.4),</p> <p>przedstawia formy modlitwy do Najświętszego Serca Pana Jezusa (nabożeństwo, pierwsze piątki miesiąca) (D.1.3),</p> <p>przedstawia rolę sztuki sakralnej w liturgii Kościoła (B.2.7),</p> <p>podaje przykłady motywów biblijnych w sztuce.</p>	<p>interpretuje tekst biblijny Mt 4,1-11,</p> <p>wymienia okresy i dni pokuty w ciągu roku liturgicznego i omawia sposoby ich przeżywania.</p> <p>charakteryzuje postawę Szymona na drodze krzyżowej Jezusa,</p> <p>wyjaśnia znaczenie symboliki grobu Pańskiego,</p> <p>charakteryzuje skutki grzechu pierworodnego,</p> <p>omawia chrześcijańskie świętowanie Wielkanocy,</p> <p>definiuje pojęcie „ewangelizacja”,</p> <p>wyjaśnia, dlaczego odpowiedzialni za ewangelizację są wszyscy członkowie rodziny, a szczególnie rodzice,</p> <p>prezentuje główne przesłanie objawień Pana Jezusa św. Małgorzacie Marii Alacoque,</p> <p>rozpoznaje elementy sztuki sakralnej w swojej świątyni.</p>	<p>ukazuje związek wydarzeń biblijnych (drogi krzyżowej Jezusa) z życiem chrześcijanina (A.10.5),</p> <p>interpretuje perykopę o złożeniu Jezusa do grobu (Mk 15,42-47),</p> <p>zestawia wydarzenia biblijne (złożenie Jezusa do grobu) ze zwyczajami religijnymi (A.10.6),</p> <p>wyjaśnia znaczenie znaków i symboli liturgii paschalnej,</p> <p>charakteryzuje współczesne przejawy znieważania Bożej miłości (niewdzięczność, brak poczucia grzechu, świętokradzka komunია),</p> <p>uzasadnia ekspiacyjny charakter praktykowania pierwszych piątków miesiąca.</p>	<p>przygotowuje scenariusz adoracji przy grobie Jezusa (dla swojej klasy),</p> <p>przygotowuje projekt grobu Pańskiego do swojego kościoła.</p> <p>określa istotę nowej ewangelizacji jako pogłębienie i umocnienie osobowej relacji z Jezusem,</p> <p>charakteryzuje motywy powstawania religijnych dzieł sztuki.</p>

Ocenę niedostateczną śródroczną i roczną otrzymuje uczeń, który nie opanował niezbędnych wiadomości i umiejętności określonych wymaganiami na ocenę dopuszczającą.

Wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z Cambridge w klasie szóstej wynikające z realizowanego programu nauczania

Tytuł programu: Program nauczania Cambridge dla klas IV-VII

Autor programu: Aleksandra Smilgin

Umiejętności	Uczeń otrzymuje ocenę celującą jeśli potrafi:	Ocena bardzo dobra	Ocena dobra	Ocena dostateczna	Ocena dopuszczająca
Rozumienie ze słuchu	a) Zawsze bezbłędnie w całości zrozumieć sens sytuacji komunikacyjnych i intencje rozmówcy; b) Zawsze bezbłędnie zrozumieć instrukcje nauczyciela; c) Zawsze bezbłędnie zrozumieć sens oraz umie wyszukiwać	a) Przeważnie bezbłędnie w całości zrozumieć sens sytuacji komunikacyjnych; b) Przeważnie bezbłędnie w całości zrozumieć instrukcje nauczyciela; c) Przeważnie bezbłędnie w całości zrozumieć sens oraz umie wyszukiwać informacje szczegółowe w	a) W znacznym stopniu rozumieć ogólny sens prostych sytuacji komunikacyjnych; b) Zrozumieć instrukcje nauczyciela oraz prawidłowo na nie reaguje; c) W znacznym stopniu rozumie sens wypowiedzi i dialogów, potrafi wyszukiwać informacje szczegółowe w nieskomplikowanych	a) Zrozumieć ogólny sens prostych sytuacji komunikacyjnych; b) Zrozumieć instrukcje nauczyciela; c) Zrozumieć ogólny sens wypowiedzi i dialogów oraz wyszukiwać informacje szczegółowe w nieskomplikowanych wypowiedziach i dialogach.	a) Zrozumieć ogólny sens niektórych sytuacji komunikacyjnych; b) Zrozumieć ogólny sens instrukcji nauczyciela; c) Zrozumieć ogólny sens niektórych wypowiedzi i dialogów.

	informacje szczegółowe w wypowiedziach i dialogach.	wypowiedziach i dialogach.	wypowiedziach i dialogach.		
Mówienie	<p>a) Zadawać pytania o różnym stopniu trudności i udzielać odpowiedzi;</p> <p>b) Zdobywać i udzielać informacji w typowych sytuacjach dnia codziennego;</p> <p>c) Płynnie formułować dłuższą wypowiedź używając bogatego słownictwa i struktur;</p> <p>d) Inicjować i podtrzymywać rozmowę</p>	<p>Przeważnie bezbłędnie:</p> <p>a) Zadawać pytania i udzielać odpowiedzi;</p> <p>b) Zdobywać i udzielać informacji w typowych sytuacjach dnia codziennego;</p> <p>c) Płynnie formułować dłuższą wypowiedź używając bogatego słownictwa i struktur;</p> <p>d) Inicjować i podtrzymywać rozmowę</p>	<p>a) Zadawać proste pytania i udzielać odpowiedzi, nieliczne błędy nie zakłócają komunikacji;</p> <p>b) Zdobywać i udzielać informacji w typowych sytuacjach dnia codziennego, nieliczne błędy językowe nie zakłócają komunikacji;</p> <p>c) Dość płynnie sformułować wypowiedź, używając adekwatnego słownictwa oraz poprawnych</p>	<p>a) Zadawać proste pytania i udzielać odpowiedzi;</p> <p>b) Zdobywać i udzielać informacji w typowych sytuacjach dnia codziennego;</p> <p>c) Formułować wypowiedź o dostatecznej długości, stosować słownictwo i struktury gramatyczne odpowiednie do formy wypowiedzi;</p> <p>d) Inicjować i podtrzymywać prostą rozmowę dotyczącą typowej</p>	<p>a) Potrafi zadać bardzo proste pytania i udzielać odpowiedzi;</p> <p>b) Potrafi przekazać i uzyskać niewielką część istotnych informacji;</p> <p>c) Potrafi formułować krótką wypowiedź, liczne błędy leksykalno-gramatyczne mogą zakłócać komunikację.</p>

	dotyczącą typowej sytuacji dnia codziennego; e) Opanować poprawną wymowę w zakresie poznanego materiału językowego.	dotyczącą typowej sytuacji dnia codziennego; e) Opanować poprawną wymowę w zakresie poznanego materiału językowego.	struktur gramatycznych a nieliczne błędy nie powodują obniżenia jakości wypowiedzi; d) Inicjować, podtrzymywać i zakończyć prostą rozmowę prostą rozmowę dotyczącą typowej sytuacji dnia codziennego, popełniane nieliczne błędy językowe nie zakłócają komunikacji; e) Opanować poprawną wymowę w zakresie poznanego materiału językowego, bez rażących błędów pod względem fonetycznym.	sytuacji dnia codziennego; e) Opanować poprawną wymowę w zakresie poznanego materiału językowego.	
--	---	---	---	---	--

Czytanie	a) Zrozumieć powszechnie spotykane dokumenty omawiane na zajęciach, tj.: menu, rozkład jazdy, ogłoszenia, reklamy, listy i instrukcje; b) Wyszukiwać konkretne informacje w dłuższych tekstach; c) Zawsze bezbłędnie zrozumieć sens adaptowanych tekstów.	a) Rozumieć powszechnie spotykane dokumenty omawiane na zajęciach, tj.: menu, rozkład jazdy, ogłoszenia, reklamy, listy i instrukcje; b) Potrafić wyszukiwać konkretne informacje w tekstach; c) Przeważnie bezbłędnie rozumieć sens adaptowanych tekstów.	a) Rozumieć znaczną część powszechnie spotykanych dokumentów omawianych na zajęciach, tj.: menu, rozkład jazdy, ogłoszenia, reklamy, listy i instrukcje; b) Potrafić wyszukiwać konkretne informacje w tekstach; c) W znacznym stopniu rozumie sens prostych, adaptowanych tekstów.	a) Rozumieć dużą część powszechnie spotykanych dokumentów omawianych na zajęciach, tj.: menu, rozkład jazdy, ogłoszenia, reklamy, listy i instrukcje; b) Potrafić wyszukiwać większość konkretnych informacji w prostych tekstach; c) Rozumieć ogólny sens prostych, adaptowanych tekstów.	a) Rozumieć ogólny sens prostych, adaptowanych tekstów, w ograniczonym stopniu potrafi wyszukiwać większość konkretnych informacji w prostych tekstach.
Pisanie	a) Dostrzegać różnice między fonetyczną a graficzną formą wyrazu oraz poprawnie	a) Dostrzegać różnice między fonetyczną a graficzną formą wyrazu oraz poprawnie	a) Dostrzegać różnice między fonetyczną a graficzną formą wyrazu oraz poprawnie zapisać	a) Dostrzegać różnice między fonetyczną a graficzną formą wyrazu oraz poprawnie zapisać	a) Dostrzegać różnice między fonetyczną a graficzną formą wyrazu oraz częściowo

	<p>zapisuje wszystkie znane słowa; b) Potrafi zawsze bezbłędnie napisać dłuższą, logiczną i spójną pracę pisemną na dany temat oraz przekazać i uzyskać wszystkie wymagane informacje; c) Stosować odpowiednią formę i styl oraz bogate słownictwo i struktury.</p>	<p>zapisać znane słowa; b) Potrafić przeważnie bezbłędnie napisać dłuższą, logiczną i spójną pracę pisemną na dany temat oraz przekazać różne informacje; c) Stosować odpowiednią formę i styl oraz bogate słownictwo i struktury gramatyczne przekazać i uzyskać wszystkie wymagane informacje.</p>	<p>większość znanych słów; b) Potrafić utworzyć spójną i logiczną wypowiedź pisemną o odpowiedniej długości oraz przekazać i uzyskać wszystkie istotne informacje; c) Stosować odpowiednią formę i styl oraz adekwatne do tematu słownictwo i struktury gramatyczne.</p>	<p>znaczną część poznanych słów; b) Potrafić utworzyć dość spójną wypowiedź pisemną o dostatecznej długości oraz przekazać i uzyskać większość istotnych informacji; c) Stosować słownictwo i struktury gramatyczne odpowiednie do formy wypowiedzi.</p>	<p>poprawnie zapisać większość znanych słów; b) Potrafić napisać częściowo poprawnie krótką wypowiedź na dany temat, stosując niewielki zakres poznanego słownictwa oraz struktur.</p>
Umiejętności leksykalno-gramatyczne	a) Zna wszystkie wprowadzone słowa i wyrażenia;	a) Zna wszystkie wprowadzone słowa i wyrażenia;	a) Zna większość wprowadzonych słów i wyrażen;	a) Zna część wprowadzonych słów i wyrażen;	a) Zna ograniczoną liczbę

	b) Zna wszystkie wprowadzone struktury gramatyczne; c) Nie popełniać błędów leksykalno-gramatycznych	b) Zna wszystkie wprowadzone struktury gramatyczne; c) Popełnia sporadyczne błędy leksykalno-gramatyczne, które zwykle potrafi samodzielnie poprawić.	b) Zna wszystkie wprowadzone struktury gramatyczne; c) Popełnia nieliczne błędy leksykalno-gramatyczne.	b) Zna większość wprowadzonych struktur gramatycznych; c) Popełnia sporo błędów leksykalno-gramatycznych w trudniejszych zadaniach.	podstawowych słów i wyrażeń; b) Zna proste, elementarne struktury gramatyczne wprowadzone przez nauczyciela; c) Popełnia liczne błędy leksykalno-gramatyczne we wszystkich typach zadań.

Ocenę niedostateczną śródroczną i roczną otrzymuje uczeń, który nie opanował niezbędnych wiadomości i umiejętności określonych wymaganiami na ocenę dopuszczającą

Język hiszpański – klasa VI

Wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z języka hiszpańskiego w klasie szóstej wynikające z realizowanego programu nauczania:

Program nauczania: Program nauczania języka hiszpańskiego EXPLORA, dla uczniów klas VII i VIII szkoły podstawowej, wyd. Draco

Autor programu: Karolina Hadło, Katarzyna Palonka

Dział tematyczny	Uczeń otrzymuje ocenę celującą jeśli:	Ocena bardzo dobra	Ocena dobra	Ocena dostateczna	Ocena dopuszczająca
Rozdział 0-2	Uczeń spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, cechuje się samodzielnością pracy, wyróżnia aktywnością, wykonując zadania o różnym stopniu trudności.	Uczeń spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto: <ul style="list-style-type: none"> rozumie, poprawnie zapisuje i wypowiada oraz stosuje słownictwo z rozdziału; zna formy i zasady użycia oraz stosuje poprawnie formy gramatyczne poprawnie nazywa działania matematyczne posiada wiedzę z 	Uczeń spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto: <ul style="list-style-type: none"> rozumie, poprawnie zapisuje i niekiedy stosuje podstawowe słownictwo z rozdziału; rozumie odmianę czasowników: <i>ser, llamarse, tener</i> i poprawnie używa je w wypowiedziach (ustnych i pisemnych); w większości poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie ze zrozumieniem i słuchanie, podając wybrane informacje: 	Uczeń spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto: <ul style="list-style-type: none"> rozumie, stara się poprawnie zapisać i niekiedy stosuje podstawowe słownictwo z rozdziału (powitania, pożegnania, zwroty grzecznościowe, słownictwo klasowe, alfabet, dźwięki języka hiszpańskiego, kraje, przymiotniki wskazujące narodowości, wiek, zawody, miejsca pracy, liczebniki 0-100, wygląd zewnętrzny, cechy charakteru, członkowie rodziny, kolory); rozumie odmianę 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> rozumie podstawowe słownictwo z rozdziału, zna czasowniki <i>ser, llamarse, tener</i>, potrafi je odmienić z pomocą nauczyciela/tabeli z odmianą, z pomocą nauczyciela stara się rozwiązywać zadania na czytanie ze zrozumieniem i słuchanie, podając wybrane informacje

		<p>zakresu kultury Hiszpanii i krajów hiszpańskojęzycznych (imiona i nazwiska hiszpańskie, znane osoby mówiące językiem hiszpańskim, ważne telefony w Hiszpanii)</p> <ul style="list-style-type: none"> • poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie podając pełne informacje • poprawnie literuje wyrazy • stosuje liczby do 100 • opisuje szczegółowo ludzi, członków rodziny i więzi rodzinne • samodzielnie zadaje pytania oraz odpowiada 	<ul style="list-style-type: none"> ◦ informacje ogólne, kim są rozmówcy ◦ informacje szczegółowe (np. pochodzenie ludzi, relacje rodzinne, charakter, wiek, zawód, wygląd zewnętrzny) ◦ opisuje osoby z ilustracji ◦ w większości poprawnie literuje wyrazy ◦ wydaje polecenia ◦ wymienia cechy fizyczne ludzi określa relacje rodzinne i krótko opisuje jej członków ◦ zapisuje podstawowe informacje o sobie. 	<p>czasowników: <i>ser, llamarse, tener</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • zna niektóre formy i zasady użycia form gramatycznych: zaimki osobowe w funkcji podmiotu zaimki wskazujące (<i>este/a</i>), czas teraźniejszy Presente de Indicativo (<i>ser, tener, llamarse</i>), rodzaj i liczba przymiotników, rodzajniki określone, zaimek dzierżawczy <i>mi</i>, zaimki pytajne; • stara się samodzielnie rozwiązywać zadania na czytanie ze zrozumieniem i słuchanie, podając wybrane informacje ogólne; • wskazuje różnice pomiędzy tekstem a ilustracją; • biernie i czynnie stosuje liczby do 20; • biernie do 100 wzorując się na przykładach z podręcznika; • odpowiednio reaguje na 	<p>ogólne,</p> <ul style="list-style-type: none"> • biernie stosuje liczby do 20; • z pomocą nauczyciela/wzorów z podręcznika potrafi podać podstawowe informacje o sobie.
--	--	--	--	---	--

		<p>na nie</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapisuje szczegółowe informacje o sobie. 		<p>polecenia;</p> <ul style="list-style-type: none"> • potrafi podać podstawowe informacje o sobie. 	
Rozdział 3-4	<p>Uczeń spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, cechuje się samodzielnością pracy, wyróżnia aktywnością, wykonując zadania o różnym stopniu trudności.</p>	<p>Uczeń spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie, poprawnie zapisuje i wypowiada oraz stosuje słownictwo z rozdziału; • odmienia czasowniki wymienione w wymaganiach na ocenę dobrą, stosuje je poprawnie w wypowiedziach, • zna formy i zasady użycia oraz stosuje poprawnie formy gramatyczne • posiada wiedzę z zakresu kultury Hiszpanii i krajów 	<p>Uczeń spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie, poprawnie zapisuje i niekiedy stosuje podstawowe słownictwo z rozdziału; • zna formy i zasady użycia form gramatycznych: czasowniki nieregularne z obocznością samogłoskową, np. <i>querer</i> i <i>poder</i>, potrafi odmienić inne czasowniki nieregularne wg wzoru; • w większości poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie ze zrozumieniem i słuchanie, podając wybrane informacje: <ul style="list-style-type: none"> ◦ informuje o czasie wydarzenia 	<p>Uczeń spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie, stara się poprawnie zapisać i niekiedy stosuje podstawowe słownictwo z rozdziału: (przedmioty klasowe i przybory szkolne, czynności na lekcji, pomieszczenia w szkole, przedmioty szkolne, kolory, dni tygodnia, żywność, rodzaje kanapek) • zna niektóre formy i zasady użycia form gramatycznych: <ul style="list-style-type: none"> ◦ czas teraźniejszy Presente de Indicativo (czasowniki zakończone na -ar, -er, czasownik <i>gustar</i>) ◦ użycie czasownika <i>haber</i> 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie podstawowe słownictwo z rozdziału; • zna niektóre formy i zasady użycia form gramatycznych i stara się ich używać z pomocą nauczyciela/wzorów z podręcznika: <ul style="list-style-type: none"> ◦ czas teraźniejszy Presente de Indicativo (czasowniki zakończone na -ar, -er, czasownik <i>gustar</i>) ◦ użycie czasownika <i>haber</i> • z pomocą

		<p>hiszpańskojęzycznych: system edukacji w Hiszpanii, dieta śródziemnomorska, meksykańska, japońska, typowe dania kuchni krajów hiszpańskojęzycznych, bary i restauracje, posiłki w Hiszpanii).</p> <ul style="list-style-type: none"> • poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie podając pełne informacje • opisuje szczegółowo szkołę, klasę • samodzielnie zadaje pytania oraz odpowiada na nie • opisuje swój plan lekcji i co robi w szkole 	<ul style="list-style-type: none"> ◦ pyta o pozwolenie i go udziela ◦ opisuje nawyki żywieniowe i potrawy ◦ potrafi odegrać scenkę w restauracji (przyjmowanie i składanie zamówienia). 	<ul style="list-style-type: none"> ◦ liczebniki nieokreślone mucho/a/s i poco/a/s ◦ czasowniki nieregularne z obocznością samogłoskową <i>querer</i> i <i>poder</i> • stara się samodzielnie rozwiązywać zadania na czytanie ze zrozumieniem i słuchanie, podając wybrane informacje ogólne; <ul style="list-style-type: none"> ◦ wskazuje różnice pomiędzy tekstem a ilustracją; ◦ dopasowuje obrazek do opisu lub dialogu ◦ pyta o plan lekcji i o szkołę, ◦ z pomocą nauczyciela/ wzorów z podręcznika potrafi odegrać scenkę w restauracji. 	<p>nauczyciela stara się rozwiązywać zadania na czytanie ze zrozumieniem i słuchanie, podając wybrane informacje ogólne,</p> <ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela/ wzorów z podręcznika potrafi zareagować na zwroty używane w restauracji.
--	--	--	--	---	---

		<ul style="list-style-type: none"> • opowiada o swoich upodobaniach oraz porównuje je z gustami innych osób • porównuje różne diety. 			
Rozdział 5-6	<p>Uczeń spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, cechuje się samodzielnością pracy, wyróżnia aktywnością, wykonując zadania o różnym stopniu trudności.</p>	<p>Uczeń spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie, poprawnie zapisuje i wypowiada oraz stosuje słownictwo z rozdziału; • zna formy i zasady użycia oraz stosuje poprawnie formy gramatyczne • posiada wiedzę z zakresu kultury Hiszpanii i krajów hiszpańskojęzycznych miasta w krajach hiszpańskojęzycznych 	<p>Uczeń spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie, poprawnie zapisuje i niekiedy stosuje podstawowe słownictwo z rozdziału; • zaimki osobowe dopełnienia dalszego • struktury porównawcze • struktury wyrażające warunek realny do spełnienia; • w większości poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie ze zrozumieniem i słuchanie, podając wybrane informacje ogólne i szczegółowe • opisuje osoby z ilustracji. 	<p>Uczeń spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie, stara się poprawnie zapisać i niekiedy stosuje podstawowe słownictwo z rozdziału (dom, różne miejsca zamieszkania, wyposażenie domu i mieszkania, czynności domowe, miasto i budynki użytkowe, części ciała, opis zewnętrzny, zwierzęta, choroby i ich symptomy, lekarstwa i środki medyczne, odczucia) • zna niektóre formy i zasady użycia form gramatycznych: <ul style="list-style-type: none"> ◦ czas teraźniejszy Presente de Indicativo 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie podstawowe słownictwo z rozdziału, • zna czasowniki <i>estar, ir, tener, doler, encontrarse, haber.</i> • z pomocą nauczyciela stara się rozwiązywać zadania na czytanie ze zrozumieniem i słuchanie, podając wybrane informacje ogólne, • z pomocą nauczyciela/wzorów z podręcznika stara się prosto opisać osoby z ilustracji, a także

		<p>adresowanie w Hiszpanii (formy osobowe <i>tú/usted</i>, wyrażenia grzecznościowe, tradycyjne metody leczenia).</p> <ul style="list-style-type: none"> poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie podając pełne informacje. 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje mieszkanie lub dom pyta o zdrowie opisuje stan zdrowia opisuje wygląd i charakter porównuje udziela wskazówek i rad wyraża powinność. 	<p>(czasowniki zakończone na -ar, -er, czasowniki <i>estar, ir, tener, doler, encontrarse</i>)</p> <ul style="list-style-type: none"> porównanie czasowników <i>estar/haber</i>, przysłówki miary i zaimki nieokreślone peryfrazy werbalne <i>deber, tener + que + bezokolicznik</i> stara się samodzielnie rozwiązywać zadania na czytanie ze zrozumieniem i słuchanie, podając wybrane informacje ogólne; wskazuje różnice pomiędzy tekstem a ilustracją, z pomocą nauczyciela opisuje osoby z ilustracji, a także mieszkanie/dom; pyta i udziela informacji o drogę do jakiegoś miejsca; krótko opisuje wygląd i 	<p>mieszkanie/dom.</p> <ul style="list-style-type: none"> umiejszcawia w przestrzeni (zna przyimki i wyrażenia przyimkowe miejsca) potrafi krótko opisać swój wygląd i charakter.
--	--	--	--	---	---

				charakter.	
Rozdział 7-8	<p>Uczeń spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, cechuje się samodzielnością pracy, wyróżnia aktywnością, wykonując zadania o różnym stopniu trudności.</p>	<p>Uczeń spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie, poprawnie zapisuje i wypowiada oraz stosuje słownictwo z rozdziału; • odmienia czasowniki • zna formy i zasady użycia oraz stosuje poprawnie formy gramatyczne • posiada wiedzę z zakresu kultury Hiszpanii i krajów hiszpańskojęzycznych: (pory dnia w Hiszpanii, strefy czasowe w niektórych krajach hiszpańskojęzycznych, popularne sporty w świecie hiszpańskojęzycznych) 	<p>Uczeń spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie, poprawnie zapisuje i niekiedy stosuje podstawowe słownictwo z rozdziału; • zna formy i zasady użycia form gramatycznych: <ul style="list-style-type: none"> ◦ czas teraźniejszy Presente de Indicativo (czasowniki zakończone na -ar, -er, czasownik <i>gustar</i>, czasowniki z obocznością e>ie, o>ue, u>ue, e>i, czasowniki <i>hacer, salir, ver, saber, preferir, querer</i>) i samodzielnie je odmienia, ◦ zna i samodzielnie odmienia czasowniki zwrotne, ◦ przysłówki i wyrażenia czasowe 	<p>Uczeń spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie, stara się poprawnie zapisać i niekiedy stosuje podstawowe słownictwo z rozdziału: czynności codzienne, części dnia, czynności w czasie wolnym, upodobania, sporty i obiekty sportowe, pory roku, obowiązki domowe; • zna niektóre formy i zasady użycia form gramatycznych: <ul style="list-style-type: none"> ◦ czas teraźniejszy Presente de Indicativo (czasowniki zakończone na -ar, -er, czasownik <i>gustar</i>, czasowniki z obocznością e>ie, o>ue, u>ue, e>i, czasowniki <i>hacer, salir, ver, saber, preferir, querer</i>) i odmienia je z pomocą nauczyciela/wzorów 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie podstawowe słownictwo z rozdziału; • zna niektóre formy i zasady użycia form gramatycznych i stara się ich używać z pomocą nauczyciela/wzorów z podręcznika: <ul style="list-style-type: none"> ◦ • z pomocą nauczyciela stara się rozwiązywać zadania na czytanie ze zrozumieniem i słuchanie, podając wybrane informacje ogólne, • z pomocą nauczyciela/ wzorów z podręcznika potrafi <ul style="list-style-type: none"> ◦ mówić o czynnościach dnia codziennego,

		<p>nym, sposoby na zdrowe spędzanie czasu wolnego)</p> <ul style="list-style-type: none"> • poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie podając pełne informacje • opowiada o czynnościach dnia codziennego, porządkując je chronologicznie • bardzo szczegółowo opowiada o swoich upodobaniach i porównuje je z upodobaniami innych osób • opowiada o swoich upodobaniach i obowiązkach domowych wyrażając częstotliwość ich 	<ul style="list-style-type: none"> ◦ zaimki osobowe dopełnienia dalszego • w większości poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie ze zrozumieniem i słuchanie, podając wybrane informacje ogólne i szczegółowe. ◦ pyta i udziela informacji o godzinie ◦ pyta o i wyraża częstotliwość. 	<p>z podręcznika,</p> <ul style="list-style-type: none"> ◦ czasowniki zwrotne ◦ przysłówki i wyrażenia czasowe ◦ podstawowe przysłówki i wyrażenia częstotliwości • stara się samodzielnie rozwiązywać zadania na czytanie ze zrozumieniem i słuchanie, podając wybrane informacje ogólne; • mówi o czynnościach dnia codziennego, • wyraża swoje upodobania i pyta o upodobania innych, • mówi o swoich zainteresowaniach i zdolnościach. 	<ul style="list-style-type: none"> ◦ wyrażać swoje upodobania ◦ mówić o swoich zainteresowaniach.
--	--	--	--	---	---

		wykonywania			
		<ul style="list-style-type: none">• proponuje i przyjmuje propozycje.			

Ocenę niedostateczną semestralną/roczną otrzymuje uczeń, który nie opanował niezbędnych wiadomości i umiejętności określonych wymaganiami na ocenę dopuszczającą.

**Wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych
z PLASTYKI w klasie SZÓSTEJ wynikające z realizowanego programu nauczania**

Tytuł programu Program nauczania plastyki „Do dzieła!” Klasa VI

Autor programu

Bożena Ozga-Morawska

Adaptacja do podstawy programowej z 2014 r.: Ewa Kozyra

Adaptacja do podstawy programowej z 2017 r.: Marta Ipczyńska, Natalia Mrozkowiak

Dział tematyczny	Uczeń otrzymuje ocenę celującą jeśli:	Ocena bardzo dobra	Ocena dobra	Ocena dostateczna	Ocena dopuszczająca
ABC SZTUKI	<ul style="list-style-type: none"> • tłumaczy, czym jest falsyfikat, • wskazuje, w jaki sposób można korzystać z dzieł sztuki, • definiuje plagiat i piractwo, 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym się różni oryginalne dzieło sztuki od kopii i reprodukcji, • tłumaczy, czym jest falsyfikat, • wyjaśnia, czym się różni oryginalne dzieło sztuki od kopii i reprodukcji, 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym się różni oryginalne dzieło sztuki od kopii i reprodukcji, - wykonuje w dowolnej technice z niewielką pomocą nauczyciela pracę na określony temat. 	Odróżnia słowo kopia od słowa oryginał Wykonuje zadana pracę z pomocą nauczyciela	Nie potrafi samodzielnie wykonać pracy, zawsze korzysta z pomocy nauczyciela
ŚWIATŁOCIEN	<ul style="list-style-type: none"> • tłumaczy, czym jest modelunek światłocieniowy, • wyjaśnia funkcję światła i cienia w sztuce nowoczesnej i najnowszej, • określa znaczenie światła w fotografii i filmie, • omawia reprodukcje dzieł sztuki pod kątem zastosowanego światłocienia, • opisuje wpływ światłocienia na wymowę dzieła na podstawie reprodukcji 	<ul style="list-style-type: none"> • tłumaczy, czym jest światłocień, • określa, jaka jest rola światłocienia w rysunku, malarstwie i grafice, • wyjaśnia, w jaki sposób można ukazać światłocień w rysunku, malarstwie i grafice, <p>stosuje w swojej pracy światłocień - wykonuje samodzielnie pracę na określony temat.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • tłumaczy, czym jest światłocień, • określa, jaka jest rola światłocienia w rysunku, malarstwie i grafice, <p>-stosuje w swojej pracy światłocień- -- wykonuje w dowolnej technice z niewielką pomocą nauczyciela pracę na określony temat.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • tłumaczy, czym jest światłocień, <p>-Wykonuje zadana pracę z pomocą nauczyciela</p>	Nie potrafi samodzielnie wykonać pracy, zawsze korzysta z pomocy nauczyciela

	<p>obrazu oraz własnej pracy,</p> <p>- Kreatywnie, według własnego pomysłu wykonuje pracę plastyczną</p>				
PERSPEKTYWA	<p>Kreatywnie, według własnego pomysłu wykonuje pracę plastyczną</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, czym jest perspektywa, - tłumaczy, na czym polega stosowanie perspektywy, - wymienia cechy różnych perspektyw - wskazuje na reprodukcjach wybranych dzieł perspektywę <p>- wykonuje samodzielnie pracę na określony temat.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, czym jest perspektywa, - tłumaczy, na czym polega stosowanie perspektywy, - wymienia cechy różnych perspektyw <p>- wykonuje w dowolnej technice z niewielką pomocą nauczyciela pracę na określony temat.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - -- wyjaśnia, czym jest perspektywa, - tłumaczy, na czym polega stosowanie perspektywy, <p>Wykonuje zadana pracę z pomocą nauczyciela</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, czym jest perspektywa, <p>Nie potrafi samodzielnie wykonać pracy, zawsze korzysta z pomocy nauczyciela</p>
RYSUNEK	<ul style="list-style-type: none"> - świadomie i ekspresyjnie posługuje się w rysunku linią, plamą walorową i światłocieniem, <p>-właściwie dobiera narzędzia rysunkowe do zadanego tematu</p> <p>-Kreatywnie, według własnego pomysłu wykonuje pracę plastyczną</p>	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje rysunek jako dziedzinę sztuki, - wymienia narzędzia rysunkowe, - podaje rodzaje rysunku, - rozpoznaje rysunki wśród dzieł innych dziedzin sztuki, <p>- wykonuje samodzielnie pracę na określony temat.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje rysunek jako dziedzinę sztuki, - wymienia narzędzia rysunkowe, <p>- wykonuje rysunek z zastosowaniem wybranych środków wyrazu.</p> <p>- wykonuje w dowolnej technice z niewielką pomocą nauczyciela pracę na określony temat.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje rysunek jako dziedzinę sztuki, - wymienia narzędzia rysunkowe, <p>- wykonuje rysunek z zastosowaniem wybranych środków wyrazu. z pomocą nauczyciela</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia narzędzia rysunkowe, <p>-Nie potrafi samodzielnie wykonać pracy, zawsze korzysta z pomocy nauczyciela</p>
MALARSTWO	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, czym się różni malarstwo realistyczne od abstrakcyjnego, - omawia tematy malarstwa na przykładach reprodukcji obrazów 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje malarstwo jako dziedzinę sztuki, - wymienia główne techniki malarskie, - odróżnia obraz realistyczny od dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje malarstwo jako dziedzinę sztuki, - wymienia główne techniki malarskie, - stosuje różne narzędzia malarskie, <p>- wykonuje w dowolnej</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia główne techniki malarskie, - stosuje różne narzędzia malarskie, <p>Wykonuje zadana pracę z pomocą nauczyciela</p>	<ul style="list-style-type: none"> - stosuje różne narzędzia malarskie, <p>ale nie potrafi samodzielnie wykonać pracy, zawsze korzysta z pomocy nauczyciela</p>

	<p>zamieszczonych w podręczniku,</p> <ul style="list-style-type: none"> • porównuje dzieła reprezentujące różne rodzaje malarstwa pod kątem zastosowanych środków wyrazu plastycznego, - Kreatywnie, według własnego pomysłu wykonuje pracę plastyczną 	<p>abstrakcyjnego</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia wybrany rodzaj malarstwa, • stosuje różne narzędzia malarskie, - wykonuje samodzielnie pracę na określony temat. 	<p>technice Z niewielką pomocą nauczyciela pracę na określony temat.</p>		
GRAFIKA	<ul style="list-style-type: none"> • omawia etapy pracy w technice druku wklęsłego i wypukłego, • podaje rodzaje grafiki ze względu na użytą matrycę, - Kreatywnie, według własnego pomysłu wykonuje pracę plastyczną 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje grafikę jako dziedzinę sztuki, • wymienia narzędzia stosowane w grafice, • podaje środki wyrazu plastycznego stosowane w grafice, • wskazuje dwa podstawowe rodzaje grafiki, • tłumaczy, czym jest matryca, • wyjaśnia różnicę między drukiem wypukłym a wklęsłym, <p>-wykonuje prostą odbitkę w technice druku wypukłego</p> <p>- wykonuje samodzielnie pracę na określony temat.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje grafikę jako dziedzinę sztuki, • wymienia narzędzia stosowane w grafice, • podaje środki wyrazu plastycznego stosowane w grafice, <p>- wykonuje w dowolnej technice Z niewielką pomocą nauczyciela pracę na określony temat.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje grafikę jako dziedzinę sztuki, • wymienia narzędzia stosowane w grafice, <p>-Wykonuje zadana pracę z pomocą nauczyciela</p>	<ul style="list-style-type: none"> • - wymienia narzędzia stosowane w grafice, <p>-Nie potrafi samodzielnie wykonać pracy, zawsze korzysta z pomocy nauczyciela</p>
RZEŻBA	<ul style="list-style-type: none"> • omawia cechy różnych rodzajów rzeźb na podstawie wybranych przykładów, • tłumaczy, czym się 	<ul style="list-style-type: none"> • - charakteryzuje rzeźbę jako dziedzinę sztuki, • wymienia materiały i narzędzia 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje rzeźbę jako dziedzinę sztuki, • wymienia materiały i narzędzia wykorzystywa 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje rzeźbę jako dziedzinę sztuki, • wymienia materiały i narzędzia 	<ul style="list-style-type: none"> • - wymienia materiały i narzędzia <p>-Nie potrafi samodzielnie wykonać pracy, zawsze korzysta</p>

	<p>różni rzeźba od płaskorzeźby,</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje rzeźbę wolno stojącą na wybranym przykładzie z podręcznika, - Kreatywnie, według własnego pomysłu wykonuje pracę plastyczną 	<p>wykorzystywane w rzeźbiarstwie,</p> <ul style="list-style-type: none"> • podaje rodzaje rzeźby, • wylicza przykłady rzeźb znajdujących się w najbliższej okolicy, • wyjaśnia termin <i>relief</i>, <p>- wykonuje samodzielnie pracę na określony temat.</p>	<p>ne w rzeźbiarstwie,</p> <ul style="list-style-type: none"> • podaje rodzaje rzeźby, <p>- wykonuje w dowolnej technice z niewielką pomocą nauczyciela pracę na określony temat.</p>	<p>Wykonuje zadana pracę z pomocą nauczyciela</p>	<p>z pomocy nauczyciela</p>
ARCHITEKTURA	<ul style="list-style-type: none"> • określa formę i funkcję budowli na podstawie wskazanej reprodukcji, • porównuje znaczenie terminów: <i>architektura krajobrazu, mała architektura, architektura wnętrz</i>, • ocenia zaplanowanie przestrzeni w pobliżu swojego miejsca zamieszkania pod względem funkcjonalności i estetyki, - Kreatywnie, według własnego pomysłu wykonuje pracę plastyczną 	<p>-charakteryzuje architekturę jako dziedzinę sztuki,</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia rodzaje architektury ze względu na jej funkcje, • podaje przykłady architektury o różnym przeznaczeniu, występujące w okolicy, • określa funkcje oglądanej budowli, <p>- wykonuje samodzielnie pracę na określony temat.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia rodzaje architektury ze względu na jej funkcje, • podaje przykłady architektury o różnym przeznaczeniu, występujące w okolicy, • określa funkcje oglądanej budowli, <p>- wykonuje w dowolnej technice z niewielką pomocą nauczyciela pracę na określony temat.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady architektury o różnym przeznaczeniu, występujące w okolicy, • określa funkcje oglądanej budowli, <p>-Wykonuje zadana pracę z pomocą nauczyciela</p>	<ul style="list-style-type: none"> • - podaje przykłady architektury o różnym przeznaczeniu, występujące w okolicy, <p>- Nie potrafi samodzielnie wykonać pracy, zawsze korzysta z pomocy nauczyciela</p>
SZTUKA UŻYTKOWA	<ul style="list-style-type: none"> • tłumaczy związek między estetyką a funkcjonalnością przedmiotu, • wyraża własną opinię na temat analizowanego dzieła sztuki użytkowej, • samodzielnie 	<ul style="list-style-type: none"> • tłumaczy, czym jest sztuka użytkowa, • wyjaśnia terminy <i>design</i> i <i>ergonomia</i>, • omawia etapy projektowania, • wymienia przykłady wytworów sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> - tłumaczy, czym jest sztuka użytkowa, • wyjaśnia terminy <i>design</i> i <i>ergonomia</i>, • omawia etapy projektowania, <p>- wykonuje w dowolnej technice z niewielką pomocą nauczyciela</p>	<ul style="list-style-type: none"> - tłumaczy, czym jest sztuka użytkowa, <p>Wykonuje zadana pracę z pomocą nauczyciela</p>	<p>Stara się wykonać projekt z pomocą nauczyciela</p>

	<p>przygotowuje projekt przedmiotu,</p> <ul style="list-style-type: none"> - wykonuje pracę plastyczną według własnego pomysłu, twórczo wykorzystując możliwości wyrazu stwarzane przez różnorodne środki plastyczne. 	<p>użytkowej z codziennego życia,</p> <ul style="list-style-type: none"> -- wykonuje samodzielnie projekt na określony temat 	<p>pracę na określony temat.</p>		
ZRÓB TO SAM	<p>Kreatywnie, według własnego pomysłu wykonuje pracę plastyczną</p>	<ul style="list-style-type: none"> • planuje kolejne etapy swojej pracy, • wykonuje przedmiot użytkowy, korzystając z podanych propozycji, - stosuje w działaniach plastycznych określone techniki i materiały. - wykonuje samodzielnie pracę na określony temat. 	<ul style="list-style-type: none"> • planuje kolejne etapy swojej pracy, • wykonuje przedmiot użytkowy, korzystając z podanych propozycji, - wykonuje w dowolnej technice z niewielką pomocą nauczyciela pracę na określony temat. 	<ul style="list-style-type: none"> • planuje kolejne etapy swojej pracy, stosuje w działaniach plastycznych określone techniki i materiały. 	<ul style="list-style-type: none"> • planuje kolejne etapy swojej pracy, - Nie potrafi samodzielnie wykonać pracy, zawsze korzysta z pomocy nauczyciela

Ocenę niedostateczną śródroczną i roczną otrzymuje uczeń, który nie opanował niezbędnych wiadomości i umiejętności określonych wymaganiami na ocenę dopuszczającą

Wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z matematyki w klasie szóstej wynikające z realizowanego programu nauczania

Tytuł programu: **Matematyka z plusem. Program nauczania matematyki**

w klasach 4–8 w szkole podstawowej

Autor programu: M. Jucewicz, M. Karpiński, J. Lech

1. LICZBY NATURALNE I UŁAMKI

Ocena	Wymagania
dopuszczający	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nazwy działań • algorytm mnożenia i dzielenia ułamków dziesiętnych przez 10,100,1000,.. • kolejność wykonywania działań • algorytm czterech działań pisemnych • pojęcie potęgi • zasadę rozszerzania i skracania ułamków zwykłych • pojęcie ułamka nieskracalnego • pojęcie ułamka jako ilorazu dwóch liczb • pojęcie ułamka jako części całości • algorytm zamiany liczby mieszanej na ułamek niewłaściwy i odwrotnie • algorytm czterech działań na ułamkach zwykłych • zasadę zamiany ułamka zwykłego na ułamek dziesiętny metod rozszerzania lub skracania ułamka • zasadę zamiany ułamka dziesiętnego na ułamek zwykły <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • potrzebę stosowania działań pamięciowych • związek potęgi z iloczynem • potrzebę stosowania działań pisemnych • zasadę skracania i rozszerzania ułamków zwykłych • pojęcie ułamka jako ilorazu dwóch liczb naturalnych • pojęcie ułamka jako części całości • zasadę zamiany ułamka zwykłego na ułamek dziesiętny metodą rozszerzania lub skracania ułamka <p>Uczeń umie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zaznaczyć i odczytywać na osi liczbowej liczbę naturalną • pamięciowo dodawać i odejmować ułamki dziesiętne o jednakowej liczbie cyfr po przecinku, dwucyfrowe liczby naturalne • mnożyć i dzielić w pamięci ułamki dziesiętne w ramach tabliczki mnożenia • obliczyć kwadrat i sześcian liczby naturalnej, ułamka dziesiętnego • pisemnie wykonać każde z czterech działań na ułamkach dziesiętnych

	<ul style="list-style-type: none"> • obliczyć kwadrat i sześcián ułamka dziesiętneǵo • <u>zapisać iloczyny w postaci potęgi</u> • zaznaczyć i odczytać ułamek zwykły i dziesiętny na osi liczbowej • wyciągać całości z ułamków niewłaściwych oraz zamieniać liczby mieszane na ułamki niewłaściwe • dodawać, odejmować, mnożyć i dzielić ułamki zwykłe • podnosić do kwadratu i sześcianu ułamki właściwe • obliczyć ułamek z liczby naturalnej • zamienić ułamek zwykły na ułamek dziesiętny i odwrotnie
dostateczny	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zasadę zamiany ułamka zwykłego na ułamek dziesiętny metodą dzielenia licznika przez mianownik • pojęcie rozwinięcia dziesiętneǵo skończoneǵo i rozwinięcia dziesiętneǵo nieskończoneǵo okresoweǵo <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zasadę zamiany ułamka zwykłego na ułamek dziesiętny metodą dzielenia licznika przez mianownik <p>Uczeń umie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zaznaczyć i odczytywać na osi liczbowej liczbę naturalną i ułamek dziesiętny • pamięciowo dodawać i odejmować ułamki dziesiętne różniące się liczbą cyfr po przecinku, wielocyfrowe liczby naturalne • mnożyć i dzielić w pamięci ułamki dziesiętne wykraczające poza tabliczkę mnożenia • mnożyć i dzielić w pamięci dwucyfrowe i wielocyfrowe (proste przykłady) liczby naturalne • obliczyć kwadrat i sześcián ułamka dziesiętneǵo • tworzyć wyrażenia arytmetyczne na podstawie treści zadań i obliczać wartości tych wyrażeń • pisemnie wykonać każde z czterech działań na ułamkach dziesiętnych • obliczyć kwadrat i sześcián ułamka dziesiętneǵo • <u>zapisać iloczyny w postaci potęgi</u> • zaznaczyć i odczytać ułamek zwykły i dziesiętny na osi liczbowej • dodawać, odejmować, mnożyć i dzielić ułamki zwykłe • podnosić do kwadratu i sześcianu ułamki właściwe • obliczyć ułamek z ułamka lub liczby mieszanej • rozwiązać zadanie tekstowe z zastosowaniem działań na ułamkach zwykłych • zamienić ułamek zwykły na ułamek dziesiętny i odwrotnie • porównać ułamek zwykły z ułamkiem dziesiętnym • porządkować ułamki • obliczyć wartość wyrażenia arytmetycznego zawierająceǵo cztery działania na liczbach wymiernych dodatnich • podać rozwinięcie dziesiętne ułamka zwykłego • zapisać w skróconej postaci rozwinięcie dziesiętne ułamka zwykłego • określić kolejną cyfrę rozwinięcia dziesiętneǵo na podstawie jego skróconego zapisu
dobry	<p>Uczeń umie</p> <ul style="list-style-type: none"> • zaznaczyć i odczytać na osi liczbowej ułamek dziesiętny • pamięciowo dodawać i odejmować ułamki dziesiętne różniące się liczbą cyfr po przecinku i wielocyfrowe liczby naturalne • mnożyć i dzielić w pamięci ułamki dziesiętne wykraczające poza tabliczkę mnożenia • mnożyć i dzielić w pamięci dwucyfrowe i wielocyfrowe (proste przykłady) liczby naturalne • obliczyć wartość wyrażenia arytmetycznego zawierająceǵo działania na liczbach naturalnych i ułamkach dziesiętnych • szacować wartości wyrażeń arytmetycznych • tworzyć wyrażenia arytmetyczne na podstawie treści zadań i obliczać wartości tych wyrażeń • rozwiązać zadanie tekstowe z zastosowaniem działań na liczbach naturalnych i ułamkach dziesiętnych

	<ul style="list-style-type: none"> • rozwiązać zadanie tekstowe z zastosowaniem działań na liczbach naturalnych i ułamkach dziesiętnych • zapisać liczbę w postaci potęgi liczby 10 • obliczyć wartość wyrażenia arytmetycznego zawierającego potęgę • rozwiązać zadanie tekstowe związane z potęgami • zaznaczyć i odczytać ułamek na osi liczbowej • podnosić do kwadratu i sześciastu liczby mieszane • obliczyć ułamek z ułamka lub liczby mieszanej • obliczyć wartość wyrażenia arytmetycznego zawierającego 4 działania oraz potęgowanie ułamków zwykłych • rozwiązać zadanie tekstowe z zastosowaniem działań na ułamkach zwykłych • porównać ułamek zwykły z ułamkiem dziesiętnym • porządkować ułamki • zaznaczyć i odczytać ułamki zwykłe i dziesiętne na osi liczbowej • obliczyć wartość wyrażenia arytmetycznego zawierającego 4 działania na liczbach wymiernych dodatnich • rozwiązać zadanie tekstowe związane z działaniami na ułamkach zwykłych i dziesiętnych • podać rozwinięcie dziesiętne ułamka zwykłego • zapisać w skróconej postaci rozwinięcie dziesiętne ułamka zwykłego • określić kolejną cyfrę rozwinięcia dziesiętnego na podstawie jego skróconego zapisu • porównać rozwinięcia dziesiętne liczb zapisanych w skróconej postaci • porównać liczby wymierne dodatnie • porządkować liczby wymierne dodatnie • obliczyć wartość ułamka piętrowego • obliczyć wartość wyrażenia arytmetycznego zawierającego działania na liczbach wymiernych dodatnich
bardzo dobry	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • warunek konieczny zamiany ułamka zwykłego na ułamek dziesiętny skończony <p>Uczeń umie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podnosić do kwadratu i sześciastu liczby mieszane • tworzyć wyrażenia arytmetyczne na podstawie treści zadań i obliczać wartości tych wyrażeń • obliczyć wartość wyrażenia arytmetycznego zawierającego działania na liczbach naturalnych i ułamkach dziesiętnych • rozwiązać zadanie tekstowe z zastosowaniem działań na liczbach naturalnych i ułamkach dziesiętnych • rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe z zastosowaniem działań na liczbach naturalnych i ułamkach dziesiętnych • określić ostatnią cyfrę potęgi • rozwiązać zadanie tekstowe związane z potęgami • porównać rozwinięcia dziesiętne liczb zapisanych w skróconej postaci • porównać liczby wymierne dodatnie • porządkować liczby wymierne dodatni • obliczyć wartość ułamka piętrowego • rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe z zastosowaniem działań na ułamkach zwykłych • obliczyć wartość wyrażenia arytmetycznego zawierającego działania na liczbach wymiernych dodatnich • rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe związane z działaniami na ułamkach zwykłych i dziesiętnych • określić rodzaj rozwinięcia dziesiętnego ułamka • rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe związane z rozwinięciami dziesiętnymi ułamków zwykłych
celujący	<p>Uczeń umie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tworzyć wyrażenia arytmetyczne na podstawie treści zadań i obliczać wartości tych wyrażeń • obliczyć wartość wyrażenia arytmetycznego zawierającego działania na liczbach naturalnych i ułamkach dziesiętnych

	<ul style="list-style-type: none"> • rozwiązać zadanie tekstowe z zastosowaniem działań na liczbach naturalnych i ułamkach dziesiętnych • rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe z zastosowaniem działań na liczbach naturalnych i ułamkach dziesiętnych • określić ostatnią cyfrę potęgi • rozwiązać zadanie tekstowe związane z potęgami • rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe z zastosowaniem działań na ułamkach zwykłych • obliczyć wartość wyrażenia arytmetycznego zawierającego działania na liczbach wymiernych dodatnich • rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe związane z działaniami na ułamkach zwykłych i dziesiętnych • określić rodzaj rozwinięcia dziesiętnego ułamka • rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe związane z rozwinięciami dziesiętnymi ułamków zwykłych
--	--

2. FIGURY NA PŁASZCZYŹNIE

Ocena	Wymagania
dopuszczający	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcia: prosta, półprosta, odcinek, koło i okrąg • wzajemne położenie prostych i odcinków • elementy koła i okręgu • zależność między długością promienia i średnicy • rodzaje trójkątów • nazwy boków w trójkącie równoramiennym • nazwy boków w trójkącie prostokątnym • nazwy czworokątów • własności czworokątów • definicję przekątnej, obwodu wielokąta • zależność między liczbą boków, wierzchołków i kątów w wielokącie • pojęcie kąta • pojęcie wierzchołka i ramion kąta • podział kątów ze względu na miarę: prosty, ostry, rozwarty • podział kątów ze względu na położenie: przyległe, wierzchołkowe • zapis symboliczny kąta i jego miary • sumę miar kątów wewnętrznych trójkąta • sumę miar kątów wewnętrznych czworokąta <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • różnicę między kołem i okręgiem, prostą i odcinkiem, prostą i półprostą • konieczność stosowania odpowiednich przyrządów do rysowania figur geometrycznych • pochodzenie nazw poszczególnych rodzajów trójkątów • związki miarowe poszczególnych rodzajów kątów <p>Uczeń umie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • narysować za pomocą ekierki i linijki proste i odcinki prostopadłe oraz proste i odcinki równoległe • wskazać poszczególne elementy w okręgu i w kole • kreślić koło i okrąg o danym promieniu lub średnicy • narysować poszczególne rodzaje trójkątów • narysować trójkąt w skali

	<ul style="list-style-type: none"> • obliczyć obwód trójkąta i czworokąta • wskazać na rysunku wielokąt o określonych cechach • narysować czworokąt, mając informacje o bokach • zmierzyć kąt • narysować kąt o określonej mierze • rozróżniać i nazywać poszczególne rodzaje kątów • obliczyć brakujące miary kątów trójkąta
dostateczny	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • definicje odcinków prostopadłych i odcinków równoległych • elementy koła i okręgu • rodzaje trójkątów • zależność między bokami w trójkącie równoramiennym • własności czworokątów • podział kątów ze względu na miarę: pełny, półpełny • miary kątów w trójkącie równobocznym • zależność między kątami w trójkącie równoramiennym • zależność między kątami w trapezie, równoległoboku <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • związki miarowe poszczególnych rodzajów kątów <p>Uczeń umie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • narysować za pomocą ekierki i linijki proste równoległe o danej odległości od siebie • rozwiązać zadania tekstowe związane z kołem, okręgiem i innymi figurami • narysować trójkąt w skali • obliczyć obwód czworokąta • wskazać na rysunku wielokąt o określonych cechach • obliczyć długość boku trójkąta równobocznego, znając jego obwód • obliczyć długość boku trójkąta, znając długość obwodu i długości dwóch pozostałych boków • sklasyfikować czworokąty • narysować czworokąt, mając informacje o <ul style="list-style-type: none"> – bokach – przekątnych • rozwiązać zadanie tekstowe związane z obwodem czworokąta • narysować kąt o określonej mierze • rozróżniać i nazywać poszczególne rodzaje kątów • obliczyć brakujące miary kątów przyległych, wierzchołkowych • obliczyć brakujące miary kątów trójkąta • obliczyć brakujące miary kątów czworokątów
dobry	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wzajemne położenie <ul style="list-style-type: none"> – prostej i okręgu – okręgów • podział kątów ze względu na miarę: wypukły, wklęsły • podział kątów ze względu na położenie: odpowiadające, naprzemianległe <p>Uczeń umie:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • rozwiązać zadania tekstowe związane z kołem, okręgiem i innymi figurami • sklasyfikować czworokąty • narysować czworokąt, mając informacje o: <ul style="list-style-type: none"> – bokach – przekątnych • rozwiązać zadanie tekstowe związane z obwodem czworokąta • rozróżniać i nazywać poszczególne rodzaje kątów • obliczyć brakujące miary kątów odpowiadających, naprzemianległych • obliczyć brakujące miary kątów czworokątów • obliczyć brakujące miary kątów trójkąta lub czworokąta na rysunku z wykorzystaniem miar kątów przyległych, wierzchołkowych, naprzemianległych, odpowiadających oraz własności trójkątów lub czworokątów • rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe związane z obwodem trójkąta, czworokąta lub innego wielokąta
bardzo dobry	<p>Uczeń umie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozwiązać nietypowe zadania tekstowe związane z kołem, okręgiem i innymi figurami • rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe związane z obwodem trójkąta, czworokąta lub innego wielokąta • rozwiązać zadanie związane z zegarem • określić miarę kąta przyległego, wierzchołkowego, odpowiadającego, naprzemianległego na podstawie rysunku lub treści zadania • obliczyć brakujące miary kątów trójkąta z wykorzystaniem miar kątów przyległych, wierzchołkowych, naprzemianległych, odpowiadających oraz sumy miar kątów wewnętrznych trójkąta • obliczyć brakujące miary kątów czworokąta na rysunku z wykorzystaniem miar kątów przyległych, wierzchołkowych, naprzemianległych, odpowiadających oraz własności czworokątów • rozwiązać zadanie tekstowe związane z miarami kątów w trójkątach i czworokątach
celujący	<p>Uczeń umie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozwiązać nietypowe zadania tekstowe związane z kołem, okręgiem i innymi figurami • rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe związane z obwodem trójkąta, czworokąta lub innego wielokąta • rozwiązać zadanie związane z zegarem • określić miarę kąta przyległego, wierzchołkowego, odpowiadającego, naprzemianległego na podstawie rysunku lub treści zadania • obliczyć brakujące miary kątów trójkąta z wykorzystaniem miar kątów przyległych, wierzchołkowych, naprzemianległych, odpowiadających oraz sumy miar kątów wewnętrznych trójkąta • obliczyć brakujące miary kątów czworokąta na rysunku z wykorzystaniem miar kątów przyległych, wierzchołkowych, naprzemianległych, odpowiadających oraz własności czworokątów • rozwiązać zadanie tekstowe związane z miarami kątów w trójkątach i czworokątach

3. LICZBY NA CO DZIEŃ

Ocena	Wymagania
dopuszczający	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • jednostki czasu • jednostki długości • jednostki masy • pojęcie skali i planu • funkcje podstawowych klawiszy <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • potrzebę stosowania różnorodnych jednostek długości i masy • potrzebę stosowania odpowiedniej skali na mapach i planach

	<ul style="list-style-type: none"> • korzyści płynące z umiejętności stosowania kalkulatora do obliczeń • znaczenie podstawowych symboli występujących w instrukcjach i opisach: <ul style="list-style-type: none"> – diagramów – schematów – innych rysunków <p>Uczeń umie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • obliczyć upływ czasu między wydarzeniami • porządkować wydarzenia w kolejności chronologicznej • zamienić jednostki czasu • wykonać obliczenia dotyczące długości • wykonać obliczenia dotyczące masy • zamienić jednostki długości i masy • obliczyć skalę • obliczyć długości odcinków w skali lub w rzeczywistości • wykonać obliczenia za pomocą kalkulatora • odczytać dane z: <ul style="list-style-type: none"> – tabeli – diagramu • odpowiedzieć na pytanie dotyczące znalezionych danych • odczytać dane z wykresu • odpowiedzieć na pytanie dotyczące znalezionych danych
dostateczny	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zasady dotyczące lat przestępnych • zasady zaokrąglania liczb • symbol przybliżenia <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • konieczność wprowadzenia lat przestępnych • potrzebę zaokrąglania liczb • zasadę sporządzania wykresów <p>Uczeń umie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podać przykładowe lata przestępne • zamienić jednostki czasu • wyrażać w różnych jednostkach ten sam upływ czasu • rozwiązać zadanie tekstowe związane z kalendarzem i czasem • wykonać obliczenia dotyczące długości • wykonać obliczenia dotyczące masy • zamienić jednostki długości i masy • wyrażać w różnych jednostkach te same masy • wyrażać w różnych jednostkach te same długości • porządkować wielkości podane w różnych jednostkach • rozwiązać zadanie tekstowe związane z jednostkami długości i masy • obliczyć skalę • obliczyć długości odcinków w skali lub w rzeczywistości • rozwiązać zadanie tekstowe związane ze skalą

	<ul style="list-style-type: none"> • zaokrąglić liczbę do danego rzędu • sprawdzić, czy kalkulator zachowuje kolejność działań • wykonać obliczenia za pomocą kalkulatora • wykorzystać kalkulator <i>do</i> rozwiązania zadanie tekstowego • rozwiązać zadanie, odczytując dane z tabeli i korzystając z kalkulatora • odpowiedzieć na pytanie dotyczące znalezionych danych • zinterpretować odczytane dane • odczytać dane z wykresu • odpowiedzieć na pytanie dotyczące znalezionych danych • zinterpretować odczytane dane • przedstawić dane w postaci wykresu • porównać informacje odczytane z dwóch wykresów
dobry	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • funkcje klawiszy pamięci kalkulatora <p>Uczeń umie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zamienić jednostki czasu • wyrażać w różnych jednostkach ten sam upływ czasu • rozwiązać zadanie tekstowe związane z kalendarzem i czasem • wyrażać w różnych jednostkach te same masy • wyrażać w różnych jednostkach te same długości • porządkować wielkości podane w różnych jednostkach • rozwiązać zadanie tekstowe związane z jednostkami długości i masy • rozwiązać zadanie tekstowe związane ze skalą • zaokrąglić liczbę do danego rzędu • zaokrąglić liczbę zaznaczoną na osi liczbowej • wskazać liczby o podanym zaokrągleniu • zaokrąglić liczbę po zamianie jednostek • wykonać obliczenia za pomocą kalkulatora • wykorzystać kalkulator <i>do</i> rozwiązania zadanie tekstowego • rozwiązać zadanie, odczytując dane z tabeli i korzystając z kalkulatora • odpowiedzieć na pytanie dotyczące znalezionych danych • zinterpretować odczytane dane • odpowiedzieć na pytanie dotyczące znalezionych danych • zinterpretować odczytane dane • przedstawić dane w postaci wykresu • porównać informacje odczytane z dwóch wykresów
bardzo dobry	<p>Uczeń umie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe związane z kalendarzem i czasem • rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe związane z jednostkami długości i masy • rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe związane ze skalą • określić, ile jest liczb o podanym zaokrągleniu spełniających dane warunki • rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe związane z przybliżeniami • wykonać wielodziałaniowe obliczenia za pomocą kalkulatora • wykorzystać kalkulator <i>do</i> rozwiązania zadanie tekstowego

	<ul style="list-style-type: none"> • odpowiedzieć na pytanie dotyczące znalezionych danych • rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe, w którym potrzebne informacje należy odczytać z tabeli lub schematu • porównać informacje odczytane z dwóch wykresów • odpowiedzieć na pytanie dotyczące znalezionych danych • dopasować wykres do opisu sytuacji • przedstawić dane w postaci wykresu
celujący	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcie przybliżenia z niedomiarem oraz przybliżenia z nadmiarem <p>Uczeń umie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe związane z kalendarzem i czasem • rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe związane z jednostkami długości i masy • rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe związane ze skalą • określić, ile jest liczb o podanym zaokrągleniu spełniających dane warunki • rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe związane z przybliżeniami • wykonać wielodziałaniowe obliczenia za pomocą kalkulatora • wykorzystać kalkulator <i>do</i> rozwiązania zadanie tekstowego • odpowiedzieć na pytanie dotyczące znalezionych danych • rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe, w którym potrzebne informacje należy odczytać z tabeli lub schematu • porównać informacje odczytane z dwóch wykresów • odpowiedzieć na pytanie dotyczące znalezionych danych • dopasować wykres do opisu sytuacji

4. PRĘDKOŚĆ, DROGA, CZAS

Ocena	Wymagania
dopuszczający	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • jednostki prędkości <p>Uczeń umie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • na podstawie podanej prędkości wyznaczać długość drogi przebytej w jednostce czasu • obliczyć drogę, znając stałą prędkość i czas • porównać prędkości dwóch ciał, które przebyły jednakowe drogi w różnych czasach • obliczyć prędkość w ruchu jednostajnym, znając drogę i czas
dostateczny	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • jednostki prędkości • algorytm zamiany jednostek prędkości <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • potrzebę stosowania różnych jednostek prędkości <p>Uczeń umie</p> <ul style="list-style-type: none"> • obliczyć drogę, znając stałą prędkość i czas • rozwiązać zadanie tekstowe związane z obliczaniem drogi • obliczyć prędkość w ruchu jednostajnym, znając drogę i czas • zamieniać jednostki prędkości • porównać prędkości wyrażane w różnych jednostkach • rozwiązać zadanie tekstowe związane z obliczaniem prędkości • obliczyć czas w ruchu jednostajnym, znając drogę i prędkość • rozwiązać zadanie tekstowe typu prędkość – droga – czas
dobry	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • algorytm zamiany jednostek prędkości <p>Uczeń umie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • obliczyć drogę, znając stałą prędkość i czas • rozwiązać zadanie tekstowe związane z obliczaniem drogi • zamieniać jednostki prędkości • porównać prędkości wyrażane w różnych jednostkach • rozwiązać zadanie tekstowe związane z obliczaniem prędkości • obliczyć czas w ruchu jednostajnym, znając drogę i prędkość • rozwiązać zadanie tekstowe związane z obliczaniem czasu • rozwiązać zadanie tekstowe typu prędkość – droga – czas • rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe związane z obliczaniem prędkości
bardzo dobry	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • algorytm zamiany jednostek prędkości <p>Uczeń umie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe związane z obliczaniem drogi w ruchu jednostajnym • rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe związane z obliczaniem prędkości • rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe związane z obliczaniem czasu • rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe typu prędkość – droga – czas
celujący	<p>Uczeń umie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe związane z obliczaniem drogi w ruchu jednostajnym • rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe związane z obliczaniem prędkości

- rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe związane z obliczaniem czasu
- rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe typu prędkość – droga – czas

5. POLA WIELOKĄTÓW

Ocena	Wymagania
dopuszczający	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • jednostki miary pola • wzory na obliczanie pola prostokąta i kwadratu • wzory na obliczanie pola równoległoboku i rombu • wzór na obliczanie pola trójkąta • wzór na obliczanie pola trapezu <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcie miary pola jako liczby kwadratów jednostkowych • zależność doboru wzoru na obliczanie pola rombu od danych <p>Uczeń umie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • obliczyć pole prostokąta i kwadratu • obliczyć bok prostokąta, znając jego pole i długość drugiego boku • obliczyć pole równoległoboku o danej wysokości i podstawie • obliczyć pole rombu o danych przekątnych • obliczyć pole narysowanego równoległoboku • obliczyć pole trójkąta o danej wysokości i podstawie • obliczyć pole narysowanego trójkąta • obliczyć pole trapezu, mając dane długości podstaw i wysokość • obliczyć pole narysowanego trapezu
dostateczny	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zasadę zamiany jednostek pola • wyprowadzenie wzoru na obliczanie pola równoległoboku • wyprowadzenie wzoru na obliczanie pola trójkąta • wyprowadzenie wzoru na obliczanie pola trapezu <p>Uczeń umie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • obliczyć pole kwadratu o danym obwodzie i odwrotnie • obliczyć bok prostokąta, znając jego pole i długość drugiego boku • narysować prostokąt o danym polu • rozwiązać zadanie tekstowe związane z polem prostokąta • zamienić jednostki pola • obliczyć pole narysowanego równoległoboku • narysować równoległobok o danym polu • obliczyć długość podstawy równoległoboku, znając jego pole i wysokość opuszczoną na tę podstawę • obliczyć wysokość równoległoboku, znając jego pole i długość podstawy, na którą opuszczona jest ta wysokość • rozwiązać zadanie tekstowe związane z polem równoległoboku i rombu • obliczyć pole narysowanego trójkąta • rozwiązać zadanie tekstowe związane z polem trójkąta • obliczyć pole narysowanego trapezu • rozwiązać zadanie tekstowe związane z polem trapezu

dobry	<p>Uczeń umie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • obliczyć pole kwadratu o danym obwodzie i odwrotnie • rozwiązać zadanie tekstowe związane z polem prostokąta • zamienić jednostki pola • obliczyć długość podstawy równoległoboku, znając jego pole i wysokość opuszczoną na tę podstawę • obliczyć wysokość równoległoboku, znając jego pole i długość podstawy, na którą opuszczona jest ta wysokość • rozwiązać zadanie tekstowe związane z polem równoległoboku i rombu • obliczyć pole narysowanego trójkąta • obliczyć wysokości trójkąta, znając długość podstawy, na którą opuszczona jest ta wysokość i pole trójkąta • rozwiązać zadanie tekstowe związane z polem trójkąta • obliczyć pole narysowanego trapezu • rozwiązać zadanie tekstowe związane z polem trapezu • obliczyć pole figury jako sumę lub różnicę pól prostokątów • narysować równoległobok o polu równym polu danego czworokąta • obliczyć długość przekątnej rombu, znając jego pole i długość drugiej przekątnej • podzielić trójkąt na części o równych polach • obliczyć pole figury jako sumę lub różnicę pól trójkątów i czworokątów • obliczyć pole figury jako sumę lub różnicę pól znanych wielokątów
bardzo dobry	<p>Uczeń umie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zamienić jednostki pola • obliczyć pole figury jako sumę lub różnicę pól prostokątów • rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe związane z polem prostokąta • narysować równoległobok o polu równym polu danego czworokąta • rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe związane z polem równoległoboku i rombu • podzielić trójkąt na części o równych polach • obliczyć pole figury jako sumę lub różnicę pól trójkątów i czworokątów • rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe związane z polem trójkąta • podzielić trapez na części o równych polach • rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe związane z polem trapezu • obliczyć pole figury jako sumę lub różnicę pól znanych wielokątów
celujący	<p>Uczeń umie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe związane z polem prostokąta • rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe związane z polem równoległoboku i rombu • obliczyć pole figury jako sumę lub różnicę pól trójkątów i czworokątów • rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe związane z polem trójkąta • podzielić trapez na części o równych polach • rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe związane z polem trapezu • obliczyć pole figury jako sumę lub różnicę pól znanych wielokątów

6. PROCENTY

Ocena	Wymagania
dopuszczający	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcie procentu • algorytm zamiany ułamków na procenty

	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcie diagramu <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • korzyści płynące z umiejętności stosowania kalkulatora do obliczeń <ul style="list-style-type: none"> • pojęcie procentu liczby jako jej części • potrzebę stosowania procentów w życiu codziennym <p>Uczeń umie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • określić w procentach, jaką część figury zacieniowano • zamienić procent na ułamek • opisywać w procentach części skończonych zbiorów • zamienić ułamek na procent • opisywać w procentach części skończonych zbiorów • zamienić ułamek na procent • odczytać dane z diagramu • odpowiedzieć na pytanie dotyczące znalezionych danych • przedstawić dane w postaci diagramu słupkowego • obliczyć procent liczby naturalnej
dostateczny	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • algorytm zamiany ułamków na procenty • zasady zaokrąglania liczb • algorytm obliczania ułamka liczby <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • równoważność wyrażania części liczby ułamkiem lub procentem • potrzebę stosowania różnych diagramów <p>Uczeń umie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • określić w procentach, jaką część figury zacieniowano • zamienić procent na ułamek • wyrazić informacje podane za pomocą procentów w ułamkach i odwrotnie • porównać dwie liczby, z których jedna jest zapisana w postaci procentu • rozwiązać zadanie tekstowe związane z procentami • opisywać w procentach części skończonych zbiorów • zamienić ułamek na procent • określić, jakim procentem jednej liczby jest druga • rozwiązać zadanie tekstowe związane z określeniem, jakim procentem jednej liczby jest druga • zaokrąglić ułamek dziesiętny i wyrazić go w procentach • opisywać w procentach części skończonych zbiorów • zamienić ułamek na procent • określić, jakim procentem jednej liczby jest druga • rozwiązać zadanie tekstowe związane z określeniem, jakim procentem jednej liczby jest druga • odczytać dane z diagramu • odpowiedzieć na pytanie dotyczące znalezionych danych • przedstawić dane w postaci diagramu słupkowego • obliczyć procent liczby naturalnej • wykorzystać dane z diagramów do obliczania procentu liczby • rozwiązać zadanie tekstowe związane z obliczaniem procentu danej liczby

	<ul style="list-style-type: none"> • obliczyć liczbę na podstawie danego jej procentu • obliczyć liczbę większą o dany procent • obliczyć liczbę mniejszą o dany procent • rozwiązać zadanie tekstowe związane z podwyżkami i obniżkami o dany procent
dobry	<p>Uczeń umie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zamienić procent na ułamek • wyrazić informacje podane za pomocą procentów w ułamkach i odwrotnie • porównać dwie liczby, z których jedna jest zapisana w postaci procentu • rozwiązać zadanie tekstowe związane z procentami • opisywać w procentach części skończonych zbiorów • zamienić ułamek na procent • określić, jakim procentem jednej liczby jest druga • rozwiązać zadanie tekstowe związane z określeniem, jakim procentem jednej liczby jest druga • opisywać w procentach części skończonych zbiorów • zamienić ułamek na procent • określić, jakim procentem jednej liczby jest druga • rozwiązać zadanie tekstowe związane z określeniem, jakim procentem jednej liczby jest druga • odczytać dane z diagramu • odpowiedzieć na pytanie dotyczące znalezionych danych • przedstawić dane w postaci diagramu słupkowego • wykorzystać dane z diagramów do obliczania procentu liczby • rozwiązać zadanie tekstowe związane z obliczaniem procentu danej liczby • obliczyć liczbę na podstawie danego jej procentu • rozwiązać zadanie tekstowe związane z obliczaniem liczby na podstawie danego jej procentu • rozwiązać zadanie tekstowe związane z podwyżkami i obniżkami o dany procent
bardzo dobry	<p>Uczeń umie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe związane z ułamkami i procentami • rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe związane z określeniem, jakim procentem jednej liczby jest druga • porównać dane z dwóch diagramów i odpowiedzieć na pytania dotyczące znalezionych danych • rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe związane z obliczaniem procentu danej liczby • rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe związane z obliczaniem liczby na podstawie danego jej procentu • rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe związane z podwyżkami i obniżkami o dany procent
celujący	<p>Uczeń umie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe związane z ułamkami i procentami • rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe związane z określeniem, jakim procentem jednej liczby jest druga • porównać dane z dwóch diagramów i odpowiedzieć na pytania dotyczące znalezionych danych • rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe związane z obliczaniem procentu danej liczby • rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe związane z obliczaniem liczby na podstawie danego jej procentu • rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe związane z podwyżkami i obniżkami o dany procent

7. LICZBY DODATNIE I LICZBY UJEMNE

Ocena	Wymagania
dopuszczający	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcie liczby ujemnej

	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcie liczb przeciwnych • zasadę dodawania liczb o jednakowych znakach • zasadę dodawania liczb o różnych znakach • zasadę ustalania znaku iloczynu i ilorazu <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozszerzenie osi liczbowej na liczby ujemne • zasadę dodawania liczb o jednakowych znakach • zasadę dodawania liczb o różnych znakach <p>Uczeń umie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zaznaczyć i odczytać liczbę ujemną na osi liczbowej • wymienić kilka liczb większych lub mniejszych od danej • porównać liczby wymierne • zaznaczyć liczby przeciwne na osi liczbowej • obliczyć sumę i różnicę liczb całkowitych • powiększyć lub pomniejszyć liczbę całkowitą o daną liczbę • obliczyć iloczyn i iloraz liczb całkowitych
dostateczny	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcie wartości bezwzględnej • zasadę zastępowania odejmowania dodawaniem liczby przeciwnej <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zasadę zastępowania odejmowania dodawaniem liczby przeciwnej <p>Uczeń umie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zaznaczyć i odczytać liczbę ujemną na osi liczbowej • wymienić kilka liczb większych lub mniejszych od danej • porównać liczby wymierne • porządkować liczby wymierne • obliczyć wartość bezwzględną liczby • obliczyć sumę i różnicę liczb całkowitych • korzystać z przemienności i łączności dodawania • powiększyć lub pomniejszyć liczbę całkowitą o daną liczbę • uzupełnić brakujące składniki, odjemną lub odjemnik w działaniu • obliczyć kwadrat i sześcian liczb całkowitych • ustalić znak iloczynu i ilorazu kilku liczb wymiernych • obliczyć wartość wyrażenia arytmetycznego zawierającego 4 działania na liczbach całkowitych • określić znak potęgi liczby wymiernej
dobry	<p>Uczeń umie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • porządkować liczby wymierne • podać, ile liczb spełnia podany warunek • obliczyć wartość bezwzględną liczby • obliczyć sumę wieloskładnikową • uzupełnić brakujące składniki, odjemną lub odjemnik w działaniu • obliczyć kwadrat i sześcian liczb całkowitych • obliczyć wartość wyrażenia arytmetycznego zawierającego 4 działania na liczbach całkowitych • porównać sumy i różnice liczb całkowitych

	<ul style="list-style-type: none"> • obliczyć sumę i różnicę liczb wymiernych • rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe związane z dodawaniem i odejmowaniem liczb wymiernych • określić znak potęgi liczby wymiernej
bardzo dobry	<p>Uczeń umie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozwiązać nietypowe zadanie związane z liczbami dodatnimi i ujemnymi • porównać sumy i różnice liczb całkowitych • rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe związane z dodawaniem i odejmowaniem liczb wymiernych • obliczyć wartość wyrażenia arytmetycznego zawierającego 4 działania na liczbach całkowitych • rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe związane z mnożeniem i dzieleniem liczb całkowitych
celujący	<p>Uczeń umie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozwiązać nietypowe zadanie związane z liczbami dodatnimi i ujemnymi • rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe związane z dodawaniem i odejmowaniem liczb wymiernych • obliczyć wartość wyrażenia arytmetycznego zawierającego 4 działania na liczbach całkowitych • rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe związane z mnożeniem i dzieleniem liczb całkowitych

8. WYRAŻENIA ALGEBRAICZNE I RÓWNANIA

Ocena	Wymagania
dopuszczający	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zasady tworzenia wyrażeń algebraicznych • pojęcia: suma, różnica, iloczyn, iloraz, kwadrat nieznanymi wielkościami liczbowymi • pojęcie wartości liczbowej wyrażenia algebraicznego • pojęcie równania • pojęcie rozwiązania równania • pojęcie liczby spełniającej równanie <p>Uczeń umie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapisać w postaci wyrażenia algebraicznego informacje osadzone w kontekście praktycznym z zadaną niewiadomą • obliczyć wartość liczbową wyrażenia bez jego przekształcenia • zapisać w postaci równania informacje osadzone w kontekście praktycznym z zadaną niewiadomą • zapisać zadanie w postaci równania • odgadnąć rozwiązanie równania • podać rozwiązanie prostego równania • sprawdzić, czy liczba spełnia równanie • rozwiązać proste równanie przez dopełnienie lub wykonanie działania odwrotnego • sprawdzić poprawność rozwiązania równania • sprawdzić poprawność rozwiązania zadania
dostateczny	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zasady tworzenia wyrażeń algebraicznych • pojęcia: suma, różnica, iloczyn, iloraz, kwadrat nieznanymi wielkościami liczbowymi • zasady krótszego zapisu wyrażeń algebraicznych będących sumą lub różnicą jednomianów • zasady krótszego zapisu wyrażeń algebraicznych będących iloczynem lub ilorzem jednomianu i liczby wymiernej <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • potrzebę tworzenia wyrażeń algebraicznych <p>Uczeń umie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • stosować oznaczenia literowe nieznanymi wielkościami liczbowymi • zapisać w postaci wyrażenia algebraicznego informacje osadzone w kontekście praktycznym z zadaną niewiadomą

	<ul style="list-style-type: none"> • zbudować wyrażenie algebraiczne na podstawie opisu lub rysunku • obliczyć wartość liczbową wyrażenia bez jego przekształcenia • zapisać krócej wyrażenia algebraiczne będące sumą lub różnicą jednomianów • zapisać krócej wyrażenia algebraiczne będące iloczynem lub ilorazem jednomianu i liczby wymiernej • obliczyć wartość liczbową wyrażenia po jego przekształceniu • zapisać w postaci równania informacje osadzone w kontekście praktycznym z zadaną niewiadomą • zapisać zadanie w postaci równania • odgadnąć rozwiązanie równania • podać rozwiązanie prostego równania • sprawdzić, czy liczba spełnia równanie • rozwiązać proste równanie przez dopełnienie lub wykonanie działania odwrotnego • sprawdzić poprawność rozwiązania równania • doprowadzić równanie do prostszej postaci • zapisać zadanie tekstowe za pomocą równania i rozwiązać je • wyrazić treść zadania za pomocą równania • sprawdzić poprawność rozwiązania zadania • rozwiązać zadanie tekstowe za pomocą równania
<p>dobry</p>	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • metodę równań równoważnych <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • metodę równań równoważnych <p>Uczeń umie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • stosować oznaczenia literowe nieznanymi wielkośćmi liczbowymi • zapisać w postaci wyrażenia algebraicznego informacje osadzone w kontekście praktycznym z zadaną niewiadomą • zbudować wyrażenie algebraiczne na podstawie opisu lub rysunku • obliczyć wartość liczbową wyrażenia bez jego przekształcenia • rozwiązać zadanie tekstowe związane z obliczaniem wartości wyrażeń • zapisać krócej wyrażenia algebraiczne będące sumą lub różnicą jednomianów • zapisać krócej wyrażenia algebraiczne będące iloczynem lub ilorazem jednomianu i liczby wymiernej • obliczyć wartość liczbową wyrażenia po jego przekształceniu • rozwiązać zadanie tekstowe związane z prostymi przekształczeniami algebraicznymi • zapisać w postaci równania informacje osadzone w kontekście praktycznym z zadaną niewiadomą • zapisać zadanie w postaci równania • podać rozwiązanie prostego równania • doprowadzić równanie do prostszej postaci • rozwiązać równanie z przekształcaniem wyrażeń • zapisać zadanie tekstowe za pomocą równania i rozwiązać je • wyrazić treść zadania za pomocą równania • rozwiązać zadanie tekstowe za pomocą równania • podać przykład wyrażenia algebraicznego przyjmującego określoną wartość dla danych wartości występujących w nim niewiadomych • przyporządkować równanie do podanego zdania • uzupełnić równanie tak, aby spełniała je podana liczba

bardzo dobry	<p>Uczeń umie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozwiązać równanie z przekształcaniem wyrażeń • zbudować wyrażenie algebraiczne • rozwiązać zadanie tekstowe związane z budowaniem wyrażeń algebraicznych • rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe związane z obliczaniem wartości wyrażeń algebraicznych • podać przykład wyrażenia algebraicznego przyjmującego określoną wartość dla danych wartości występujących w nim niewiadomych • rozwiązać zadanie tekstowe związane z prostymi przekształceniami algebraicznymi • zapisać zadanie w postaci równania • przyporządkować równanie do podanego zdania • wskazać równanie, które nie ma rozwiązania • zapisać zadanie tekstowe za pomocą równania i odgadnąć jego rozwiązanie • zapisać zadanie tekstowe za pomocą równania i rozwiązać to równanie • rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe za pomocą równania
celujący	<p>Uczeń umie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozwiązać zadanie tekstowe związane z budowaniem wyrażeń algebraicznych • podać przykład wyrażenia algebraicznego przyjmującego określoną wartość dla danych wartości występujących w nim niewiadomych • rozwiązać zadanie tekstowe związane z prostymi przekształceniami algebraicznymi • zapisać zadanie w postaci równania • zapisać zadanie tekstowe za pomocą równania i odgadnąć jego rozwiązanie • zapisać zadanie tekstowe za pomocą równania i rozwiązać to równanie • rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe za pomocą równania

9. FIGURY PRZESTRZENNE

Ocena	Wymagania
dopuszczający	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcia: graniastosłup, ostrosłup, walec, stożek, kula • pojęcia charakteryzujące graniastosłup, ostrosłup, walec, stożek, kulę • podstawowe wiadomości na temat prostopadłościanu i sześcianu • pojęcie siatki bryły • wzór na obliczanie pola powierzchni prostopadłościanu i sześcianu • cechy charakteryzujące graniastosłup prosty • nazwy graniastosłupów prostych w zależności od podstawy • pojęcie siatki graniastosłupa prostego • pojęcie objętości figury • jednostki objętości • wzór na obliczanie objętości prostopadłościanu i sześcianu • pojęcie ostrosłupa • nazwy ostrosłupów w zależności od podstawy • cechy budowy ostrosłupa • pojęcie siatki ostrosłupa <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sposób obliczania pola powierzchni graniastosłupa prostego jako pole jego siatki • pojęcie miary objętości jako liczby sześcianów jednostkowych

	<p>Uczeń umie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać graniastosłup, ostrosłup, walec, stożek, kulę wśród innych brył • wskazać na modelach wielkości charakteryzujące bryłę • wskazać w prostopadłościanie ściany i krawędzie prostopadłe lub równoległe do danej • wskazać w prostopadłościanie krawędzie o jednakowej długości • obliczyć sumę krawędzi prostopadłościanu i sześciianu • wskazać na rysunku siatkę sześciianu i prostopadłościanu • kreślić siatkę prostopadłościanu i sześciianu • obliczyć pole powierzchni sześciianu • obliczyć pole powierzchni prostopadłościanu • wskazać graniastosłup prosty wśród innych brył • wskazać w graniastosłupie krawędzie o jednakowej długości • wskazać rysunki siatek graniastosłupów prostych • kreślić siatkę graniastosłupa prostego • obliczyć pole powierzchni graniastosłupa prostego • podać objętość bryły na podstawie liczby sześciianów jednostkowych • obliczyć objętość sześciianu o danej krawędzi • obliczyć objętość prostopadłościanu o danych krawędziach • obliczyć objętość graniastosłupa prostego, którego dane są pole podstawy i wysokość • wskazać ostrosłup wśród innych brył • wskazać siatkę ostrosłupa
dostateczny	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wzór na obliczanie pola powierzchni graniastosłupa prostego • zależności pomiędzy jednostkami objętości • wzór na obliczanie objętości graniastosłupa prostego • wzór na obliczanie pola powierzchni ostrosłupa <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • różnicę między polem powierzchni a objętością • zasadę zamiany jednostek objętości • sposób obliczania pola powierzchni jako pola siatki <p>Uczeń umie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • określić rodzaj bryły na podstawie jej rzutu • rozwiązać zadanie tekstowe nawiązujące do elementów budowy danej bryły • wskazać na rysunku siatkę sześciianu i prostopadłościanu • określić liczbę ścian, wierzchołków, krawędzi danego graniastosłupa • wskazać w graniastosłupie ściany i krawędzie prostopadłe lub równoległe • wskazać rysunki siatek graniastosłupów prostych • kreślić siatkę graniastosłupa prostego • obliczyć pole powierzchni graniastosłupa prostego - elementy podstawy i wysokość • zamienić jednostki objętości • wyrażać w różnych jednostkach tę samą objętość • rozwiązać zadanie tekstowe związane z objętością graniastosłupa • określić liczbę poszczególnych ścian, wierzchołków, krawędzi ostrosłupa

	<ul style="list-style-type: none"> • obliczyć sumę długości krawędzi ostrosłupa • rozwiązać zadanie tekstowe związane z ostrosłupem
dobry	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zależności pomiędzy jednostkami objętości • pojęcie czworoscianu foremego <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • różnicę między polem powierzchni a objętością • zasadę zamiany jednostek objętości • sposób obliczania pola powierzchni jako pola siatki <p>Uczeń umie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • określić rodzaj bryły na podstawie jej rzutu • rozwiązać zadanie tekstowe nawiązujące do elementów budowy danej bryły • kreślić siatkę graniastosłupa prostego • obliczyć pole powierzchni graniastosłupa prostego • obliczyć objętość graniastosłupa prostego, którego dane są elementy podstawy i wysokość • zamienić jednostki objętości • wyrażać w różnych jednostkach tę samą objętość • rozwiązać zadanie tekstowe związane z objętością graniastosłupa • wskazać siatkę ostrosłupa • rysować rzut równoległy ostrosłupa • rozwiązać zadanie tekstowe związane z ostrosłupem • określić cechy bryły powstałej ze sklejenia kilku znanych brył • rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe nawiązujące do elementów budowy danej bryły • rozwiązać zadanie tekstowe dotyczące długości krawędzi prostopadłościanu i sześcianu • rozwiązać zadanie tekstowe dotyczące pola powierzchni prostopadłościanu złożonego z kilku sześcianów • obliczyć pole powierzchni całkowitej ostrosłupa na podstawie narysowanej siatki
bardzo dobry	<p>Uczeń umie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać siatkę ostrosłupa • określić cechy bryły powstałej ze sklejenia kilku znanych brył • rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe nawiązujące do elementów budowy danej bryły • rozwiązać zadanie tekstowe dotyczące długości krawędzi prostopadłościanu i sześcianu • rozwiązać zadanie tekstowe dotyczące pola powierzchni prostopadłościanu złożonego z kilku sześcianów • rozwiązać zadanie tekstowe dotyczące budowania sześcianu z różnych siatek • rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe związane z obliczaniem pól powierzchni graniastosłupów prostych • kreślić siatki graniastosłupa prostego powstałego z podziału sześcianu na części • rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe związane z objętością graniastosłupa prostego • obliczyć pole powierzchni całkowitej ostrosłupa na podstawie opisu • rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe związane z ostrosłupem
celujący	<p>Uczeń umie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe nawiązujące do elementów budowy danej bryły • rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe dotyczące prostopadłościanu i sześcianu • rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe związane z obliczaniem pól powierzchni graniastosłupów prostych • rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe związane z objętością graniastosłupa prostego

• rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe związane z ostrosłupem

Ocenę niedostateczną śródroczną i roczną otrzymuje uczeń, który nie opanował niezbędnych wiadomości i umiejętności określonych wymaganiami na ocenę dopuszczającą.

Wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z **techniki** w klasie **szóstej** wynikające z realizowanego programu nauczania.

Tytuł programu: **Program nauczania techniki w szkole podstawowej. Jak to działa?**
Autorzy programu: **Lech Łabecki, Marta Łabecka**

Ocena osiągnięć ucznia polega na rozpoznaniu stopnia opanowania przez niego wiadomości i umiejętności rozwiązywania zadań technicznych w stosunku do wymagań edukacyjnych wynikających z podstawy programowej. Ocenianie służy zatem do sprawdzenia skuteczności procesu dydaktycznego i ma na celu:

- informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i o postępach w tym zakresie,
- wspomaganie ucznia w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju,
- motywowanie do dalszych postępów w nauce,
- dostarczanie rodzicom i nauczycielom informacji o trudnościach w nauce oraz specjalnych uzdolnieniach ucznia,
- umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej.

Kryteria oceniania

Oceniając osiągnięcia, należy zwrócić uwagę na:

- rozumienie zjawisk technicznych,
- umiejętność wnioskowania,
- czytanie ze zrozumieniem instrukcji urządzeń i przykładów dokumentacji technicznej,
- czytanie rysunków złożeniowych i wykonawczych,
- umiejętność organizacji miejsca pracy,
- właściwe wykorzystanie materiałów, narzędzi i urządzeń technicznych,
- przestrzeganie zasad BHP,
- dokładność i staranność wykonywania zadań.

Ocenę osiągnięć ucznia można sformułować z wykorzystaniem zaproponowanych kryteriów odnoszących się do sześciostopniowej skali ocen.

- **Stopień celujący** otrzymuje uczeń, który pracuje systematycznie, wykonuje wszystkie zadania samodzielnie, a także starannie i poprawnie pod względem merytorycznym. Opanował wymaganą wiedzę i umiejętności, wykazuje się dużym zaangażowaniem na lekcji, a podczas wykonywania praktycznych zadań przestrzega zasad BHP, bezpiecznie posługuje się narzędziami i dba o właściwą

organizację miejsca pracy.

- **Stopień bardzo dobry** przysługuje uczniowi, który pracuje systematycznie i z reguły samodzielnie oraz wykonuje zadania poprawnie pod względem merytorycznym. Ponadto odpowiednio organizuje swoje stanowisko pracy i zachowuje podstawowe zasady bezpieczeństwa.
- **Stopień dobry** uzyskuje uczeń, który na lekcjach korzysta z niewielkiej pomocy nauczyciela lub koleżanek i kolegów. W czasie wykonywania prac praktycznych właściwie dobiera narzędzia i utrzymuje porządek na swoim stanowisku.
- **Stopień dostateczny** przeznaczony jest dla ucznia, który pracuje systematycznie, ale podczas realizowania działań technicznych w dużej mierze korzysta z pomocy innych osób, a treści nauczania opanował na poziomie niższym niż dostateczny.
- **Stopień dopuszczający** otrzymuje uczeń, który z trudem wykonuje działania zaplanowane do zrealizowania podczas lekcji, ale podejmuje w tym kierunku starania. Na sprawdzianach osiąga wyniki poniżej oceny dostatecznej. Pracuje niesystematycznie, często jest nieprzygotowany do lekcji.
- **Ocenę niedostateczną** śródroczną i roczną otrzymuje uczeń, który nie opanował niezbędnych wiadomości i umiejętności określonych wymaganiami na ocenę dopuszczającą.

Oceniając osiągnięcia uczniów, poza wiedzą i umiejętnościami należy wziąć pod uwagę:

- aktywność podczas lekcji,
- zaangażowanie w wykonywane zadania,
- umiejętność pracy w grupie,
- obowiązkowość i systematyczność,
- udział w pracach na rzecz szkoły i ochrony środowiska naturalnego.

W wypadku techniki trzeba ponadto uwzględnić stosunek ucznia do wykonywania działań praktycznych. Istotne są też: pomysłowość konstrukcyjna, właściwy dobór materiałów, estetyka wykonania oraz przestrzeganie zasad bezpieczeństwa. Ocena powinna przede wszystkim odzwierciedlać indywidualne podejście ucznia do lekcji, jego motywację i zaangażowanie w pracę.

Wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z Science 5 w klasie szóstej wynikające z realizowanego programu nauczania.

Tytuł programu: Science 5

Autorzy programu: Joanna Stefańska

Adaptacja: Katarzyna Bachniak, Marta Sobolewska, Martyna Idziak

Science, rozdział 1: Light					
OCENA	DOPUSZCZAJĄCA	DOSTATECZNA	DOBRA	BARDZO DOBRA	CELUJĄCA
WIEDZA: Znajomość środków językowych	Uczeń zna i stosuje bardzo ograniczony zakres środków językowych w znacznym stopniu uniemożliwiający realizację poleceń bez pomocy nauczyciela lub kolegów.	Uczeń zna i stosuje ograniczony zakres środków językowych; głównie środki językowe o wysokim stopniu pospolitości i dotyczące bezpośrednio jego osoby.	Zna i stosuje większość poznanych wyrazów oraz zwrotów, oprócz środków językowych o wysokim stopniu pospolitości w wypowiedzi występuje kilka precyzyjnych sformułowań.	Zna i stosuje wszystkie poznane wyrazy oraz zwroty (str. 6-17).	Zna i bezbłędnie stosuje wszystkie poznane wyrazy oraz zwroty (str. 6 -17). Używa dodatkowych zwrotów podanych na lekcji.
	Uczeń w niewielkim stopniu stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych. Popelnia liczne błędy.	Częściowo poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.	W większości poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach. Błędy nie zakłócają komunikacji.	Poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.	Wybitnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przemieszczanie się światła. 2. Odbicie światła od różnych powierzchni. 3. Postrzeganie przedmiotów. 4. Odbicie światła od powierzchni o różnej strukturze 5. Postrzeganie przedmiotów w odbiciu lustrzanym. 6. Nauka w praktyce. 				
UMIEJĘTNOŚCI	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • rozumie w tekście czytanim pojedyncze słowa: łatwe, krótkie, pospolite, internacjonalizmy, • częściowo poprawnie rozwiązuje zadania 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • częściowo poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie, • reaguje adekwatnie na zadawane pytania, reaguje na polecenia i rozumie instrukcje, 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • rozumie większość tekstu i komunikatów słownych na bazie poznanego słownictwa, • w większości 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie, • wykonuje i wydaje instrukcje i polecenia, • używając poznanych zwrotów opisuje poznane zjawiska fizyczne. • szczegółowo i bezbłędnie odpowiada na pytania, udziela szczegółowych informacji, uzyskuje i udziela informacji, 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • wspaniale rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie, • wykonuje i wydaje instrukcje i polecenia, • bogato

	<ul style="list-style-type: none"> na czytanie, zadania na rozumienie ze słuchu sprawiają mu trudność, z pomocą nauczyciela wykazuje się w stopniu minimalnym umiejętnościami na ocenę dostateczną: naśladuje, odczytuje, wykonuje zadania z pomocą innych. 	<ul style="list-style-type: none"> używa bardzo podstawowych zwrotów, korzysta z podręcznika, aby formułować pytania i wypowiedzi, zapisuje i przekazuje ustnie część informacji z przeczytanych i wysłuchanych tekstów, zazwyczaj stosuje poprawny styl wypowiedzi. 	<p>poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie,</p> <ul style="list-style-type: none"> wykazuje się umiejętnościami na wyższym poziomie od wymaganych na ocenę dostateczną, ale nie spełnia wymagań na ocenę bardzo dobrą, zachowuje poprawność językową na poziomie umożliwiającym dobrą komunikację. 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje właściwy styl wypowiedzi samodzielnie zadaje pytania w celu uzyskania informacji, wyczerpująco odpowiada na zadawane pytania, zapisuje i przekazuje ustnie informacje z przeczytanych i wysłuchanych tekstów. 	<p>przedstawia realizowany materiał dydaktyczny,</p> <ul style="list-style-type: none"> używa wszystkich poznanych zwrotów, swobodnie prowadzi i podtrzymuje rozmowę, używa struktur wykraczających poza zakres materiału, szczegółowo i bezbłędnie odpowiada na pytania, stosuje wybitny styl wypowiedzi, samodzielnie zadaje pytania w celu uzyskania informacji, wyczerpująco odpowiada na zadawane pytania, bezbłędnie zapisuje i przekazuje ustnie informacje z przeczytanych i wysłuchanych tekstów.
--	---	--	---	--	--

Uczeń rozwiązuje test sprawdzający wiadomości i umiejętności z rozdziału 1

Science, rozdział 2: States of Matter					
OCENA	DOPUSZCZAJĄCA	DOSTATECZNA	DOBRA	BARDZO DOBRA	CELUJĄCA

WIEDZA: Znajomość środków językowych	Uczeń zna i stosuje bardzo ograniczony zakres środków językowych w znacznym stopniu uniemożliwiający realizację poleceń bez pomocy nauczyciela lub kolegów.	Uczeń zna i stosuje ograniczony zakres środków językowych; głównie środki językowe o wysokim stopniu pospolitości i dotyczące bezpośrednio jego osoby.	Zna i stosuje większość poznanych wyrazów oraz zwrotów, oprócz środków językowych o wysokim stopniu pospolitości w wypowiedzi występuje kilka precyzyjnych sformułowań.	Zna i stosuje wszystkie poznane wyrazy oraz zwroty (str. 18-41).	Zna i stosuje wszystkie poznane wyrazy oraz zwroty (str. 18-41). Używa dodatkowych zwrotów wykraczających poza zakres materiału.
	Uczeń w niewielkim stopniu stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych. Popelnia liczne błędy.	Częściowo poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.	W większości poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach. Błędy nie zakłócają komunikacji.	Poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.	Wybitnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Czym jest ciepło oraz temperatura. 2. Punkt wrzenia. 3. Proces parowania. 4. Efekt patowania z roztworów. 5. Proces kondensacji. 6. Punkt topnienia. 7. Obieg wody w przyrodzie 8. Nauka w praktyce 				
UMIEJĘTNOŚCI	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie w tekście czytany pojedyncze słowa: łatwe, krótkie, pospolite, internacjonalizmy, • częściowo poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie, • zadania na rozumienie ze słuchu sprawiają mu trudność, • z pomocą nauczyciela wykazuje się w stopniu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • częściowo poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie, • opisuje stany i procesy, • używa prostych słów wzorując się na podręczniku i używając bardzo podstawowych zwrotów opowiada o zachodzących procesach, • wyraża opinie, uczucia i emocje 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie większość tekstu i komunikatów słownych na bazie poznanego słownictwa, • w większości poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie, • wykazuje się umiejętnościami na wyższym poziomie od 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie, • wykonuje i wydaje instrukcje i polecenia, • szczegółowo opisuje realizowane zagadnienia, • swobodnie prowadzi i podtrzymuje rozmowę, • szczegółowo i swobodnie, używa poznanych zwrotów, • udziela szczegółowych informacji, uzyskuje i udziela informacji, • stosuje właściwy styl wypowiedzi, • wyczerpująco odpowiada na pytania, • zapisuje i przekazuje ustnie informacje z przeczytanych i wysłuchanych tekstów. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wspaniale rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie, • wykonuje i wydaje instrukcje i polecenia, • swobodnie prowadzi i podtrzymuje rozmowę, • szczegółowo i swobodnie, używając poznanych zwrotów opisuje swoje

	<p>minimalnym umiejętnościami na ocenę dostateczną: naśladuje, odczytuje, wykonuje zadania z pomocą innych osób.</p>	<p>używając prostych konstrukcji,</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapisuje i przekazuje ustnie część informacji z przeczytanych i wysłuchanych tekstów. 	<p>wymaganych na ocenę dostateczną, ale nie spełnia wymagań na ocenę bardzo dobrą,</p> <ul style="list-style-type: none"> • zachowuje poprawność językową na poziomie umożliwiającym dobrą komunikację. 		<ul style="list-style-type: none"> • doświadczenia, udziela szczegółowych informacji, uzyskuje i udziela informacji oraz wzbogaca wypowiedź dodatkowymi informacjami wykraczającymi poza materiał, • stosuje właściwy styl wypowiedzi, • wyczerpująco odpowiada na pytania, • bezbłędnie zapisuje i przekazuje ustnie wszelkie informacje
--	--	---	--	--	---

Uczeń rozwiązuje test sprawdzający wiadomości i umiejętności z rozdziału 2

Science 4, rozdział 3: The life Cycle of Flowering Plants.

OCENA	DOPUSZCZAJĄCA	DOSTATECZNA	DOBRA	BARDZO DOBRA	CELUJĄCA
WIEDZA: Znajomość środków językowych	Uczeń zna i stosuje bardzo ograniczony zakres środków językowych w znacznym stopniu uniemożliwiający realizację poleceń bez pomocy nauczyciela lub kolegów.	Uczeń zna i stosuje ograniczony zakres środków językowych; głównie środki językowe o wysokim stopniu pospolitości i dotyczące bezpośrednio jego osoby.	Zna i stosuje większość poznanych wyrazów oraz zwrotów, oprócz środków językowych o wysokim stopniu pospolitości w wypowiedzi występuje kilka precyzyjnych sformułowań.	Zna i stosuje wszystkie poznane wyrazy oraz zwroty (str. 42-61).	Zna i stosuje wszystkie poznane wyrazy oraz zwroty (str. 42-61). Używa dodatkowych zwrotów wykraczających poza zakres materiału.

	Uczeń w niewielkim stopniu stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych. Popełnia liczne błędy.	Częściowo poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.	W większości poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach. Błędy nie zakłócają komunikacji.	Poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.	Wybitnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.
	<ol style="list-style-type: none"> 2. Funkcje części roślin okrytonasiennych. 3. Cykl reprodukcyjny roślin okrytonasiennych. 4. Rozsiewanie nasion przez wiatr oraz wodę. 5. Rozsiewanie nasion w wyniku działania innych czynników. 6. Elementy kwiatostanu. 7. Zapylenie i zapłodnienie. 8. Zapylenie u roślin okrytonasiennych. 9. Cykl życiowy roślin okrytonasiennych. 10. Nauka w praktyce. 				
UMIEJĘTNOŚCI	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie w tekście czytany pojedyncze słowa: łatwe, krótkie, pospolite, internacjonalizmy, • częściowo poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie, • zadania na rozumienie ze słuchu sprawiają mu trudność. • z pomocą nauczyciela wykazuje się w stopniu minimalnym umiejętnościami na ocenę dostateczną: naśladuje, odczytuje, wykonuje zadania z pomocą innych. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • częściowo poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie, • w prostych zdaniach opisuje metale i magnesy, • wzorując się na podręczniku i używając poznanych zwrotów prowadzi krótką rozmowę, • wyraża opinie, uczucia i emocje używając konstrukcji z podręcznika, • udziela bardzo prostych informacji dot. realizowanych zagadnień, • zapisuje i przekazuje ustnie część informacji z przeczytanych i wysłuchanych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie większość tekstu i komunikatów słownych na bazie poznanego słownictwa, • w większości poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie, • wykazuje się umiejętnościami na wyższym poziomie od wymaganych na ocenę dostateczną, ale nie spełnia wymagań na ocenę bardzo dobrą, • zachowuje poprawność 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie, • wykonuje i wydaje instrukcje i polecenia, • samodzielnie udziela szczegółowych informacji na wskazany temat posługując się poznany słownictwem i konstrukcjami, • swobodnie prowadzi i podtrzymuje rozmowę, przekazuje i uzyskuje informacje od swojego rozmówcy, • swobodnie wyraża opinie, uczucia i emocje używając poznanych konstrukcji, • podaje szczegóły na temat realizowanych zagadnień, • zapisuje i przekazuje ustnie informacje z przeczytanych i wysłuchanych tekstów. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wspaniale rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie, • wykonuje i wydaje instrukcje i polecenia, • bardzo szczegółowo i bogato udziela informacji na wskazany temat posługując się poznany słownictwem i konstrukcjami, • stosuje właściwy styl wypowiedzi i poznane słownictwo, dodaje elementy wypowiedzi od siebie, • swobodnie prowadzi i podtrzymuje

		tekstów.	językową na poziomie umożliwiającym dobrą komunikację.		rozmowę, przekazuje i uzyskuje informacje od swojego rozmówcy, <ul style="list-style-type: none"> • wprowadza nowe zwrotu wykraczające poza materiał, • swobodnie wyraża opinie, uczucia i emocje używając poznanych konstrukcji, • bezbłędnie zapisuje i przekazuje ustnie informacje z przeczytanych i wysłuchanych tekstów.
--	--	----------	--	--	---

Uczeń rozwiązuje test sprawdzający wiadomości i umiejętności z rozdziału 3.

Science 4 rozdział 4: Investigating Plant Growth

OCENA	DOPUSZCZAJĄCA	DOSTATECZNA	DOBRA	BARDZO DOBRA	CELUJĄCA
WIEDZA: Znajomość środków językowych	Uczeń zna i stosuje bardzo ograniczony zakres środków językowych w znacznym stopniu uniemożliwiający realizację poleceń bez pomocy nauczyciela lub kolegów.	Uczeń zna i stosuje ograniczony zakres środków językowych; głównie środki językowe o wysokim stopniu pospolitości i dotyczące bezpośrednio jego osoby.	Zna i stosuje większość poznanych wyrazów oraz zwrotów, oprócz środków językowych o wysokim stopniu pospolitości w wypowiedzi występuje kilka precyzyjnych sformułowań.	Zna i stosuje wszystkie poznane wyrazy oraz zwroty (str. 62-73).	Zna i stosuje bezbłędnie wszystkie poznane wyrazy oraz zwroty (str. 63-73). Dodaje zwroty wykraczające poza materiał.
	Uczeń w niewielkim stopniu stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych. Popelnia liczne błędy.	Częściowo poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.	W większości poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach. Błędy nie zakłócają komunikacji.	Poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.	Wybitnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Budowa nasiona. 2. Wymagania nasiona do kiełkowania. 3. Wymagania rośliny do prawidłowego wzrostu. 4. Wpływ światła na rozwój rośliny. 5. Nauka w praktyce. 				
UMIEJĘTNOŚCI	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie w tekście czytany pojedyncze słowa: łatwe, krótkie, pospolite, internacjonalizmy, • częściowo poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie, • zadania na rozumienie ze słuchu sprawiają mu trudność, • z pomocą nauczyciela wykazuje się w stopniu minimalnym umiejętnościami na ocenę dostateczną: naśladuje, odczytuje, wykonuje zadania z pomocą innych osób. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • częściowo poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie, • w prostych zdaniach opisuje swoje upodobania korzystając z tekstu w podręczniku, • krótko opowiada o zjawiskach i doświadczeniach używając prostych struktur, • wyraża opinie, uczucia i emocje używając bardzo prostych konstrukcji, w prostych zdaniach, wzorując się na podręczniku opisuje wybranych ludzi, wybrane zwierzęta i rośliny, • zapisuje i przekazuje ustnie część informacji z przeczytanych i wysłuchanych tekstów. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie większość tekstu i komunikatów słownych na bazie poznanego słownictwa, • w większości poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie, • wykazuje się umiejętnościami na wyższym poziomie od wymaganych na ocenę dostateczną, ale nie spełnia wymagań na ocenę bardzo dobrą, • zachowuje poprawność językową na poziomie umożliwiającym dobrą komunikację. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie, • wykonuje i wydaje instrukcje i polecenia • szczegółowo opisuje świat roślin i zwierząt stosując poznane słownictwo i właściwe zwroty, • szczegółowo opisuje zjawiska i doświadczenia, stosuje właściwe słownictwo, • szczegółowo i swobodnie wyraża opinie, uczucia i emocje używając poznanych konstrukcji, • swobodnie prowadzi i podtrzymuje rozmowę, • udziela szczegółowych informacji, • stosuje właściwy styl wypowiedzi, • zapisuje i przekazuje ustnie informacje z przeczytanych i wysłuchanych tekstów. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wspaniale rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie, • wykonuje i płynnie wydaje instrukcje i polecenia. • szczegółowo i niezwykle bogato opisuje świat roślin i zwierząt stosując poznane słownictwo i właściwe zwrot, dodaje zwroty wykraczające poza materiał, • szczegółowo opisuje zjawiska i doświadczenia, stosuje właściwe słownictwo, dodaje elementy od siebie, • szczegółowo i swobodnie wyraża opinie, uczucia i emocje używając poznanych konstrukcji, • swobodnie prowadzi i podtrzymuje rozmowę, • stosuje właściwy styl wypowiedzi, bezbłędnie zapisuje i przekazuje ustnie

					informacje z przeczytanych i wysłuchanych tekstów.
Uczeń rozwiązuje test sprawdzający wiadomości i umiejętności z rozdziału 4.					
Science 4, rozdział 5: The Earth in Space					
OCENA	DOPUSZCZAJĄCA	DOSTATECZNA	DOBRA	BARDZO DOBRA	CELUJĄCA
WIEDZA: Znajomość środków językowych	Uczeń zna i stosuje bardzo ograniczony zakres środków językowych w znacznym stopniu uniemożliwiający realizację poleceń bez pomocy nauczyciela lub kolegów.	Uczeń zna i stosuje ograniczony zakres środków językowych; głównie środki językowe o wysokim stopniu pospolitości i dotyczące bezpośrednio jego osoby.	Zna i stosuje większość poznanych wyrazów oraz zwrotów, oprócz środków językowych o wysokim stopniu pospolitości w wypowiedzi występuje kilka precyzyjnych sformułowań.	Zna i stosuje wszystkie poznane wyrazy oraz zwroty (str. 74-93).	Zna i stosuje wszystkie poznane wyrazy oraz zwroty (str. 74-93). Dodaje zwroty wykraczające poza materiał.
	Uczeń w niewielkim stopniu stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych. Popelnia liczne błędy.	Częściowo poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.	W większości poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach. Błędy nie zakłócają komunikacji.	Poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.	Wybitnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Słońce, Ziemia, Księżyc. 2. Zjawisko dnia i nocy. 3. Wędrówka Słońca. 4. Ruch Ziemi wokół Słońca. 5. Zmiana długości dnia. 6. Pory roku. 7. Układ Słoneczny. 8. Eksploracja przestrzeni kosmicznej. 9. Nauka w praktyce. 				
UMIEJĘTNOŚCI	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • rozumie w tekście czytany pojedyncze słowa: łatwe, krótkie, pospolite, internacjonalizmy, częściowo 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • częściowo poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie, • w prostych zdaniach opisuje zjawiska elektryczne zadaje 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • rozumie większość tekstu i komunikatów słownych na bazie poznanego 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie, • wykonuje i wydaje instrukcje i polecenia, • samodzielnie i szczegółowo opisuje procesy, zadaje szczegółowe pytania na temat zjawisk elektrycznych. 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • bezbłędnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie, • płynnie wykonuje i wydaje instrukcje i

	<p>poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie, zadania na rozumienie ze słuchu sprawiają mu trudność,</p> <ul style="list-style-type: none"> z pomocą nauczyciela wykazuje się w stopniu minimalnym umiejętnościami na ocenę dostateczną: naśladuje, odczytuje, wykonuje zadania z pomocą innych osób. 	<ul style="list-style-type: none"> proste pytania popelnia liczne błędy, w prostych zdaniach udziela prostych informacji proponuje, przyjmuje i odrzuca propozycje używając prostych konstrukcji, prosi o radę i udziela rady używając bardzo prostych konstrukcji, nawiązuje kontakty towarzyskie stosując proste zwroty grzecznościowe wzorując się na podręczniku, zapisuje i przekazuje ustnie część informacji z przeczytanych i wysłuchanych tekstów. 	<ul style="list-style-type: none"> słownictwa, w większości poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie, wykazuje się umiejętnościami na wyższym poziomie od wymaganych na ocenę dostateczną, ale nie spełnia wymagań na ocenę bardzo dobrą, zachowuje poprawność językową na poziomie umożliwiającym dobrą komunikację. 	<ul style="list-style-type: none"> proponuje, przyjmuje i odrzuca propozycje, prowadzi proste negocjacje używając bogatego słownictwa, swobodnie prowadzi i podtrzymuje rozmowę, nawiązuje kontakty towarzyskie, stosuje właściwy styl wypowiedzi, zapisuje i przekazuje ustnie informacje z przeczytanych i wysłuchanych tekstów. 	<ul style="list-style-type: none"> polecenia, samodzielnie i bardzo szczegółowo opisuje zjawiska elektryczne zadaje szczegółowe pytania na ten temat, dodaje informacje od siebie, bezbłędnie proponuje, przyjmuje i odrzuca propozycje, prowadzi proste negocjacje używając bogatego słownictwa, swobodnie prowadzi i podtrzymuje rozmowę, nawiązuje kontakty towarzyskie, stosuje właściwy styl wypowiedzi, bezbłędnie zapisuje i przekazuje ustnie informacje z przeczytanych i wysłuchanych tekstów.
--	---	--	--	--	---

Uczeń rozwiązuje test sprawdzający wiadomości i umiejętności z rozdziału 5.

Science 4, rozdział 6: Shadows

OCENA	DOPUSZCZAJĄCA	DOSTATECZNA	DOBRA	BARDZO DOBRA	CELUJĄCA
--------------	----------------------	--------------------	--------------	---------------------	-----------------

WIEDZA: Znajomość środków językowych	Uczeń zna i stosuje bardzo ograniczony zakres środków językowych w znacznym stopniu uniemożliwiający realizację poleceń bez pomocy nauczyciela lub kolegów.	Uczeń zna i stosuje ograniczony zakres środków językowych; głównie środki językowe o wysokim stopniu pospolitości i dotyczące bezpośrednio jego osoby.	Zna i stosuje większość poznanych wyrazów oraz zwrotów, oprócz środków językowych o wysokim stopniu pospolitości w wypowiedzi występuje kilka precyzyjnych sformułowań.	Zna i stosuje wszystkie poznane wyrazy oraz zwroty (str. 94-109)	Zna i stosuje wszystkie poznane wyrazy oraz zwroty (str. 94-109). Dodaje zwroty wykraczające poza materiał.
	Uczeń w niewielkim stopniu stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych. Popelnia liczne błędy.	Częściowo poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.	W większości poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach. Błędy nie zakłócają komunikacji.	Poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.	Wybitnie stosuje poznane struktury gramatyczne w zadaniach językowych i własnych wypowiedziach.
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przenikanie światła przez różne materiały. 2. Postrzeganie barw. 3. Rzucanie cienia przez różne przedmioty. 4. Zmiana wielkości cienia. 5. Zmiana długości cienia względem pory dnia. 6. Pomiar natężenia światła. 7. Nauka w praktyce. 				
UMIEJĘTNOŚCI	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie w tekście czytany pojedyncze słowa: łatwe, krótkie, pospolite, internacjonalizmy, • częściowo poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie, • zadania na rozumienie ze słuchu sprawiają mu trudność, • z pomocą nauczyciela wykazuje się w stopniu minimalnym umiejętnościami 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • częściowo poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie, • w prostych zdaniach, wzorując się na podręczniku opisuje zmysły, • korzystając z podręcznika opowiada o swoich zmysłach, • korzystając z tekstu w podręczniku, używając prostych słów jest w stanie stworzyć wypowiedź pisemną, • zapisuje i przekazuje 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie większość tekstu i komunikatów słownych na bazie poznanego słownictwa, • w większości poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie, • wykazuje się umiejętnościami na wyższym poziomie od wymaganych na ocenę 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poprawnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie, • wykonuje i wydaje instrukcje i polecenia, • przekazuje wyczerpujące i szczegółowe informacje na temat zmysłów, • samodzielnie i szczegółowo opisuje swoje doświadczenia związane z prezentowanym tematem, • zadaje szczegółowe pytania na temat doświadczeń innych osób • udziela szczegółowych informacji na temat zmysłów, • swobodnie prowadzi i podtrzymuje rozmowę dotyczącą poziomu hałasu, świata zmysłów. • stosuje właściwy styl wypowiedzi, • zapisuje i przekazuje ustnie informacje 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • bezbłędnie rozwiązuje zadania na czytanie i słuchanie, • płynnie wykonuje i wydaje instrukcje i polecenia, • przekazuje wyczerpujące i szczegółowe informacje na temat zmysłów, dodaje informacje od siebie, • samodzielnie, barwnie i szczegółowo opisuje swoje doświadczenia

	<p>na ocenę dostateczną: naśladuje, odczytuje, wykonuje zadania z pomocą innych osób.</p>	<p>ustnie część informacji z przeczytanych i wysłuchanych tekstów.</p>	<p>dostateczną, ale nie spełnia wymagań na ocenę bardzo dobrą,</p> <ul style="list-style-type: none"> zachowuje poprawność językową na poziomie umożliwiającym dobrą komunikację. 	<p>z przeczytanych i wysłuchanych tekstów.</p>	<p>związane z poziomem hałasu, światem zmysłów oraz zadaje szczegółowe pytania,</p> <ul style="list-style-type: none"> udziela szczegółowych informacji na temat prezentowanych zagadnień, swobodnie prowadzi i podtrzymuje rozmowę dotyczącą samopoczucia i stanu zdrowia, stosuje właściwy styl wypowiedzi, bezbłędnie zapisuje i przekazuje ustnie informacje z przeczytanych i wysłuchanych tekstów.
--	---	--	--	--	--

Ocenę niedostateczną śródroczną i roczną otrzymuje uczeń, który nie opanował niezbędnych wiadomości i umiejętności określonych wymaganiami na ocenę dopuszczającą.